

Оцінюємо швидко

5 клас

Руденко Валентина Іванівна, учитель зарубіжної літератури
КЗО «Водянської СЗШ», 2018 - 184 с.

Оцінюємо швидко

(Літературні диктанти

Тести)

Посібник містить запитання та відповіді до кожної статті, художнього твору підручника Євгенії Волошук «Зарубіжна література. 5 клас», К.»Генеза», 2013. Ці запитання та завдання полегшують усне опитування і здійснення постійного контролю знань учнів на уроці при перевірці домашнього завдання. Це привчає учнів систематично читати твір та інші матеріали підручника, бути уважним, вдумливим читачем. Запитання можна використовувати при проведенні різних літературних конкурсів, ігор, змагань. В кінці кожного розділу вміщено тести, творчі завдання для підготовки до тематичного оцінювання. Цінним у посібнику є можливість використовувати запитання як на етапі вивчення матеріалу, так і у ході повторення.

Посібник розрахований на вчителів зарубіжної літератури.

ВСТУП

ЛІТЕРАТУРА І ФОЛЬКЛОР

Розділ 1. Духовна скарбниця людства

(до сторінок 8-11 підручника)

- Хто автор підручника «Зарубіжна література, 5 клас»? (Євгенія Волощук).
- **Угорський кросворд.** Назва предмета, яку ти відгадав, розв'язуючи кросворд, складається з двох слів. Що означають ці слова окремо одне від одного та у словосполученні?

	л	а	т	а
з	і	р	у	р
а	т	е	а	н
р	у	б	і	ж

Література (лат. «буква, літера») - (сукупність писаних і друкованих творів певного народу, епохи, людства). **А в перекладі з латини...** («написане»)

Зарубіжна – це... (що перебуває за межами, за рубежем) .

- **Зарубіжна література** – це ... (мистецтво слова, відтворене у писаних і друкованих джерелах різних країн і народів, що існують і розвиваються за межами нашої країни).
- **Світова література** – це... (сукупність творів художньої літератури всіх країн світу від давнини до сьогодення.)
- **Які значення має словосполучення «Зарубіжна Література»?** (Світова, всесвітня, національна).
- **Чи все «написане» є саме художньою літературою?** (ні, є тексти наукові, довідкові, технічні, навчальні... література відрізняється від них тим, що становить окремий вид мистецтва - мистецтва слова)
- **«Види мистецтва»** пригадайте відомі вам види мистецтва (Скульптура. Кіно. Театр. Живопис. Музика., спів, хореографія, архітектура Література.)
- Назвіть плюси сучасної літератури (щодо засобів збереження інформації) –... (радіо, кіно, телебачення, мультиплікації, комп'ютерні технології, мережа Інтернет-якщо не читаємо, то чуємо, побачимо)
- **«Мінуси»?** - зниження інтересу до читання, применшення значення книжки
- Чи справедлива думка про те, що екранізація може замінити літературний твір? (Зачитай стор.10: абзаци по-перше..., по-друге, по-третє. « жодний фільм не відтворює літ. основи в повному обсязі...)
- **Перелічіть книги вашої домашньої бібліотечки, яка з них улюблена?**

Розділ 2 *Скарби народної фантазії* (до сторінок 11 – 17 підручника)

Літературна вікторина «Так чи ні»

1. Усну творчість народу, усі види народного мистецтва вчені назвали англійським словом...(*фольклор*). (Так.)
2. Слово фольклор перекладається з англійської як «духовні скарби»? (Ні – «народна мудрість, народне знання»).
3. Які твори називають цим словом?- Пісні, казки, легенди, прислів'я та приказки, складені окремим письменником?(Ні – складені самим народом).
4. Які жанри складають у народі дотепер - казки чи пісні? - (ні)- анекдоти, частівки, приказки)
5. Поясніть чому творчість називається усною і народною? - Люди не вміли читати і писати і передавали знання усно з уст в уста – звідси і назва усна, а народна, тому що хтось вигадав гарний твір і переказав своїм друзям, а ті запам'ятали, але не точно, і розповідаючи іншим децю змінили, децю доповнили і т. д. – тому автор весь народ. (Так.)

Урок Мудрої Сови

1. Визначення поняття «світова література» (*сукупність творів художньої літератури всіх країн світу від давнини до сьогодення.*)
2. Що спільного між прислів'ям і приказкою?(*Це стислі висловлювання, що завдяки своїй влучності й глибокому смислу набули величезної популярності.*)
3. Поясніть, коли ми вживаємо такі вислови: «Знає п'яте через десяте», «Скільки голів – стільки й думок».
4. Яке прислів'я ми вживаємо, якщо хтось має взятися до справи, та не береться, а натомість багато про це говорить?(*«Більше діла – менше слів»*).
4. Коли ми хочемо підтримати товариша в його роботі, то нагадуємо йому яке прислів'я? (*«Мастака справа боїться»*).
5. Чим прислів'я відрізняється від приказки? (*Прислів'я виражає закінчене судження повчального характеру, а приказка – лише яскрава оцінка явища, натяк з недомовкою*).
6. Яке східне прислів'я подібне до російського прислів'я «Приказка – квіточка, а прислів'я – ягідка?» (*Прислів'я шлях укаже – приказка душу зігріє*).
7. Що називають **образом**? (*Художнє зображення людей, природи, речей, країн. Наприклад, образ солдата, образ народу, образ моря, тощо*).

8. Якими прислів'ями можна підтвердити їх важливість? («Мова без прислів'їв - немов та страва без солі»(східне), «Прислів'я у розмові – як солодкий мед у глечик»(африканське).
9. То що ж дають нам прислів'я та приказки? (Знання і мудрість).
10. Що таке загадка? (інакомовний опис одного предмета за допомогою опису іншого на основі їхньої подібності, яка і є підказкою для правильної відповіді)
11. Яке чудовисько любило загадувати загадки? (Сфінкс)
12. Загадка Сфінкса. (Яка істота вранці ходить на 4 ногах, вдень – на 2, а ввечері – на 3?»)
 - Хто відгадав загадку Сфінкса? (Едіп.)
 - Як зреагувало переможене чудовисько? (в розпачі кинулося у прірву)
13. Який жанр належить до найулюбленіших фольклорних творів? (народна пісня)
14. Усну народну творчість та літературу називають скарбницею... (духовної мудрості або духовною скарбницею людства).
15. **Духовний** - зв'язаний з внутрішнім психічним життям людини, моральним світом її.
16. **Мораль** – система норм і принципів поведінки людей у ставленні один до одного та до суспільства. Повчання, настанови, поради.
17. Які скарби духовності є в літературі? (Спільні для всіх людей віра в добро, боротьба з різними проявами зла, несправедливості, насильства, прагнення до любові, щастя, милосердя, взаєморозуміння тощо. Слово має велику енергію впливу на свідомість особистості. Може творити прекрасне й руйнувати.)

Практична робота.

Розрізнити прислів'я та приказку.

- 1). «Голод не тітка»(приказка).
- 2). «Лише лежачий камінь в річці мохом обростає»(прислів'я).
- 3). «Поспішай повільно»(приказка).
- 4). «З пустого в порожнє переливати»(прислів'я).
- 5). «Ганятися за двома зайцями»(приказка).
- 6). «Не знаючи броду, не лізь у воду»(прислів'я).
- 7). «Книга вчить як на світі жить»(прислів'я).
- 8). «Із вогню та в полум'я»(приказка).
- 9). «Як ти вітаєш, так і тебе вітатимуть»(прислів'я).
- 10). «Свій розум май і людей питай»(прислів'я).

Літературна гра «Які прислів'я?»

1. Склади прислів'я за опорними словами:
 - коса – камінь («Наскочила коса на камінь»);
 - ліс – дрова («Що далі в ліс, то більше дров» або «Хто в ліс, хто по дрова»);
 - праця – лінь («Праця людину годує, а лінь марнує»);

- шило – мішок («Шила в мішку не сховаєш»);
- крила – ім'я («Сокіл шанує свої крила, а людина ім'я»);
- добро – зло («Добро – зворотний бік зла», «Добро твориш – себе звеличуєш, зло твориш – себе принижуєш» тощо).

«Семеро на одного не чекають», «Курчат восени рахують», «Ганятися за двома зайцями», «Куй залізо, поки гаряче» або «Між молотом та ковадлом». Не плюй у колодязь – з нього пити, що посієш, те й пожнеш, всякий початок важкий, зима спитає, що влітку робив, як кішка з собакою, без труда нема плода, зароблений хліб смачніший, тощо.

**«Зібрати» прислів'я з двох половинок
та пояснити їх повчальний зміст.**

Бруд з обличчя можна змити	люби й сани возити
Весела людина, як сонце	а з душі навіть не зшкребеш (кит.)
Хто правду в очі каже,	не відкладай його на той світ (швед.)
Слово, наче птах,	куди входить, там і світить (тур.)
Хочеш зробити добро -	народжується з крилами (афр.)
Любиш кататися	і я нічого не знаю
Моя хата з краю	не сховаєш
Шила в мішку	той тобі брат (перс.)

Тести

1. Вивчення фольклору почалося :
 - а) у XVIII столітті, б) у XIX столітті, в) у XX столітті.
2. Якого походження слово «фольклор»:
 - а) англійського, б) французького, в) німецького.
3. Всесвітня література – це :
 - а) сукупність усіх національних літератур,
 - б) література певного народу,
 - в) усна народна творчість.
4. Продовжити українську приказку «Рука руку...»:
 - а) миє, б) гріє, в) тре, г) ламає.
5. Російське прислів'я «Любиш кататися – люби й санчата...»:
 - а) носити, б) возити, в) ремонтувати, г) іншим давати.
6. Болгарське прислів'я «Роби не як можеш, а як...»:
 - а) треба, б) хочеш, в) заманеться, г) порадять.
7. Японське прислів'я «Що хочеш сказати сьогодні – скажи краще...»:
 - а) через тиждень, б) післязавтра, в) завтра, г) тепер.
7. Російське прислів'я «Не май сто рублів, а май ...»:
 - а) тисячу гривень, б) мільйон, в) валюту, г) сто друзів.
8. Латинська приказка «Поспішай...»:
 - а) людей потішай, б) повільно, в) швидше, г) і не оглядайся.

9. Який із названих літературних жанрів не належить до фольклорних:

а) пісні, б) прислів'я, в) повісті, г) казки.

10. Які фольклорні жанри не належать до малих жанрів?

а) прислів'я, приказки, скоромовки,
б) анекдоти, загадки, лічилки,
в) дражнилки, потішки, страшилки,
г) думи, легенди, пісні.

11. Яку людину характеризує африканське прислів'я «Не помітив слона на своїй голові, зате угледів блоху на чужій»:

а) спостережливу, б) неуважну, в) причіпливу, г) короткозору.

12. Арабське прислів'я «На устах - усмішка, на язиці – отрута» застерігає нас від:

а) нещирих, лицемірів,
б) брехунів та обманщиків,
в) улесливих людей, г) усіх зазначених вище.

Урок Мудрої Сови

1. «Веселі загадки». Треба відгадати назву казки за жартівливим запитанням.

1. У якій народній казці розповідається про дуже незалежного героя, який від усіх утік? («Колобок»).
2. У якій казці йдеться про дуже лінивого героя, який навіть ходити не хотів, а пересувався за допомогою предмета, зовсім до цього не пристосованого? («По щучому велінню»)
3. Яка казка розповідає про стару жінку, у якої було багато різних бажань і яка від жадібності залишилася біля розбитих ночов? («Золота рибка»).

2. Що таке загадка (інакомовний опис одного предмета за допомогою опису іншого на основі їхньої подібності, яка і є підказкою для відповіді)

4. «Униз- сміється, угору-плаче»- відро в колодязі.
5. «Очі на рогах, а дім на спині»-(равлик)
6. Яка істота вранці ходить на чотирьох ногах, вдень – на двох, а ввечері – на трьох? Хто загадував?

3. Хто такий Сфінкс? (Чудовисько на скелі біля міста Фіви, яке вбивало людей, які не змогли відгадати загадку)

4. Хто зміг відгадати цю загадку? (Едіп)

5. Яка ж відгадка? (Людина)

6. Що зробило чудовисько, коли загадку розгадали? (в розпачі кинулося у прірву)

7. Що таке народна пісня? Найдавніші пісні – трудові і обрядові.

ЧАСТИНА ПЕРША КАЗКИ НАРОДІВ СВІТУ

Розділ I Казковими стежками

(до сторінок 20 – 25)

Літературна вікторина «Назви літературного героя та автора твору»

- Якого героя виготовили з поліна? (*Буратіно, О.Толстой*).
- Хто приїхав на бал у кришталевих черевичках? (*Попелюшка, Ш.Перро*).
- Що це за дівчинка, яка могла поміститися у горіховій шкарлупці? (*Дюймовочка*).
- Як звали наймогутнішу королеву, котра хотіла зробити крижаним увесь світ? (*Снігова королева, Г.Андерсен*).
- Назвіть дівчинку, яка мандрувала до Лапландії у пошуках свого брата? (*Герда*).
- Який герой літав верхи на ядрі? (*Мюнхгаузен, Е.Распе*).
- Хто вважав, що походить від зірки? (*Зоряний хлопчик, О.Уайльд*).
- Якого хлопчика виховували звірі? (*Мауглі, Р.Кіплінг*).
- Хто з літературних героїв ходив у чоботях? (*Кім у чоботях, німецька народна казка*).
- В якій казці живе принцеса, що відчула горошину через 12 перин? (*Принцеса на горошині*).
- Як звати хлопчика, від якого плачуть усі злі люди королівства? (*Чіполліно*).
- Назвіть ім'я дівчинки, що носила найяскравіший капелюшок? (*Червона Шапочка*).
- Троє веселих поросят, що перемогли вовка? (*Ніф-Ніф, Наф-Наф, Нуф-Нуф*).
- Який герой опинився на безлюдному острові після корабельної аварії? (*Робінзон Крузо, Д.Дефо*).
- Чиї бажання виконував Джин із чарівної лампи? (*Алладіна, арабська народна казка*).
- Яка дівчина опинилася у сімох гномів? (*Білосніжка, У.Дісней*).

Урок Мудрої Сови

- До якого жанру належать ці твори? Чому ж люди так шанують казки? Чому їх так люблять діти? (*Люди завжди мають потребу у вигадці. Вигадка – не брехня. Незвичайне, дива*)
- Чому ж казка має таку велику силу? (*Бо фантастичні події поєднуються з вірою людини в спроможність перемогти будь-яке лихо, що нагороду кожного визначають його заслуги. А це*

казка є правдивою у зображенні людських почуттів – кохання та ненависті, радості і суму, співчуття та заздрощів, гордості та безпорадності.)

1. Що таке казка? (Від слова казати, люди переказували їх один одному. Художній твір розповідного характеру про вигадані й часто фантастичні події.) (усна народна оповідь про вигадані події)
2. Чому існують варіанти казок? (Бо колективно створювалися, кожен наділяв своїми звичаями, традиціями...)
3. Дайте визначення понять «автор», (творець художніх текстів) «сюжет» (послідовність подій у творі)?
4. Назвіть типи фольклорних казок (чарівна, про тварин, соціально-побутова)
5. Молодша «сестра» народної казки?(Літературна)
6. Як ще називають літературну казку?(авторська)
7. Назвіть літературні казки
8. Назвіть основні відмінності між фольклорними та літературними казками. (народ-автор, варіанти-без, умовний час-конкретний, без описів-описи)
9. Що таке сюжет? (с.23, послідовність подій у творі), літературна казка? (с.24)
10. Дайте визначення поняття «автор»(творець художніх текстів)
11. Прочитайте зашифрований вислів відомого російського казкаря П. Бажова про значення казки (пропущені голосні звуки)
Ст р к з к п т р б н . В н й б г т т г д р г г м н л г , й к к р с н н
н з н д б т ь с п т м. (Стара казка потрібна. У ній багато того дорогого минулого, яке корисне нині й знадобиться потім.)

Розділ 2 Пригоди казкових тварин (сторінки 25-30)

1. Найдавнішими серед народних казок вважають...(казки про тварин)
2. Певні властивості тварин поступово набули значення сталої характеристики і сприймаються як... (алегорія людських якостей)
3. Що таке алегорія? (інакомовне зображення рис характеру, поведінки, взаємин людини і явищ суспільного життя)
4. Найдавніша збірка казок і алегоричних розповідей про тварин є (давньоіндійська книжка «Панчатантра»)
5. Коли її було укладено?(III- 4 століття)
6. Хто в ній є оповідачем?(шакали Каратака й Даманака)

7. Хто з відомих українських письменників використав сюжет «Панчататри»? (Іван Франко у казці «Фарбований Лис»)
8. **Основна мета казки** – навчити слухачів розуму, довіряти не зовнішньому вигляду чогось, а його сутності, проникати в глибину явищ і довколишнього світу, а також бути собою, учитись розрізняти тих, хто своїми хитрощами вводить в оману інших. В образах тварин утілено риси людей, що нерідко трапляються і в нашому житті.
9. Літературний диктант (учні записують у зошити тільки відповіді)
 - Який народ створив казку "Фарбований шакал"? (Індійський народ.)
 - До якого різновиду народних казок належить казка "Фарбований шакал"? (До казок про тварин.)
 - Як звали шакала? (Чандарава.)
 - Де він жив ? (У л,с)
 - Чому він вскочив у чан з фарбою? (Рятувався від переслідування собак)
 - Якого кольору став шакал після фарбування? (Синього кольору.)
 - За кого він себе видав переляканим звірам? (За божого посланця.)
 - Кого вигнав з лісу?(родичів - шакалів)
 - На яку посаду шакал призначив лева? (Головного радника.)
 - Чим мав займатися вовк? (Вартовий біля входу.)
 - Ким стала пантера в уряді Фарбованого шакала? (Хранителька скриньки.)
 - Що мав робити тигр? (Він був у шакала постільничим.)
 - Яким чином фарбований шакал себе видав? (Він завив по-шакалячому.)
 - Яким був кінець шакала? (Його роздерли на шмаття ошуканим звірі.)
 - До якої відомої збірки індійських народних казок увійшла казка "Фарбований шакал"? (До збірки "Панчатантра".)

**Тестові завдання за темами «Народні казки»,
«Фарбований шакал»**

1. Оповідь про незвичайні, вигадані події – це...
А) прислів'я; Б) легенда; В) казка; Г) повість
2. Послідовність подій у художньому творі – це...
А) загадка; Б) казка; В) будова твору; Г) сюжет
3. Найдавнішими казками були: А) казки про тварин; Б) соціально – побутові казки; В) чарівні казки; Г) літературні казки.
4. Хто є автором фольклорних казок?
А) оповідач; Б) письменник; В) історик; Г) народ
5. В якій країні була створена казка «Фарбований шакал»?

- А) Індії; Б) Італії; В) Іспанії; Г) Україні
6. Як звали головного героя твору «Фарбований шакал»?
А) Чандарава; Б) Какудрума; В) Брахман; Г) Панчатранта
7. Чому головний герой прибіг до міста?
А) заблукав; Б) зголоднів; В) погрітися; Г) ховався від мисливців
8. Що зробили звірі, коли шакал сказав, що його послав Бог?
А) підкорилися йому; Б) вигнали його з лісу; В) роздерли;
Г) не повірили йому
9. З якими тваринами шакал «навіть розмови не заводив»?
А) левами; Б) шакалами; В) собаками; Г) вовками
10. Якого кольору був шакал?
А) зеленого, б) синього, в) червоного, г) білого
11. Як видав себе шакал?
А) завив, б) утік, в) змилася фарба
12. Що спільного між казками «Фарбований шакал» і «Фарбований лис»?

Індійська народна казка «Фарбований шакал»

І варіант

1. Предмет «Світова література» вивчає...
а) сучасні твори;
б) художні твори від давнини до сучасності;
в) твори європейських письменників.
2. Термін **світова література** обґрунтував ...
а) Й. В. Гете;
б) Ш. Перро;
в) Г. К. Андерсен.
3. Один із малих фольклорних жанрів, що характеризується влучністю вислову, повчальністю змісту й завершеністю судження, — це ...
а) загадка;
б) приказка;
в) прислів'я.
4. Малий жанр фольклору, що містить оцінку, натяк, висновок, але не є закінченою думкою чи судженням, — це ...
а) прислів'я;
б) загадка;
в) приказка.
5. Зачин, основна частина, кінцівка — це традиційна будова ...
а) народного переказу;
б) народної пісні;
в) народної казки.
6. «Панчатантра» — одна з найдавніших ...
а) японських пам'яток;
б) китайських пам'яток;

- в) індійських пам'яток.
7. До «Панчатантри» увійшов твір ...
- а) «Фарбований лис»;
 - б) «Райнеке-лис»;
 - в) «Фарбований шакал».
8. Де сховався шакал, рятуючись від голодних псів?
- а) У лісі;
 - б) на дереві;
 - в) у домі маляра.
9. Звірі повірили словам шакала, тому що...
- а) він мав синю шию, як бог Шива;
 - б) впевнено говорив;
 - в) боялися суперечити йому.
10. Одним із найдавніших видів народної казки були ...
- а) казки про тварин;
 - б) чарівні казки;
 - в) соціально-побутові казки.
11. Перенесення людських якостей і стосунків, загальних понять про них на конкретні образи (на тварин, а також інші конкретні образи, предмети) називається ...
- а) олюдненням;
 - б) алегорією;
 - в) епітетом.
12. «Панчатантра» була створена ...
- а) приблизно в IV ст. н. е.;
 - б) в V ст. н. е.;
 - в) в III ст. н. е.
13. У лісовому краю жив Чандарава. Таке ймення мав...
- а) лев;
 - б) шакал;
 - в) лис.
14. Як Чандарава ставився до своєї рідні, шакалів?
- а) Подарував їм високі посади;
 - б) піклувався про них;
 - в) наказав вигнати геть усіх до одного.
15. Як звірі покарали шакала за обман?
- а) Вигнали з лісу;
 - б) роздерли на дрібні шматки;
 - в) побили.

**Тестові завдання за темами «Народні казки»,
«Фарбований шакал»**

1. Народна казка – це...

А) оповідь про вигадані події; Б) усна народна оповідь про вигадані події; В) авторська оповідь про вигадані події; Г) оповідь про реальні події

- 2. В кожній казці є...**
 А) чарівні предмети; Б) детальний опис зовнішності героя;
 В) мандрівний сюжет; Г) сюжет
- 3. Соціально – побутові казки – це...**
 А) казки, в яких героям допомагають чарівні предмети;
 Б) казки, в яких головні герої тварини, які уособлюють людські якості; В) казки про кумедні життєві ситуації, які трапляються з селянами, панами; Г) казки про вигадані незвичайні події
- 4. Інакомовне зображення рис характеру, поведінки, взаємин людей – це...**
 А) алегорія; Б) сюжет; В) казка; Г) приказка
- 5. Слово «Панчатантра» в перекладі з давньоіндійської мови означає...**
 А) збірка; Б) шакал; В) частина; Г) п'ять частин
- 6. Розповіді в «Панчатантрі» повинні були...**
 А) повчати; Б) розважати; В) звеселяти; Г) навчити дружити
- 7. Як звали шакала, головного героя казки «Фарбований шакал»?**
 А) Какудрума; Б) Панчатантра; В) Брахман; Г) Чандарава
- 8. Куди забіг шакал у місті?**
 А) в будинок фарбаря; Б) на ринкову площу; В) в будинок маляра;
 Г) в храм
- 9. За словами шакала боги його прислали в ліс...**
 А) «щоб він захистив звірів»; Б) «щоб він навчив їх шанувати богів»;
 В) «щоб навести лад у лісі»; Г) «щоб у звірів був правитель»
- 10. Під час якого заходу в лісі шакал видав себе?**
 А) під час полювання; Б) під час обіду; В) під час розмови із звірами;
 Г) на зібранні ради
- 11. Які подробиці в казці вказують на її індійське походження?**
 (Шива, Брахман, раджа)
- 12. Чому звірі так жорстоко помстилися шакалу?**
Відповіді: 1-Б, 2-В, 3-В, 4-А, 5-Г, 6-А, 7-Г, 8-А, 9-А, 10-Г

**Літературний диктант за індійською народною казкою
 «Фарбований шакал»**

1. Укажи ймення шакала у казці «Фарбований шакал».
 А. Шер-Хан, Б Чандарава, В Табакі, Г Кундарава.
2. Що змусило шакала забігти в місто?
 А посуха у лісі Б прагнення похизуватися своєю сміливістю
 В допитливість Г голод
3. Чому шакал потрапив у дім маляра?
 А хотів там пожитися Б мав намір перефарбувати хутро
 В рятував життя від розлючених собак Г рятував життя дитині,
 на

яку накинулися розлючені собаки

4. Чому шакал став синього кольору?

А випадково потрапив у діжку з синьою фарбою

Б замерз і посинів від холоду

В навмисне вирішив змінити колір хутра, щоб відрізнятись від інших шакалів

Г маляр вилив на нього фарбу

5. Як шакалу вдалося врятуватися від собак?

А собаки злякалися фарбованого шакала

Б собаки не впізнали фарбованого шакала В собак прогнав маляр

Г собаки не наздогнали фарбованого шакала

6. Як шакал пояснив звірям синій колір свого хутра?

А розказав, як потрапив у діжку з фарбою

Б вигадав історію про те, як він потрапив на небо і там забруднився небесною фарбою

В переконав, що звірі помиляються, а його хутро має звичайний колір

Г вигадав, що його щойно створив Брахман і помазав на царство

7. Ким став фарбований шакал у лісі?

А богом-покровителем усіх звірів Б захисником звірів

В володарем над усіма звірями Г лісовим суддею

8. Укажи посаду, на яку шакал призначив лева.

А керуючий палацом Б сторож палацу В шеф-кухар палацу

Г головний радник

9. Що шакал довірив робити пантері?

А охороняти царську скарбницю Б охороняти палац

В готувати шакалові їжу Г шити для шакала одяг

10. Укажи посаду, яку шакал «подарував» тигрові.

А керуючий палацом

Б скарбничий

В головний радник

Г головний мисливець

11. Як поставився шакал до своїх родичів-шакалів?

А наділив їх землями для полювання

Б подарував мисливське знаряддя

В прирік на вигнання

Г наказав усім звірям віддавати шакалам частку здобичі

12. Як звірі здогадалися, що невідомий синій звір — шакал?

А із хутра шакала злізла синя фарба

Б до фарбованого шакала прийшла його рідна мати

В шакал почув виття своїх родичів і завив у відповідь

Г шакалові стало соромно, і він зізнався в обмані

Відповіді: 1–Б; 2–Г; 3–В; 4–А; 5–Б; 6–Г; 7–В; 8–Г; 9–А; 10–А; 11–В; 12–В.

Розділ 3 **Чарівливий світ чарівної казки** (сторінки 31-40)

- Найфантастичніший тип казок (*чарівні*).
- Наведи приклади чарівних предметів і істот (*чудовиська, мавки, лісовики, Коцїй, Яга, тощо*)
- Як побудовано сюжет чарівної казки? (*зачин-де? -у тридесятому королівстві, потрібний повтор- три випробування героя, кінцівка- зло покаране.*)
- Які сюжети називають мандрівними? (*подібні, схожі у різних народів усталені сюжети: про Хлопчика-мізинчика, про Попелюшку, про злу мачуху й добру пасербицю, ...*)
- Причина схожих сюжетів (*однакові умови розвитку, запозичення, взаємозв'язок*)
- «Іссумбосі або Хлопчик – мізинчик» - це ... народна казка (*японська*)

Японська народна казка «Іссумбосі, або Хлопчик-Мізинчик»

- Які прислів'я можна підібрати до казки? (*Щастя в повітрі не в 'ється, а працею дістається. Сокіл шанує свої крила, а людина — ім 'я. Доля сміливого любить.*)
 - Країна Вранішнього Сонця; країна вулканів, гір— це (*Японія*)
- Цю далеку й прекрасну країну називають Ніхон, що в перекладі означає «Країна Вранішнього Сонця», бо вона перша зустрічає сонце. Японія довго була відгороджена від зовнішнього світу як морем, так і свавіллям її правителів. Та все одно в казках використовуються сюжети, запозичені в інших країнах: Китаю, Кореї, Індії.

Словникова робота.

Хасі — дерев'яна паличка для їжі.

Гета — дерев'яне взуття на високих підставках.

Кімоно — японський національний одяг.

Берегти як зіницю ока — дуже пильно.

Вибитися в люди — докласти зусиль, домогтися певного становища в суспільстві.

Дременути світ за очі — не вибираючи шляху, куди завгодно.

Накивати п'ятами — втекти.

Робота з текстом. Знайти й прочитати.

- **Про що щодня у храмі молили богів чоловік і жінка?** (Щоб ті послали їм хоча б малесенького хлопчика.)
- **Яким з'явився на світ син?** (Завбільшки з мізинчик.)
- **Як назвали хлопчика?** (Іссумбосі.)
- **Про що попросив син батьків?** (Відпустити у столицю, аби вибитися в люди.)

- **Як відреагували батьки на прохання сина?** (Погодилися.)
- **Зачитайте діалог Іссумбосі з вельможею. З якою пропозицією звернувся Іссумбосі до вельможі у столиці?** (Стати слугою.)
- **Як ставилися до Іссумбосі в домі вельможі?** (Усі любили.)
- **Чому його любили?** (Він був працьовитий та кмітливий.)
- **Який чарівний предмет мали чудовиська оні?** (Чарівний молоток.)
- **Яку роль він зіграв у долі Іссумбосі?** (З волі доньки вельможі Іссумбосі почав рости і став вродливим юнаком.)
- **Зачитайте кінцівку казки. Як закінчується казка?** (Іссумбосі оженився з дочкою вельможі, викликав до столиці своїх батьків, і всі зажили разом у добрі та щасті.)
- **Чим Іссумбосі завоював прихильність і любов дочки вельможі?** (Готовністю до самопожертви, вірністю, відвагою...)
- **Яким чином Іссумбосі знайшов своє щастя?** (Був працьовитий, вірний, відданий, сміливий, добрий.)
- **Кого прославляє казка?** (Казка прославляє вірних та хоробрих, що борються за справедливість проти кривди, вихваляє душевну доброту, вчить поважати батьків.)

**Урок розвитку зв'язного мовлення.
Характеристика образу Іссумбосі.**

ПЕРЕВІР СЕБЕ. Заповніть таблицю

Назва казки	
Різновид казки	
Яка за національністю казка	
Автор	
Ім'я головного героя	
Відношення до батьків	
Відношення до праці	
Риси характеру	
Чарівні речі	
Винагорода	
Які почуття та людські якості прославляються в казці?	
Чого навчає казка?	

Висновок. У житті людини не зріст відіграє важливу роль, а високі моральні якості: здатність заступитися за інших, допомогти у скрутну хвилину, не бути байдужим до страждань інших. У казці добро перемогло. Іссумбосі, незважаючи на малий зріст, проявив мужність, спритність і врятував дівчину від чудовиськ.

Складання плану казки.

- 1) Знайшовся синок завбільшки з мізинчик.
- 2) Надумав Іссумбосі вибитися в люди.
- 3) У столиці на службі у вельможі.
- 4) Іссумбосі врятував дочку вельможі від оні.
- 5) Чудо: Хлопчик-Мізинчик став вродливим юнаком.
- 6) Усі зажили разом у добрі та щасті.

Складання характеристики героя

- 1) Хто є головним героєм казки?
- 2) Портрет героя.
- 3) Висловлювання героя.
- 4) Вчинки.
- 5) Риси характеру.
- 6) Ставлення героя до інших персонажів.
- 7) Ставлення Іссумбосі до героїв казки: батьків, вельможі, дочки вельможі.
- 8) Моє враження про героя.

Робота над письмовим твором

Можна розпочати твір так: Головним героєм японської народної казки є маленький чарівний персонаж - Іссумбосі, або Хлопчик-Мізинчик.....

Цитати до твору:

Мама про сина: «Гарненька дитина»; батьки: «...він у них розумний»;
автор: «Хлоп'я було розумне»; «...маленький, але жвавий хлопчик», «вродливий юнак»;
вельможа: «...дивовижний чоловічок».

Літературний диктант за японською народною казкою «Іссумбосі, або Хлопчик-Мізинчик»

1. Укажи ім'я, яке батьки дали героєві японської народної казки про Хлопчика-Мізинчика:

- А Синдбад
- Б Малян
- В Момотаро
- Г Іссумбосі

2. Який народ створив казку про Іссумбосі?

- А японський
- Б китайський
- В арабський
- Г німецький

3. Чому Хлопчик-Мізинчик вирішив піти до столиці?

- А хотів вибитися в люди
- Б хотів побратися з дочкою імператора
- В хотів купити подарунки батькам
- Г хотів перемогти чудовисько

4. Укажи назву предмета, із якого Хлопчик-Мізинчик зробив собі меч.
- А спиця
 - Б батьків меч
 - В голка
 - Г меч чарівника
5. Що зробив Хлопчик-Мізинчик, потрапивши до столиці?
- А відвідав театр
 - Б влаштувався працювати в дім вельможі
 - В найнявся слугою до чудовиськ
 - Г став жебраком
6. Укажи назву предмета, який мав чарівну силу.
- А спис
 - Б молоток
 - В гета
 - Г кімоно
7. Що трапилося, коли дочка вельможі махнула над Хлопчиком-Мізинчиком чарівним предметом?
- А дочка вельможі закохалася у Хлопчика-Мізинчика
 - Б Хлопчик-Мізинчик перетворився на жабу
 - В Хлопчик-Мізинчик почав рости
 - Г Хлопчик-Мізинчик зник
8. Якій біді не могли зарадити батьки Іссумбосі?
- А Іссумбосі погано вчився
 - Б Іссумбосі не поважав батьків
 - В Іссумбосі не ріс
 - Г Іссумбосі не був розумним
9. Чому батьки Іссумбосі відпустили його до столиці?
- А бо він став сильним і кремезним
 - Б бо гадали, що він розумний
 - В бо він обіцяв дбати про них
 - Г бо він став зухвалим і неслухняним
10. Як Іссумбосі супроводжував дочку вельможі до храму?
- А їхав верхи на коні
 - Б сидів у кошику, який несла дочка вельможі
 - В йшов пішки поруч з дочкою вельможі
 - Г сидів за поясом кімоно дочки вельможі
11. За що усі полюбили Іссумбосі в домі вельможі?
- А Іссумбосі був працьовитим і кмітливим
 - Б Іссумбосі був веселим
 - В Іссумбосі гарно танцював
 - Г Іссумбосі умів підлещуватися
12. Укажи назву чарівного предмета, який був скарбом чудовиськ.
- А шапка-невидимка
 - Б меч
 - В молоток
 - Г стріла

Відповіді: 1–Г; 2–А; 3–А; 4–В; 5–Б; 6–Б; 7–В; 8–В; 9–Б; 10–Г; 11–А, 12– В

**Літературний диктант за китайською народною казкою
«Пензлик Маляна»**

1. Укажи, про що мріяв герой казки «Пензлик Маляна».
А розбагатіти Б навчитися малювати В знайти батьків Г стати мореплавцем
2. Із якою метою герой казки «Пензлик Маляна» зайшов до школи?
А попросити пензлика Б навчитися читати В найнятися на роботу Г приніс у школу дрова
3. Укажи, хто подарував пензлик герою казки «Пензлик Маляна»:
А дочка імператора В мати Б сивобородий дідусь Г батько
4. Як чарівний пензлик потрапив до Маляна?
А Малян здобув його, перемігши велетня Б шкільний учитель подарував пензлика Маляну В хлопець отримав його у спадок від свого батька
Г Маляну наснився сон про пензлик, а коли він прокинувся, то відчув, що тримає пензлика у руці
5. Які чарівні властивості мав пензлик героя казки «Пензлик Маляна»?
А міг літати і переносити свого господаря в далекі країни
Б міг робити господаря невидимим
В речі, намальовані цим пензликом, ставали справжніми
Г речі, намальовані цим пензликом, перетворювалися на золоті
6. Як Малян використовував чарівну силу пензлика, щоб допомогти селянам?
А малював бідним селянам усілякий реманент
Б малював бідним селянам їжу
В малював бідним селянам гроші
Г малював бідним селянам одяг
7. Чого забажав від Маляна поміщик?
А щоб Малян намалював йому імператорський палац
Б щоб Малян намалював йому корабель
В щоб Малян не малював ні для кого, крім нього
Г щоб Малян назавжди припинив малювати
8. Укажи споруду, в якій поміщик замкнув Маляна.
А темний льох
Б маленька лазня
В холодна стайня
Г чадна кузня
9. Що зробив Малян, щоб утекти від поміщика?
А намалював драбину
Б продовжав дірку у стіні
В розбив вікно
Г намалював двері
10. Чому Малян мусив залишити рідний край?
А Малян злякався гніву поміщика
Б стріла з лука Маляна влучила в поміщика

- В Малян хотів побачити далекі країни
 Г Малян мріяв досягти успіху при дворі імператора
11. Яких запобіжних заходів ужив Малян, коли працював у місті, щоб не виказати чарівної сили свого пензлика?
 А заборонив собі малювати
 Б малював тільки вночі
 В малював тільки для себе
 Г не домальовував свої картини
12. Як загинув імператор?
 А імператора завалило золотом, яке він намалював пензлем Маляна
 Б імператор потонув разом із кораблем
 В імператора проковтнув удав, якого він намалював пензлем Маляна
 Г імператор застудився під час бурі, яку намалював Малян

Відповіді: 1–Б; 2–А; 3–Б; 4–Г; 5–В; 6–А; 7–В; 8–В; 9–А; 10–Б; 11–Г; 12–Б.

**Японська народна казка «Іссумбосі, або Хлопчик-Мізинчик»
 та китайська — «Пензлик Маляна»
 I варіант**

1. Головною рисою японців і важливою складовою їхньої національної традиції є ...
 а) любов до фольклору;
 б) любов до мистецтва;
 в) любов до природи.
2. Меч Іссумбосі був зроблений із ...
 а) голки;
 б) ножа;
 в) залізного прутика.
3. Який героїчний вчинок зробив Іссумбосі?
 а) Захистив вельможу від ворогів;
 б) знищив військо нападників;
 в) подолав чудовиськ, рятуючи доньку вельможі.
4. Що допомогло Іссумбосі стати звичайного людського зросту й одружитися з донькою вельможі? ...
 а) Чарівний молоток;
 б) меч-голка;
 в) чарівне слово.
5. У Китаї навіть чиновників приймали на високі посади тільки за умови досконалого володіння цим мистецтвом. Що це за мистецтво?
 а) Віршування;
 б) живопис;
 в) каліграфія.

6. Звідки у Маляна з'явився пензлик?
- а) Купив на базарі;
 - б) подарував поміщик;
 - в) подарував сивобородий дідусь, що приснився.
7. Як Малян своїм мистецтвом допомагав людям?
- а) Роздавав гроші, отримані за картини;
 - б) малював їм необхідні речі;
 - в) прикрашав малюнками їхні домівки.
8. Як Маляну вдалося утекти від поміщика?
- а) Допомогли односельчани;
 - б) поміщик самий відпустив його;
 - в) за допомогою намальованої драбини.
9. Щоб у місті Маляна не викрили, то він ...
- а) ні з ким не товаришував;
 - б) ніколи не домальовував малюнок до кінця;
 - в) малював тільки уночі.
10. Малян намалював імператорові ...
- а) дракона і фенікса;
 - б) жабу й общипану курку;
 - в) палац і сад.
11. Малян згодився малювати лише для імператора, щоб ...
- а) спокійно жити;
 - б) повернути собі чарівний пензлик;
 - в) радувати своїми малюнками царедворців.
12. Казка «Пензлик Маляна» закінчується тим, що ...
- а) задоволений імператор нагородив хлопця і відпустив його;
 - б) Малян погодився бути придворним художником;
 - в) імператор та всі його попутники пішли на дно.

II варіант

1. «Іссумбосі, або Хлопчик-Мізичик» — це народна ...
- а) китайська казка;
 - б) японська казка;
 - в) арабська казка.
2. Іссумбосі попросив батьків відпустити його в столицю ...
- а) подивитися на красиве місто;
 - б) шукати кращої долі;
 - в) помандрувати.
3. Іссумбосі подолав чудовиськ за допомогою ...
- а) меча-голки;
 - б) сили;
 - в) кмітливості.
4. Ідея рівності утверджується у фіналі казки ...
- а) «Фарбований шакал»;
 - б) «Іссумбосі, або Хлопчик-Мізичик»;

- в) «Пензлик Маляна».
5. Із самого малечку Малян мріяв...
 - а) навчитися малювати;
 - б) навчатися у школі;
 - в) стати багатим.
 6. З малюнками Маляна відбувалися дива ...
 - а) вони оживали;
 - б) ставали справжнім витвором мистецтва;
 - в) усіх причаровували.
 7. За відмову виконувати зухвалі накази поміщика Маляна ...
 - а) замкнули в стайні;
 - б) побили;
 - в) відібрали чарівний пензлик.
 8. Переселившись у далеке місто, Малян жив тим, що ...
 - а) продавав людям свої картини;
 - б) заробляв у імператора;
 - в) отримував кошти на службі.
 9. Про яку дивовижну подію заговорило все містечко?
 - а) Ожив намальований журавель;
 - б) картини Маляна визнали найкращими;
 - в) розкрили таємницю хлопця.
 10. Який малюнок імператора перетворився на величезного удава?
 - а) Купа золота;
 - б) золота цеглина;
 - в) ланцюг золотих цеглин.
 11. Малян виконав останній наказ імператора і намалював ...
 - а) вітер;
 - б) море;
 - в) корабель.
 12. Учитель, поміщик, сивобородий дідусь, імператор — це герої із казки...
 - а) «Іссумбосі, або Хлопчик-Мізінчик»;
 - б) «Фарбований шакал»;
 - в) «Пензлик Маляна».

Розділ 4 Давні збірки народних казок
(сторінки 41-48)

1. З якої книжки прийшов до нас Синдбад – мореплавець ?
(«Тисяча і одна ніч».)
2. Це пам'ятка (арабської словесності)
3. Напрочуд обдарована казка (Шахразада)
4. Хто правив тоді країною (цар Шахріяр)
5. Чому він був дуже жорстокий до жінок? (стратив невірну дружину, так чинив з наступними через бажання помститися жіноцтву)

6. Скільки ночей розповідала шахразада казки своєму правителю? (*тисячу й ще одну*)
7. Що потім цар вчинив з казкаркою, яка більше не знала казок
(*не стратив, звик до неї*)
8. В чому переконує нас ця історія (*що казка може розчулити найжорстокіше серце, що вміння розказувати казки інколи може врятувати життя*)
9. Скільки існує казок про Синдбада(*сім*)
10. Найбільша пристрасть Синдбада – купця (*мандрівки*)

Арабська народна казка «Синдбад-Мореплавець» I варіант

1. Зачин, основна частина, кінцівка — це традиційна будова ...
 - а) народного переказу;
 - б) народної пісні;
 - в) народної казки.
2. Записувати, збирати й художньо обробляти зразки народної творчості почали ...
 - а) наприкінці XVII ст., а особливо у XVIII-XIX ст.;
 - б) наприкінці XIX ст.;
 - в) на початку XVII ст..
3. Алі-Баба, Аладдін, Синдбад-Мореплавець — це розумні і мужні герої збірки ...
 - а) «Тисяча і одна ніч»;
 - б) "Панчатантра";
 - в) "Казки матінк Гуски".
4. Синдбад-Мореплавець був ...
 - а) купцем;
 - б) лікарем;
 - в) моряком.
5. Куди відвезли карлики полонених після захоплення корабля?
 - а) На інший острів;
 - б) до найближчого міста;
 - в) у відкрите море.
6. «Високий, як пальма, весь чорний, з єдиним оком на лобі, червоним і вогняним, як жар. Із рота в нього стирчали два довгих, гострих передніх зуби, нижня губа одвисла й торкалася грудей. Довгі слонові вуха теліпалися по плечах, а пазурі на величезних руках були загострені й зігнуті, як у яструба.» Це опис ...
 - а) чудовиська з казки "Іссумбосі, або Хлопчик-Мізничик";
 - б) мешканця лісу з казки "Фарбований шакал";
 - в) велетня-людожера з казки "Синдбад-Мореплавець".
7. Як закінчилася третя подорож для Синдбада?

- а) Потрапив у полон;
- б) постраждав під час бурі;
- в) розпродав крам і повернувся у Багдад.

8. На кораблі, куди потрапив Синдбад, знаходилися :

- а) врятовані товариші;
- б) скарби велетня;
- в) його товари.

9. Хто мешкав на острові – гора?

- а) дракони;
- б) волохаті люди;
- в) чудовиська?

10. Якого росту були люди – мавпи?

- а) 2 м;
- б) середнього росту;
- в) на чотири долоні.

11. Що зробив людожер із капітаном?

- а) З'їв;
- б) відпустив на волю;
- в) закрит у величезному будинку.

12. Хто невтомно розповідає про пригоди купця Синдбада?

- а) Друг Синдбада;
- б) його батько;
- в) оповідач казок.

II варіант

1. Сюжети творів усної та писемної літератури, які переходять від народу до народу, отримали назву ...

- а) "мандрівний сюжет";
- б) "пригодницький сюжет";
- в) "детективний сюжет".

2. Що мавпи зробили з кораблем?

- а) розбили вщент;
- б) опустили на морське дно;
- в) забрали і попливли.

3. Синдбад усього здійснив ...

- а) 5 подорожей;
- б) 7 подорожей;
- в) 12 подорожей.

4. Нова (третя) подорож Синдбада почалася ...

- а) у Багдаді;
- б) у Бальсорі;
- в) у Стамбулі.

5. Капітан судна впав у розпач через те, що вони опинилися на острові, де живуть ...

- а) страховища-дикуни;
- б) злочинці;

- в) хижаки.
- 6. Карлики залишили торговців на острові, де ...
 - а) жили мавпи;
 - б) жив велетень-людожер ;
 - в) жили інші торговці.
- 7. Капітан нового судна ...
 - а) не визнав Синдбада володарем товарів, що містилися у нього на судні;
 - б) визнав Синдбада володарем товарів, що містилися у нього на судні;
 - в) відмовився допомогти Синдбадові.
- 8.Що побачили мандрівники на острові?
 - а) величезний палац;
 - б) печери;
 - в) намети.
- 9.Хто першим постраждав від рук чудовиська?
 - а) Синдбад;
 - б) капітан;
 - в) кухар корабля.
- 10.Що запропонував Синдбад товаришам, щоб врятуватися:
 - а) прокопати тунель;
 - б) змайструвати корабель;
 - в) виготовити човен.
- 11.Як мандрівники наказали людожера?
 - а) відрізали йому ногу;
 - б) випалили очі;
 - в) відрубали голову.
- 12.Кого зустріли вони на невідомому березі?
 - а) мавп;
 - б) циклопів;
 - в) дракона.
- 13.Де переховувався Синдбад від дракона?
 - а) в печері;
 - б) на дереві;
 - в) на високій горі.
- 14.Що Синдбаду допомогло врятуватися?
 - а) вміння лазити по деревах;
 - б) вміння гарно плавати;
 - в) кмітливість і винахідливість.
- 15.Хто помітив самотнього Синдбада, що махав гілкою:
 - а) жителі невідомого острова;
 - б) його товариші;
 - в) купці і на кораблі
- 16. Оповідач казок, розповідаючи про купця Синдбада, захоплюється
 - а) його багатством;

- б) його красою;
 - в) його життєвою силою.
17. Чому Синдбад знову вирушив у подорож?
 - а) заробити гроші
 - б) пізнати світ
 - в) знайти наречену
 18. Хто жив на острові, куди потрапив Синдбад?
 - а) чарівниця, від співу якої кам'яніли
 - б) великі отруйні комахи
 - в) дикуни, покриті вовною
 19. Хто став першою жертвою велетня?
 - а) капітан корабля
 - б) юнга
 - в) Синдбад
 20. Як помстилися моряки людоджеру?
 - а) спалили будинок
 - б) відірвали вуха
 - в) позбавили ока
 21. Хто наступний напав на Синдбада?
 - а) гадюка
 - б) крокодил
 - в) динозавр
 22. Як Синдбад урятувався від цього ворога?
 - а) за допомогою димової шашки
 - б) гострим мечем
 - в) завдяки колючому гіллю
 23. Хто вцілів з команди героя після такої подорожі?
 - а) Синдбад і капітан
 - б) Синдбад і юнга
 - в) лише Синдбад
 24. Хто повернув Синдбада на рідну землю?
 - а) колишній капітан
 - б) пірати
 - в) Алі-баба
 25. Чим завинив перед Синдбадом капітан корабля-рятівника?
 - а) вкрав його речі
 - б) покинув героя на острові
 - в) образив Синбада
 26. Що зробив герой, повернувшись додому?
 - а) відвідав батьків
 - б) роздав милостиню
 - в) похизувався своїми пригодами
 27. До якої збірки входить казка про Синдбада?
 - а) «Тисяча і одна ніч»

- б) «Панчатантра»
 - в) «Пригоди моряків»
28. До якого виду казок відноситься казка про Синдбада?
- а) чарівна
 - б) про тварин
 - в) соціально-побутова

Фольклор. Казка

1. Фольклор – це...
 - А) твори, написані автором; Б) усна народна творчість;
 - В) жанр малого фольклору; Г) роман.
2. Жанрами фольклору є ...
 - А) казки, повісті; Б) романси, пісні, думи; В) загадки, казки, приказки; Г) романи, оповідання.
3. Короткий вислів з повчальним змістом – це...
 - А) Прислів'я; Б) приказка;
 - В) загадка; Г) скоромовка.
4. Приказка - це...
 - А) короткий вислів повчального змісту; Б) питання, на яке потрібно дати відповідь; В) частина прислів'я; Г) твір незвичайного змісту.
5. Вислів «Яка хата, такий тин, який батько, такий син» це...
 - А) прислів'я; Б) приказка; В) алегорія; Г) скоромовка.
6. Народне оповідання незвичайного або фантастичного змісту – це...
 - А) дума; Б) притча; В) легенда; Г) казка.
7. «Мандрівний сюжет» - це...
 - А) сюжет, який не змінюється; Б) сюжет, який повторюється в різних творах, але дещо змінюється; В) сюжет казки.
- 8) Прийом, в основі якого лежить інакомовлення – це...
 - А) алегорія; Б) вигадка; В) оригінал; Г) казка.
- 9) Казки, в яких героями є мудрий селянин та багатій відносяться до...
 - А) чарівних казок; Б) казок про тварин; В) соціально – побутових казок; Г) літературних казок.
10. В якій країні була створена казка «Іссумбосі, або хлопчик-мізинчик»?
 - А) Індії; Б) Італії; В) Іспанії; Г) Японія
11. В якій країні була створена казка «Пензлик Маляна»?
 - А) Індії; Б) Японії; В) Китаї; Г) Україні

Розділ 5 Мудрість народних казок (сторінки 49-58)

1. Як з'явилися збірки казок? (Їх почали записувати фольклористи – фахівець, який досліджує фольклор.)

2. Яких ви знаєте фольклористів? (*Олександр Афанасьєв – російські народні казки, Шарль Перро - французький поет і критик, брати Грімм – німецькі народні казки.*)
3. Художні твори, відтворені іншою мовою називаються... (*перекладними*).
4. Дійова особа літературного твору - (*герой або персонаж*).
5. Твір, який ми читаємо тією мовою, якою він був написаний, називається... (*оригінальним або оригіналом*).
6. Якщо ми читаємо німецькі, французькі, російські, арабські тощо казки українською мовою, це означає, що ми знайомимося з ними (читаємо їх) ... (*у перекладі*).
7. Ми не можемо «побачити» або «почути» літературний твір так само просто як витвори живопису, скульптури, музики, тому що він складається із ... (*слів, бо це мистецтво слова*).
8. Надзвичайна сила, здатна творити дива із звичайними словами називається ... (*художньою виразністю*).
9. Він майстерно володіє словом, - так говорять про талановитого.. (*письменника*).
10. Яке звання мав Ш.Перро? (*Академік Французької академії*).
11. Його казки стали зразковими витворами, які визнано найвищим досягненням мистецтва, тобто (шедеврами).
 1. Чи їм ім'ям підписував свої казки і чому? (*Ім'ям 18- річного сина: боявся, що з нього глузуватимуть, що поважний вчений на схилі літ узявся за таку легковажну справу*).
 2. Які слова з присвяти свідчать про те, що Ш.Перро усвідомлював цінність казок? (*«...сповнені глибокого смислу, який розкривається лише уважному читачеві»*).
 3. Кому адресована ця присвята? (*Принцесі*).
 4. Як називалася збірка його казок? (*«Казки матінки моєї Гуски, або Історії та оповідки минулих часів з повчальними висновками»*).
 5. В якому році збірка побачила світ? (*1697 рік*).
 6. Чим завершується кожна казка Перро? (*Стислим і змістовним повчанням у віршовій формі*).
 7. Якої слави зажив автор цих казок? (*Вважають одним із засновників світової літературної казки*).
 8. Назви декілька казок із збірки. (*«Червона Шапочка», «Кіт у чоботях», «Зачарована красуня», «Попелюшка», «Синя борода», «Хлопчик – Мізинчик»*).
 9. Хто такі брати Грімм? (*Німецькі вчені-філологи*).
 10. Місто, в якому народилися Якоб та Вільгельм? (*Ханану*).
 11. Яку освіту отримали? (*Лицей в місті Касселі, університет, юридичний факультет*).
 12. Навіщо вони збирали фольклор, коли Німеччину захопили війська Наполеона? (*Підтримували національний дух та рідну культуру*).

13. Зачитайте слова, що свідчать про значущість їхньої праці. (

Сторінка 51:

« брати сподівалися зберегти скарби народної творчості, щоб не випаровувалися, ніби роса під пекучим сонцем.», Ці казки «дають молоді та народові здорову їжу, від якої ніхто не відмовиться, скільки б не подавали інших страв.»)

14. Чим ще прославилися брати? (Створення «Словника німецької мови».)

15. Які казки із збірок братів Грімм ви знаєте? («Білосніжка», «Бременські музиканти».)

16. Який мандрівний сюжет покладено в основу казки «Пані Метелиця» (про злу мачуху й добру пасербицю)

17. Художній прийом, де протиставлені образи, герої, ситуації називається (антитезою)

«Перевір себе». : 1. Завдяки йому твори зарубіжних письменників можна читати рідною мовою. 2. Мистецтво слова. 3. Твори, які мають колективного автора. 4. Твори, виконані автором. 5. Без цього не обійтися в художній літературі. (Відповіді : 1. Переклад 2. Література. 3. Фольклор. 4. Оригінал. 5. Образ.)

Казка «Пані Метелиця» (сторінки 53-57 підручника)

1. Скільки дочок було у вдови? (Дві.)

2. Чим вони відрізнялися? (Одна вродлива й роботяща, але пасербиця, а друга погана й ледача, рідна, яку більше любила.)

3. Чи справедливе ставлення мачухи до дочок?

4. Доведіть, що падчерка була надзвичайно трудяща і терпляча. («Щодня сиділа на шляху біля криниці і пряла.»)

5. Яке лихо трапилось з падчеркою? (Порізала ниткою пальці, хотіла помити в криниці починок, а він упав у криницю.)

6. Що таке починок? (Пряжа, намотана на веретено.)

7. Як поставилася до цього мачуха? (Заставила його дістати.)

8. Що побачила дівчина на дні криниці, коли опритомніла? (Чудову луку, сонце, багато квітів.)

9. Хто просив її про допомогу? (Яблуня і піч.)

10. Що свідчить про її старанність? (Повитягала весь хліб, яблуню трусила, доки жодного яблучка не залишилось, тоді згорнула усі на купу.)

11. Кого ще зустріла дівчина? (Стару бабу.)

12. Чому вона злякалася? (Бо в неї стирчали великі зуби.)

13. Чому ж дівчина залишилася? (Почула ласкаві слова.)

14. Хто була ця бабуся? (Пані Метелиця.)

15. Яку роботу повинна була робити дівчина? (Хатню роботу та вибивати подушки, щоб пір'я летіло (сніг)).

16. Що свідчить, що дівчина була працювитою? Зачитайте. (Негайно стала до роботи. У всьому догоджала старій.)

17. Чи добре жилося дівчинці у бабусі? *(Не чула лихого слова, щодня їла і смажене і пряжене.)*
18. Чому ж вона проситься додому, де на неї лише кричали і заставляли працювати? *(Нудьгує за домівкою, тягне до рідної хати, хоч тут у тисячу разів краще.)*
19. Яке прислів'я можна підібрати? *(«Як не гарно в гостях, а дома – краще»).*
20. Як поставилася бабуся до рішення дівчинки? *(Сподобалося, що тягне додому і за вірну службу відпустила.)*
21. Як нагородила її бабуся і за що? *(Линув золотий дощ і вся вона вкрилася золотом. Віддала починок – за те, що у всьому старанна була.)*
22. Хто першим зустрів дівчинку дома і якими словами? *(Півень.)*
23. Кому більше зраділи мачуха і сестра? *(Побачивши на ній золото, зраділи, не знають, де й посадити.)*
24. Що вирішила мати? *(Послати і свою дочку добути таке щастя.)*
25. Знайдіть розбіжності у діях ледарки на тому ж шляху, що пройшла падчерка. *(Сама вколола пальця об терен, кинула починок і стрибнула у колодязь, не втрачала свідомості, не витягла хліб, не обтрусилася яблучка не злякалася зубів бабусі, не працювала, не просилася додому.)*
26. Чому ж вона не злякалася зубів бабусі? Смілива? *(Бо вже чула про них.)*
27. Що свідчить не лише про ліню, а й про невихованість ледащиці? *(Груба, не ввічлива мова: «Тільки мені й охота бруднитися біля тебе», «Ще якесь яблуко мені на голову впаде»).*
28. Чому зраділа ледащиця, коли бабуся сказала, що її служба скінчилася? *(Не тому, що додому потрапить, а що на неї лине золотий дощ.)*
29. Що ж полилося на неї біля брами? *(На неї перекинувся казан смоли.)*
30. Що загорлав півень, побачивши ледащицю?
31. Що це за смола, якої за все життя відмити не можна? *(Це осуд людей та сором за лінощі і злий характер, яких дівчина не змогла позбутися за все життя.)*
32. Що реальне, а що чарівне у казці?
33. Хто переклав цю казку? *(С. Сакидон.)*

Народні казки. Брати Грімм. Казка «Пані Метелиця»

1. Де в давнину зберігалися казки?
 - А) в бібліотеках; Б) в книжках;
 - В) в монастирях; Г) в народній пам'яті.
2. Вчений, який досліджує мову й літературу – це...
 - А) філолог; Б) фольклорист; В) академік; Г) філософ.

3. Олександр Афанасьєв збирав і записував...
 - А) українські казки; Б) білоруські казки; В) російські казки; Г) французькі казки.
4. Твір, який ми читаємо тою мовою, якою він написаний, називається
 - А)переробленим; Б) оригінальним; В) перекладним; Г) переказаним.
5. Брати Грімм жили в...
 - А)Франції; Б) Іспанії; В) Англії; Г) Німеччині
6. Як за життя братів Грімм в суспільстві ставилися до казки?
 - А) зневажливо; Б) з великою пошаною; В) з ненавистю; Г) з цікавістю.
7. Брати Грімм також вивчали...
 - А) німецьку мову; Б) англійську мову; В) математику; Г) філософію.
8. Брати Грімм написали...
 - А) багато казок; Б) словник німецької мови; В) довідник з англійської літератури; Г) підручник з математики.
9. Робота над записами казок братам Грімм принесла...
 - А)багато грошей; Б) втрату здоров'я; В) втрату родини;Г) славу.
10. Казка «Пані Метелиця» належить до...
 - А) чарівних казок; Б) казок про тварин; В) соціально – побутових казок; Г) літературних казок.
11. Брати Грімм були відомими...
 - А) збирачами фольклору; Б) письменниками; В) поетами; Г)вченими.
- 12.Німецька казка «Пані Метелиця» належить до ...
 - а) чарівних казок; б) побутових казок; в) казок про тварин.

Казка «Пані Метелиця»

1. Братів Грімм було звати...
 - а) Генріх і Вільгельм;
 - б) Вільгельм і Якоб;
 - в) Якоб і Йоганн.
- 2.Якоб і Вільгельм Грімм - відомі...
 - а) збирачі творів усної народної творчості ; б) автори казок;
 - в) автори художніх творів.
- 3.Пасербиця стрибнула в криницю...
 - а) тікаючи від мачухи;
 - б) за наказом мачухи;
 - в) із цікавості.
4. У казці "Пані Метелиця" Пасербиця характеризується словами...
 - а) гарна і працьовита;
 - б) мила і добра;
 - в) гидка і лінива.
5. Золотим дощем Пасербицю нагородила ...

- а) піч;
 - б) пані Метелиця;
 - в) яблуна.
6. Ледащиця прийшла додому ...
- а) уся вкрита смолою;
 - б) уся вкрита золотом;
 - в) у дорогому вбранні.
7. Перебуваючи у пані Метелиці, Пасербиця засумувала, тому що
- а) до неї погано ставилася пані Метелиця;
 - б) її взяла туга за рідним краєм;
 - в) важко працювала.
8. Щодня пасербиця сиділа...
- А) в хаті; Б) при дорозі; В) на лавці біля тину; Г) на печі
9. Коли пасербиця впала в криницю, вона...
- А) знепритомніла; Б) втратила пам'ять; В) сильно забилася;
- Г) зламала ногу
10. Пасербиця спочатку...
- А) вийняла з печі хліб; Б) розтопила піч; В) потрапила до старої баби; Г) обтрусилла яблука
11. Коли пасербиця побачила стару, то відразу ...
- А) зраділа; Б) знепритомніла; В) засміялася; Г) хотіла втекти
12. Чому засумувала пасербиця?
- А) хотіла побачити рідних; Б) набридло жити під землею; В) взяла туга за рідним краєм; Г) втомилася від роботи
13. Для чого потрібно було гарно збивати подушки?
- А) щоб менше було пилу; Б) щоб на землі йшов сніг; В) щоб було чистіше в будинку; Г) щоб легше було дихати
14. Чим рідна дочка вколола пальця?
- А) починком; Б) голкою; В) голками терну; Г) шпилькою
15. Хто першим зустрів рідну дочку вдома?
- А) півень; Б) собака; В) мати; Г) падчівка
16. Як рідна дочка пояснила яблуні своє небажання струсити яблука?
17. Чому падчівка злякалася баби, а рідна дочка - ні?
18. Яке явище природи пояснює казка «Пані Метелиця»?

**Літературний диктант за казками братів Грімм
«Пані Метелиця» і «Бременські музиканти»**

1. Укажи назву казки, яка увійшла до збірки Якоба і Вільгельма Грімм «Казки для дітей та родини».
- А «Синдбад-мореплавець»
 Б «Пензлик Маляна»
 В «Фарбований шакал»
 Г «Пані Метелиця»
2. Що робила падчівка, коли ушкодила собі палець (за казкою «Пані Метелиця»)?

- А пряла
Б різала овочі
В забивала цвях
Г сапала город
3. Укажи, що хотіла вимити у криниці падчерка.
А починок Б серп В ніж Г яблуко
4. Укажи, що вислизнуло з рук падчерки і впало у криницю.
А яблуко б веретено в починок г серп
5. Що побачила падчерка, коли опритомніла, на дні криниці
А велику луку і квіти, б темну печеру в морське дно г небо і зорі
6. Укажи що (хто) трапилися падчерці на шляху до пані Метелиці
А звитяжні лицарі б змії В піч і хліб Г рідна мати
7. Укажи, що (хто) трапилося падчерці на шляху до пані Метелиці.
А яблуня Б кіт В береза Г мачуха
8. Укажи, про що пані Метелиця наказувала падчерці дбати найкраще.
А про горщики В про постіль Б про хліб Г про яблука
9. Укажи, чому падчерка засумувала в пані Метелиці.
А хатньої роботи було дуже багато, і вона втомлювалася
Б скучила за рідною домівкою В скучила за подругами
Г скучила за роботою
10. Укажи, за що пані Метелиця нагородила падчерку.
А за те, що вона була скромна Б за те, що вона не втручалася у справи пані Метелиці В за те, що вона була винахідлива Г за те, що вона була старанна
11. Укажи, хто сповістив про повернення падчерки додому.
А сусід Б півень В голубка Г сорока
12. Укажи, що зробила ледарка, щоб замастити початок.
А засунула руку в терен Б кинула початок в пилюку
В вимастила його фарбою Г забруднила чорнилом
13. Укажи, що робив осел, коли жив у свого господаря (за казкою «Бременські музиканти»)
А возив дітей у візку Б орав поле В возив свого господаря верхи
Г возив лантухи до млина
14. Укажи, чому осел вирішив утекти до Бремена.
А осел боявся покарання за те, що скинув свого господаря зі спини
Б осел перекинув візок з дітьми В осел витоптав озимину
Г осел став нездатний до роботи, а господар не хотів марно годувати його
15. Укажи, хто перший пристав до осла дорогою в Бремен.
А пес-гончак Б півень В кіт Г молодий співак

Відповіді: 1–Г; 2–А; 3–А; 4–В; 5–А; 6–В; 7–А; 8–Б; 9–Б; 10–Г; 11–Б; 12–А; 13–Г; 14–Г; 15–А.

Брати Грїмм «Панї Метелиця»

1. Пасербиця щодня сидїла при дорозі... і пряла:
 - а) край криниці;
 - б) на лавці;
 - в) коло двору.
2. Дівчина поранила пальця:
 - а) ножем;
 - б) голкою;
 - в) ниткою.
3. Що зробила дівчина, коли впустила починок у криницю:
 - а) думала приховати це від мачухи;
 - б) пожалїлася сестрі;
 - в) вирішила розповісти мачусі?
4. Коли нерїдна дочка опинилася у криниці, вона...
 - а) зрадїла;
 - б) здивувалася;
 - в) знепритомнїла.
5. Що зробила пасербиця з яблуками, коли обтрусилася яблуню:
 - а) зїбрала у кошик;
 - б) згорнула на купу;
 - в) залишила на місці?
6. Якою була панї Метелиця:
 - а) молододою й гарною;
 - б) старою з великими руками;
 - в) старою з великими зубами?
7. Про що мала найкраще дбати пасербиця у домї панї Метелиці:
 - а) про посуд;
 - б) про постїль;
 - в) про одяг?
8. Дівчина ніколи не чула від Метелиці лихого слова і щодня їла:
 - а) цукерки;
 - б) морозиво;
 - в) смажене й пряжене.
9. Хоч пасербиці було добре у бабусї Метелиці, її взяла туга за:
 - а) домівкою;
 - б) мачухою й сестрою;
 - в) подругами.
10. Кого першого побачила пасербиця, як опинилася вгорі:
 - а) мачуху;
 - б) сестру;
 - в) пївня?
11. Рїдна дочка не злякалася бабиних зубів, бо...
 - а) була смїливою;
 - б) чула про них;
 - в) не помітила їх.
12. Із брами на ледацицю вилилася смола з:
 - а) казана;
 - б) відра;
 - в) бочки.

Особливості казкового світу

Урок Мудрої Сови

Типи казок. «Мандрівні сюжети»

1. Найважливіші таємниці фольклорних казок? (Типи, побудова, мовні особливості, як виникли, «мандрівні сюжети»).
2. Які є типи казок? (Чарівні, про тварин, авантюрні, побутові.)
3. Назви ознаки чарівних казок. (У чарівних казках діють чарівні сили (Баба Яга, джин, феї), чарівні предмети (лампа, чарівна паличка, чоботи-скоророходи), чарівні помічники (птахи, звірі, дерева) і відбуваються чарівні превтління.)
4. Що таке сюжет? (Послідовність подій у творі.)
5. Що таке композиція казки? (Композиція – це її побудова. Зачин, основна частина: випробування – трикратні повтори (три дороги, три брати, три завдання, три битви), кінцівка.)
6. Яка мова казок? (Гаптована прислів'ями, приказками, загадками, приповідками, постійними епітетами «чорноброва дівчина», «червона калина», «сизий орел», «добрий молодець», гіперболи (перебільшення).)
7. Наведіть приклади гіперболи у казці. (Повиривав дуби з корінням, перелетів через море, Пані Метелиця мала великі зуби.)
8. Чому у казках різних народів зустрічаються схожі сюжети? Як вони називаються? (Наприклад, зла мачуха і пасербиця, схожі сюжети, які поширені по всій земній кулі, називають мандрівними. Бо різні народи мали схожі уявлення про бідність і багатство, щастя і горе, розум і глупоту, любов до рідного краю і ненависть до ворога.)
9. Що таке гіпотеза? (Наукове припущення, достовірність якого поки що не доведена.)
10. Яка існує гіпотеза щодо «мандрівних сюжетів»? (Що казки виникли в Давній Індії, а вже звідти розійшлися по різних землях, - визнана хибною, Є два шляхи: 1) запозичення; 2) схожі уявлення про життя, про щастя – як у прислів'ях: одна й та сама мудра думка по різному висловлювалася різними народами.)
11. Які казки схожі сюжетом до казки «Пані Метелиця»? («Дідова дочка і бабина дочка», «Білосніжка», «Попелюшка»).
12. **Вікторина «Що я знаю про казку?»**
 - 1.) Якими словами розпочинаються казки? («Жили собі...», «Одного разу...»).
 - 2.) Де найчастіше відбувається дія казки? («За тридев'ять земель, у тридесятому царстві...»).
 - 3.) Які числа часто повторюються у народній казці? (3, 7, 9).
 - 4.) Назвіть чарівні предмети, які трапляються у казках? (Яблучко, дзеркальце, килим-самоліт, скатерть-самобранка, жива та мертва)

вода, чоботи-скороходи, чарівна паличка, клубочок, обручка, дудочка та ін.)

5.) Для чого потрібні ці чарівні предмети? (Щоб допомогти героям виконати якісь складні завдання).

6.) Назвіть фантастичних героїв казок. (Баба – Яга, Чудо – Юдо, джін, Змій – Горинич, золота рибка, фея та ін.)

7) Як називається ця частина казки:

*«Начинаються сказки, катяся с гори салазки,
Бабушка Федора на передке едет с мешком в руке.*

Завязан мешок завязками:

- Бабушка, развяжи! С чем мешок-то?

- Со сказками.

- Бабушка, расскажи.

- А было это, голубчики, в старину,

Когда задумал дед Архип залезть на луну.

Тогда сказки по воздуху летали, Друг друга за крылышки хватали.

*А я за ними на золотом коне скакала, Да в мешок сказки собирала!
(Це зачин).*

8.) А які ви ще знаєте зачини? («У часи давні, стародавні...», «З давніх давен...», «За високими горами, за глибокими морями...», «А теперь послушайте сказку старинную- не шибко короткую, да и не шибко длинную, а такую как раз, как от меня до вас!»).

9.) Як зазвичай закінчуються казки? (Добро перемагає зло).

10.) Які слова читаємо в кінці казки? («І жили вони довго й щасливо», «Жили вони поживали та добра наживали», «Хто слухав казку, тому бубликів в'язку», «От і казочці кінець, а хто слухав – молодець!»), Я на коні прискакав і цю казку розказав», «А на тому палаці висів дзвін-талалай, і то буде нашій казочці край», «І я там був, мед-пиво пив, по вусам текло, а в рот не попало», «Кто сказку слушал, тот меду покушал, а кто не слушал, зевал, - тот пустое блюдо лизал»).

«Знайди помилку»

Національна література – сукупність усіх національних літератур.

Всесвітня література – література певного народу.

Оригінал – текст, на який роблять переклад.

Переклад – твір, з якого роблять переклад.

Епіграф – влучний вислів, афоризм, який подають наприкінці художнього твору або після його частин, щоб не підкреслювати тему або основну думку, не налаштовувати читача на їх сприйняття.

Афоризм – коротке судження, що не містить глибокої думки.

Фольклор – література конкретної нації або та, що існує за межами країни.

Зарубіжна література – народна мудрість.

Літературний ринг

1. **Привітання команд** (назва, девіз), сідають за столики .
2. **Слово вчителя.** Команда «Допитливих», девіз якої: «Мудрим ніхто не вродився, а навчився», та команда «Ентузіастів», девіз якої: «Не кажи «не вмію», а кажи: «навчусь» зайняли свої місця. Сьогодні часто можна почути думку, що знання нікому не потрібні, головне – щоб були гроші. Та життя часто переконує нас в іншому: можна дуже швидко втратити багатство, а знання є тим скарбом, який у людини не забереш. І саме вони допомагають людині чогось досягти у житті, подолати труднощі. Сьогодні своїм інтелектом, розумом можна заробляти гроші. Згадайте програми «Перший мільйон», «Що?Де?Коли?», «Найрозумніший» та ін. Погодьтеся, приємно бачити батькам своїх дітей переможцями таких ігор, а їм ще приємніше вигравати своїм розумом гроші на навчання. Отож, найсильніша зброя кожного з нас – це знання. «Набирати форму»(маю на увазі ваші знання) треба щоденною розумовою працею, а помірятись ерудицією з однокласниками допоможе гра-змагання. Сьогодні змагаються учні 5 класу. Хто буде першим відповідати, підкаже загадка. Хто відгадає, тому першому вступати у гру.

**Не наяву и не во сне, без страха и без робости
Мы снова бродим по стране, которой нет на глобусе.
На карту не нанесена, но знаем ты и я,
Что есть она, что есть страна...**

Літературия.

3. **Сьогодні розпочинає літературний ринг команда**
Змагання складається із трьох невеликих раундів. Прошу капітанів команд потиснути один одному руки і побажати удачі. Я сподіваюсь, що під час рингу члени команд дізнаються багато цікавого та нового і ніхто не лишиться в програті. Капітани, отримайте шапочки, які будуть відрізняти вас від членів команди, займіть свої місця.
4. Як відомо, у будь-якому конкурсі є журі...
5. Час, наданий учасникам рингу, обмежений. Відповідальну роль «охоронця часу» ми поклали на....
6. **1 гейм «Далі, далі...»**(Команді задаються запитання, на які вона повинна дати відповідь миттєво. Якщо не знає відповіді, говорить: «Далі...»). Підраховується кількість заданих за 1 хвилину запитань і кількість правильних відповідей. Кількість правильних відповідей дорівнює кількості балів).

(Удар гонга і охоронець часу відмічає хвилини)

1. Художні твори, відтворені іншою мовою називаються (перекладними).
2. Ми читаємо твори ЗЛ у...(перекладі).
3. Усна народна творчість (фольклор).

4. Слово фольклор – це переклад з (англійського.)
5. Найдавнішими є казки про (тварин).
6. Як називають вирази типу «І я там був...», «Ось вам казка, а мені бубликів в'язка»(кінцівка).
7. Схожі сюжети різних народів і країн(мандрівні).
8. Батьківщина братів Грімм (Німеччина).
9. Імена братів Грімм – Якоб і (Вільгельм).
10. У якої пані служили і падчерка, і ледащиця (Метелиця).
11. Що впустила падчерка у колодязь(починок).
12. Нагорода ледащиці (смола).
13. Треба було добре збивати подушки, щоб (ішов сніг).
14. Чим порізала пальці падчерка (ниткою).
15. Яку освіту здобули брати Грімм (юристи).
16. Послідовність подій у творі (сюжет).

Запитань було задано...

Правильних відповідей...

Оплески.

Підсумок журі. Перемогла команда...

2 гейм. «Заморочки із бочки». Бочкою послужить коробочка, в якій знаходяться кружечки з номерами запитань. Спочатку витягає одна команда, потім інша. Із 5 запитань тягти лише 3, якщо попаде кружок з написом «Щасливий випадок», то очко додається автоматично.

Запитання :

1. Жанр твору «Пані Метелиця»(казка).
2. Збирачі казок, пісень, народної мудрості (фольклористи).
3. Падчерка мусила виконувати всю хатню роботу, була в домі (попелюшкою).
4. Багато зусиль брати Грімм доклали до створення «Словника (німецької мови)».
5. Незакінчена думка, що містить натяк на висновок(приказка).

За кожную правильну відповідь добавляється 1 очко, яке приєднується до загального рахунку.

Підсумок журі.

3 гейм. «Ти мені, я тобі» Капітани задають по 2 запитання команді суперника.

1. Що таке гіпотеза? І яка існувала хибна гіпотеза щодо виникнення «мандрівних сюжетів»? (Наукове припущення, достовірність якого не доведена. Найперше дехто висунув припущення, що казки зародилися в Давній Індії, а потім розійшлися по інших землях).
2. Брати Грімм народилися в містечку (Ханау).

4 гейм «Гонка за лідером». Цей гейм визначить команду переможця.

1. Дійова особа літературного твору (герой).
2. Твори російських письменників ми можемо читати в (оригіналі).
3. Література – це мистецтво (слова).

4. Кому допомогла падчерка і не допомогла ледащиця (піч і яблуна).
5. Смола, від якої не може відмитися ледащиця є символом (сорому за лінощі та осуду людей).
6. Головний конфлікт народної казки – (боротьба добра і зла).

Підсумок журі і оголошення переможця.

• ЦЕ МЕНІ ПІД СИЛУ!

(Самостійні, контрольні роботи)

Фольклор. Казка

Тести.

1. Якого походження слово «фольклор»:
а) англійського, б) німецького, в) французького?
2. Який із названих літературних жанрів не належить до фольклорних:
а) пісні, б) казки, в) прислів'я, г) повісті?
3. Як звали братів Грімм?
а) Олександр і Фрідріх, б) Якоб і Вільгельм,
в) Роберт і Карл, г) Ганс і Рудольф.
4. Яку роботу виконувала бідна дівчина з казки «Пані Метелиця»?
а) пасла вівці, б) вишивала, в) вибивала подушки.
5. Як називається найвідоміша збірка арабських казок?
а) «Шахразада», б) «Тисяча і одна ніч», в) «Алі – Баба та сорок розбійників», г) «Синдбад – мореплавець».
6. Автором фольклору є:
а) письменник, б) поет, в) народ, г) фольклорист.
7. Брати Грімм були збирачами та дослідниками:
а) англійського фольклору, б) німецького,
в) французького, г) арабського.
8. Хто розповідав казки у збірці «Тисяча і одна ніч»?
а) Синдбад, б) Цар Шахріяр, в) Шахразада.
9. Хто з героїв просив: «Гуси, гуси, гусенята, візьміть мене на крилята...»? (*Івасик Телесик*)
10. Як брати Грімм назвали музичний ансамбль, у якому грали півень на балалайці, кіт на скрипці, пес на барабані, а осел на гітарі? («*Бременські музиканти*»)
11. У якій російській народній казці сини царя шукали собі наречених за допомогою стріл? («*Царівна – жаба*»)
12. Як звали най балакучішу жінку в українських народних казках? (*Хвеська*).
13. У якій казці собака запросив вовка в гості, коли в господаря було весілля і пригощав його під столом? («*Сірко*»).

2 варіант

1. Фольклор – це...
А) твори, написані автором; Б) усна народна творчість;
В) жанр малого фольклору; Г) роман.
2. Жанрами фольклору є ...
А) казки, повісті; Б) романси, пісні, думи; В) загадки, казки, приказки;

- Г) романи, оповідання.
3. Короткий вислів з повчальним змістом – це...
- А) Прислів'я; Б) приказка; В) загадка; Г) скоромовка.
4. Приказка - це...
- А) короткий вислів повчального змісту; Б) питання, на яке потрібно дати відповідь; В) частина прислів'я; Г) твір незвичайного змісту.
5. Вислів «Яка хата, такий тин, який батько, такий син» це...
- А) прислів'я; Б) приказка; В) алегорія; Г) скоромовка.
6. Народне оповідання незвичайного або фантастичного змісту – це...
- А) дума; Б) притча; В) легенда; Г) казка.
7. «Мандрівний сюжет» - це...
- А) сюжет, який не змінюється; Б) сюжет, який повторюється в різних творах, але дещо змінюється; В) сюжет казки.
- 8) Прийом, в основі якого лежить інакомовлення – це...
- А) алегорія; Б) вигадка; В) оригінал; Г) казка.
- 9) Казки, в яких героями є мудрий селянин та багатій відносяться до...
- А) чарівних казок; Б) казок про тварин; В) соціально – побутових казок; Г) літературних казок.
10. В якій країні була створена казка «Іссумбосі, або хлопчик мізинчик»?
- А) Індії; Б) Італії; В) Іспанії; Г) Японія
11. В якій країні була створена казка «Пензлик Маляна»?»
- А) Індії; Б) Японії; В) Китаї; Г) Україні

Готуйтеся до комп'ютерного опитування

ТЕМА1. ФОЛЬКЛОР. НАРОДНІ КАЗКИ.

0 Художні твори, відтворені іншою мовою, називаються...
оригінальними; перекладними; фольклорними.

01. Слово “фольклор” у перекладі з англійської означає:
народна мудрість; народна пісня; народна казка.

02. Казка — це:

невелика оповідь про тварин;
усна розповідь про незвичайні, часом фантастичні події;
розповідь про життя людей.

03. Кому допомагала пасербиця на шляху до пані Метелиці?
Яблуні, печі; вербі, собачці; печі, собачці?

04. Художні твори, які ми читаємо тією мовою, якою вони були написані, називаються:

+оригінальними; перекладними; фольклорними.

05. Яким словом можна назвати усні твори різних жанрів, складені самим народом:

анекдот; література; фольклор?

06. Автором фольклорних казок є:

письменник; народ; історик.

07. Що вислизнуло з рук пасербиці та впало в криницю у казці

“Пані Метелиця”:

клубок ниток; яблуко; починок?

08. З якою метою пішла ледача дівчина до пані Метелиці:

чесно служити; допомогти старій пані; принести додому багато золота?

09. Активне вивчення фольклору почалося:

у 18 ст.; у 19ст.; 20ст.

010. Всесвітня література це:

сукупність усіх національних літератур;

література певного народу;

усна народна творчість.

011. Влучний вислів, афоризм або уривок літературного твору,

який подають на початку художнього твору або перед його

частинами, щоб підкреслити тему або основну думку,

налаштовуючи читача на їх сприйняття, це:

приказка; афоризм; епіграф.

012. Один із основних жанрів фольклору, розповідний твір про

вигадані, фантастичні події, які сприймаються і переживаються

як реальні, це:

прислів'я; приказка; казка.

013. Найдавніший вид казки—це:

казки про тварин; героїчно-фантастичні казки; побутові казки.

014. Учені і письменники брати Грімм є представниками...

англійської літератури; німецької літератури; французької літератури.

015. Знайди правильне визначення літературного терміна

“прислів'я”:

короткий влучний народний вислів із закінченою думкою і повчальним змістом;

народний вислів, у якому міститься цікава думка;

короткий влучний вислів з повчальним змістом.

016. Спробуй визначити значення літературного терміна:

“приказка” — це...

незакінчене судження;

незакінчене судження, що лише натякає на висновок;

вислів, який лише натякає на висновок.

017. Пригадай, до фольклору якого народу належить казка

“Пані Метелиця”

російського; французького; німецького.

018. Відзнач, хто із цих персонажів не з казки “Пані Метелиця”:

піч; яблулька; півень; собака.

019. Пригадай, якому казковому персонажу з казки “Пані

Метелиця” належать ці слова: “Наша ледащиця йде, що брудна буде довіку”?

Пасербиці; півню; пані Метелиці.

020. Пасербиця розгнівила мачуху тим, що...

не виконала її завдання; образила її доньку; загубила починок.

021. Бідна сирота з казки “Пані Метелиця» вирішила повернутися додому, бо...

затужила за домом; скучила за сестрою; втомилась від роботи пані Метелиці.

022. До якої теми можна віднести іспанську приказку “У горі та недузі пізнаєш, хто твої друзі”?...

Людської праці; + справжньої дружби; людського щастя.

023. Головний конфлікт народної казки – це боротьба...

бідних з багатими; добра зі злом; сильних зі слабкими.

024. Як об’єднали історію Грімм були...

авторами казок; збирачами казок; перекладачами казок.

025. Чому Пасербиця стрибнула в криницю?

+з великого страху; її примусила мачуха; для зустрічі з пані Метелицею.

026. Для чого Пасербиці потрібно було вибивати перини пані Метелиці?:

Щоб догодити старій пані; щоб на світі йшов сніг; щоб перини були пухкі.

027. Композиція – це...

зміст твору; протиставлення; побудова твору.

028. Добери до португальського прислів’я “Яка лоза, такий і виноград, яка мати, така й дочка” відповідне іспанське прислів’я.

Не роби іншим того, чого не хочеш, щоб тобі робили;

+ Гілка завжди схожа на дерево, з якого виросла;

Добре серце і в лихий біді допоможе.

029. Німецьку казку “Пані Метелиця” можна віднести до...

казок про тварин; побутових казок; + чарівних казок.

030. Яка характеристика дається в казці “Пані Метелиця” Пасербиці?

Гарна і працьовита;

гидка і лінива;

добра і чуйна.

031. Чому Пасербиця засумувала, перебуваючи у пані Метелиці?

До неї погано ставилася пані Метелиця;

+ її взяла туга за рідним краєм;

її примушували щодня тяжко працювати.

032. Чому рідна дочка мачухи дуже швидко повернулася додому?

Вона поспішала до матері та сестри;

вона часто сварилася з пані Метелицею;

її вигнала пані Метелиця за погану працю.

033. Чому Синдбад знову вирушив у подорож?

заробити гроші; + пізнати світ; знайти наречену

034. Позначте, які фантастичні істоти діють у казці «Іссумбосі, або Хлопчик — мізинчик»:

однооку чудовиська;
трьохголови чудовиська;
чудовиська з бичачими рогами.

035. Позначте назву збірки арабських казок, в якій є казка про подорожі Синдбада:

«Тисяча і одна ніч»; «Тисяча днів і ночей»;
«Тисяча років»; «Тисяча цікавих казок».

036. Позначте, яке прислів'я підійде до казки «Пані Метелиця»:

+ їржа роз'їдає залізо, а задрість роз'їдає душу;
що написане пером, не вивезеш і волом;
над чужим лихом не смійся;
ліпше раз переписати, ніж раз перечитати.

037. Казка «Пензлик Маляна» –

китайська народна казка; японська народна казка;
німецька народна казка; індійська народна казка.

038. Хто став першою жертвою велетня у казці про Синдбада?

капітан корабля; юнга; Синдбад.

039. Як Синдбад урятувався від дракона?

за допомогою димової шашки; гострим мечем;
+ завдяки колючому гіллю.

040. Хто вцілів з команди героя після такої подорожі?

Синдбад і капітан; Синдбад і юнга; лише Синдбад.

041. До якої збірки входить казка про Синдбада?

«Тисяча і одна ніч»; «Панчатантра»; «Пригоди моряків».

042. До якого виду казок відноситься казка про Синдбада?

чарівна; про тварин; соціально-побутова.

043. Як називається в Індії збірка казок, що складається з п'яти частин?

«Тисяча і одна ніч»; «Панчатантра»; «П'ять повчальних казок».

044. Як звати героя казки, який міг перетворювати зображення на малюнку в реальність?

Іссумбосі; Момотаро; Чандарава; Малян.

045. Яким чином тварини з казки «Фарбований шакал» викрили обман Чандарави?

Чандарава завив як шакал; змілася фарба; Чандарава сам зізнався.

046. Вкажіть назву збірки казок, канвою якої є історія про дівчину, яка розповідаючи історії, завжди зупинялася на найцікавішому епізоді?

«Казки мудрої дівчини»; «Панчатантра»; «Тисяча і одна ніч».

047. Як звали героя індійської народної казки, що схожа за сюжетом на казку І. Франка?

Момотаро; Чандарава; Малян.

048. Позначте, які фантастичні істоти діють у казці «Іссумбосі,

або Хлопчик — мізинчик»:

однооці чудовиська; триголові чудовиська; чудовиська з бичачими рогами.

Відповіді на запитання теми № 1. Фольклор.

0б, 1а, 2б, 3а, 4а, 5в, 6б, 7в, 8в, 9а, 10а, 11в, 12в, 13а, 14б, 15а, 16б, 17в, 18г, 19б, 20в, 21а, 22б, 23б, 24б, 25а, 26б, 27в, 28б, 29в, 30а, 31б, 32в, 33б, 34в, 35а, 36а, 37а, 38а, 39в, 40в, 41в, 42в, 43а, 44а, 45б, 46г, 47а, 48в, 49б, 50в.

Контрольна робота №1

Фольклор. Казки народів світу

1 Варіант

Рівень 1

1. Чому шакал, персонаж казки «Фарбований шакал», потрапив у дім маляра:

- а) хотів там поживитися;
- б) рятував життя дитині, на яку накинулись собаки;
- в) рятував життя від розлючених собак;
- г) мав намір перефарбувати хутро.

2. Скільки подорожей здійснив Синдбад-мореплавець:

- а) 2; б) 3; в) 5; г) 7.

3. Як чарівний пензлик потрапив до Маляна:

- а) Малян здобув його, перемігши велетня;
- б) вчитель подарував пензлика Маляну;
- в) Малян отримав пензлик у спадок від батька;
- г) коли Малян прокинувся, то відчув, що тримає його в руці.

4. Укажи країну, яка є батьківщиною казки «Іссумбосі, або Хлопчик-мізинчик»:

- а) Німеччина; б) Японія; в) Індія; г) Україна.

5. До якого виду казок належить казка «Фарбований шакал»:

- а) чарівні; б) побутові; в) про тварин; г) літературні.

6. Які чарівні властивості мав пензлик Маляна:

- а) Міг літати в далекі країни ;
- б) Міг робити господаря пензлика невидимим;
- в) Речі, намальовані цим пензликом ставали справжніми;
- г) Речі, намальовані цим пензликом перетворювалися на золоті.

7. Укажи країну, яка вважається батьківщиною казки «Фарбований шакал»:

- а) Данія б) Франція в) Індія; г) Україна.

8. Що змусило шакала, персонажа казки «Фарбований шакал» забігти в місто:

- а) посуха у лісі; б) голод;
- в) допитливість; г) прагнення похизуватися сміливістю.

9. Чому Малян мусив залишити рідний край:

- а) Малян не хотів допомагати односельцям;
- б) стріла Маляна влучила в поміщика;
- в) Малян хотів побачити далекі країни;

г) *Малян мріяв досягти успіху при дворі імператора.*

10. Укажи, яка з цих казок була створена у Китаї:

- а) *«Иссумбосі, або Хлопчик-мізинчик»;*
- б) *«Пензлик Маляна»;*
- в) *«Синдбад-мореплавець»;*
- г) *«Фарбований шакал».*

11. Як Малян використовував чарівну силу пензлика:

- а) *Малював бідним селянам гроші;*
- б) *Малював бідним селянам їжу;*
- в) *Малював бідним селянам усілякий реманент;*
- г) *Малював бідним селянам одяг*

12. Як пояснює Синдбад-мореплавець, чому він вирушив у третю подорож:

- а) *він мріяв розбагатіти;*
- б) *його переслідували вороги;*
- в) *він вирушив визволяти з полону свої товаришів;*
- г) *йому набридло розкішне життя.*

Рівень 2

- *Прислів'я – це*
- *Загадка – це*
- *Що означає поняття «світова література»?*

1. *Що означає поняття « фольклор».*

2. *Приказка – це*

3. *Казка – це*

Рівень 3 Творча робота Чого навчає казка «Фарбований шакал»? або Чого навчає казка «Пензлик Маляна»?

Диктант «Закінчи речення»

1. *Художні твори, відтворені іншою мовою називаються... (перекладними).*
2. *Дійова особа літературного твору - (герой або персонаж).*
3. *Твір, який ми читаємо тією мовою, якою він був написаний, називається... (оригінальним або оригіналом).*
4. *Якщо ми читаємо німецькі, французькі, російські, арабські тощо казки українською мовою, це означає, що ми знайомимося з ними (читаємо їх) ... (у перекладі).*
5. *Ми не можемо «побачити» або «почути» літературний твір так само просто як витвори живопису, скульптури, музики, тому що він складається із ... (слів, бо це мистецтво слова).*
6. *Надзвичайна сила, здатна творити дива із звичайними словами називається ... (художньою виразністю).*
7. *Він майстерно володіє словом, - так говорять про талановитого.. (письменника).*

8. Назвіть повсякденне (1) і художнє (2) мовлення. Порівняйте: 1. За моїм вікном стоїть вкрита снігом береза. 2. Біла береза за моїм вікном під пухнастим снігом спить холодним сном.
9. Подвійний аркуш паперу, який з'єднує кришку палітурки з самою книжкою – це... (*форзац*).
10. Якщо відкрити форзац підручника, можна роздивитись на ньому ... (*літературознавчий словник*).

Контрольна робота за тематичним блоком

Вступ. Казки народів світу

Варіант I

I. Початковий та середній рівні

1. Продовженням японського прислів'я «Треба розум мати» є вислів:
- а) щоб власні помилки помічати;
 - б) тільки б швидко;
 - в) ніж неробство;
 - г) щоб бачить сто років.
2. Продовженням арабського прислів'я «Не всяк хоробрый...» є:
- а) хто стоїть на вогні;
 - б) хто тигрову шкуру одягнув;
 - в) хто ягня загриз;
 - г) хто в погані прикмети не вірить
3. Шведському прислів'ю «У рябих корів рябі телята» відповідає українське:
- а) я тобі не брат, ти мені не сват;
 - б) лякає миша кицьку, та з нори не вилазить;
 - в) яблуко від яблуні недалеко котиться;
 - г) з однієї ягоди немає вигоди.
4. Російському прислів'ю «Без труда не вынешь рыбки из пруда» відповідає українська приказка чи прислів'я:
- а) є в глечку молоко, та голова не влізе;
 - б) нічого в криницю воду лити — вона й так повна;
 - в) калина сама себе хвалить, що з медом добра;
 - г) печені голуби не летять до губи.
5. Іспанське прислів'я «Хто розкидає колючки, той збирає реп'яхи», означає: -
- а) хто сильніший, той має більше;
 - б) хто робить зло, тому воно й повернеться;
 - в) хто слабший, того всі ображають;
 - г) хто добре сіє, у того багатий урожай.
6. Турецьке прислів'я «Те, що робиться з-під палиці, швидко розвалиться» означає:
- а) вийде погано, коли погане ставлення до роботи;
 - б) якщо будувати без плану, будівля не буде триматися довго;
 - в) з-за огорожі погано видно і можна зробити все неправильно;
 - г) коли когось багато б'ють і лають, той виросте боягузом.
7. Приказку «Косо, криво — аби живо» можна замінити одним словом (синонімом):

- а) погано; б) весело;
в) важко; г) легко.
8. Приказку «Як корова язиком злизала» можна замінити словами:
а) з'явився несподівано; б) образився; в) зник; г) став чистим.
9. Продовжте речення: «Алегорія — це ...»
10. Продовжте речення: «Антитеза — це ...»
11. Визначте «четверте зайве»:
а) Чандарава; б) Шива;
в) Іссумбосі; г) Брахман.
12. Визначте «четверте зайве» (за казкою «Пензлик Маляна»):
а) жаба; б) курка;
в) мавпа; г) фенікс.

II *Достатній рівень Встановіть відповідність*

13. ♦ Знайдіть відповідники — назва твору — народ, якому він належить.
1. «Хлопчик-Мізинчик»	а) китайський
2. «Пензлик Маляна»	б) арабський
3. «Синдбад-Морепоплавець»	в) німецький
4. «Пані Метелиця»	г) англійський
	д) японський
14. ♦ Знайдіть відповідники — героя казок та народ, якому належать твори
1. Іссумбосі	а) німецький
2. Малян	б) арабський
3. Синдбад	в) шведський
4. Метелиця	г) китайський
	д) японський
15. Визначте головну думку арабської народної казки «Пензлик Маляна» або Сформулюйте головну думку казки «Пані Метелиця».

III. *Високий рівень. Виконайте одне із завдань.*

- а) Охарактеризуйте образ Іссумбосі — Хлопчика-Мізинчика. Або охарактеризуйте образ Маляна з китайської народної казки «Пензлик Маляна».
- б) Опишіть один із «мандрівних сюжетів» і порівняйте твори різних народів, у яких він використовується.
- в) Вигадайте продовження пригод одного з героїв народних казок (Маляна, Іссумбосі, Синдбада, падчерки).

Варіант II

Початковий та середній рівні

1. Не є жанром фольклору:

- а) прислів'я;
 - б) загадки;
 - в) повісті;
 - г) пісні.
2. Фольклорна казка відрізняється від літературної тим, що:
- а) має конкретного автора;
 - б) не має конкретного автора;
 - в) зустрічається тільки в писемній формі;
 - г) не має чіткої, усталеної побудови — зачину, кінцівки, повторів.
3. У яку фарбу вскочив герой казки «Фарбований шакал»?
- а) Червону;
 - б) золотаву;
 - в) синю;
 - г) зелену.
4. Приказка відрізняється від прислів'я тим, що:
- а) має повчальний зміст;
 - б) не має повчання й коротша;
 - в) подає прихований опис предмета;
 - г) вона лірична, пісенна.
5. Немає такого різновиду народних казок:
- а) історично-географічних;
 - б) про тварин;
 - в) соціально-побутових;
 - г) фантастичних.
6. Що заробила рідна дочка вдови у казці «Пані Метелиця»?
- а) Золото;
 - б) срібло;
 - в) смолу;
 - г) попіл.

Поєднайте назви казок з назвами народів, яким вони належать:

7) «Фарбований шакал»	1) японська
8) «Іссумбосі, або Хлопчик – Мізинчик»	2) китайська
9) «Пензлик Маляна»	3) німецька
10) «Бременські музиканти»	4) індійська
11) «Синдбад-мореплавець»	5) російська
12) «Пані Метелиця»	6) арабська

Розділ 6 Коли казка стає поезією
(Сторінки 64-78)

Пушкін «Руслан і Людмила»
Літературна вікторина.

- Чим літературні казки відрізняються від народних?(*Літературні створювалися письменником, а народні створював увесь народ*).
- Назвіть авторів літературних казок? (*Чимало казок Пушкіна, Андерсена, Ш.Перро, В.Гауфа, А.Ліндгрена*).
- Як ще називають Пушкіна?(*«Сонцем російської поезії», невмирущим генієм, вважали чудотворцем і гордістю Росії*).
- Які казки Пушкіна ви знаєте?(*«Про золоту рибку», «про золотого півника», про царя Салтана, про Балду, про мертву царівну і сім богатирів,*)
- З скількох років Пушкін читає книжки?(*З 6 років*).
- Хто відкрив йому скарби усної народної творчості?(*Няня Орина Родіонівна, дядько Микита Козлов*).
- Коли почав друкувати власні вірші?(*13 років*).
- Якою мовою писав ?(*Російською, мовою оригіналу*).
- Прологом до якого твору є уривок? Що таке пролог? (*Пролог – вступ до літературного твору, який розкриває загальний задум автора*).
- Що таке емблема? Емблемою чого є цей пролог?(*Емблема – це предмет як символ, що увиразнює певну ідею. Цей пролог є справжньою емблемою російського казкового світу.*)
- Які казкові герої згадані у пролозі?
- Чим казки Пушкіна незвичайні і відрізняються від інших літературних казок?(*Написані віршами*).
- Чим відрізняється віршована мова (або поезія) від прозової?
- Виразне читання і аналіз прологу
- Порівняння оригінального та перекладного тексту
- Тема твору? (*Опис чудесного казкового світу*).
- Ідея? (*Захоплення казковим світом*).

Відгадай загадки
«Про які книги?»

1.

В этой сказке весь народ заселяет огород.
Вишни, тыквы, виноград,- а лимоны власть вершат.
Ну а главный там герой справедливый и не злой.
Только расхохочется – вдруг всем плакать хочется.
(*Джанни Родари «Чиполлино»*).

2.

Никому не перечеть, сколько в море рыбы есть.
А такая лишь одна. Может выполнить она

Три желания любих, только назовите их.

(Пушкин «Сказка о золотой рыбке»)

3.

Слышно: песня льется звонко в исполнении поросенка.

Отчего он веселится? Да он волка не боится!

У него есть крепкий дом - безопасно теперь в нем.

(«Три поросенка» Наф –Наф.)

4.

Какую сказку ни возьми – решают судьбы короли.

Ну а эта королева мир завоевать хотела.

Шла на мир со льдом она - зла, тверда и холодна.

(Андерсен «Снежная королева»)

5.

Вот девчонка, словно птица: то в ведре несет водицу,

Розы утром поливает, и танцует, и поет,

И за это , всем на зло, ей стать принцессой повезло.

(Ш.Перро «Золушка»).

6.

Чтобы стало всем известно, кто настоящая принцесса,

Была в кровать положена крупная горошина.

(Андерсен «Принцесса на горошине»)

7.

Этот резвый паренек не имеет рук и ног,

На такси не тратится, с горки лихо катится,

Никого он не боится, только рыжую лисицу.

(Русская нар. сказка «Колобок»)

8.

А вот девочка одна, говорлива, весела,

И кого она не встретит – все расскажет, всем ответит.

К волку в пасть ее завлек такой острый язычок.

(Ш.Перро «Красная Шапочка»)

9.

Птичек много есть на свете, Даже всех не знают дети

И откладывают птички разноцветные яички,

Рябенькое, голубое. Ну а кто снес золотое?

(«Курочка Ряба»)

10.

Вот девченка невеличка, ростом ну не больше спички.

Хоть она и недорога, женихов у нее много:

Это жабы сын и крот, даже жук позвал в полет,

Но она не захотела - с ласточкою улетела

На далекий теплый юг, где в цветке ее ждал друг.

(Андерсен «Дюймовочка»)

11.

Эта штука в огороде выросла при всем народе,

Чтобы урожай собрать, всем пришлось помогать:

Деду: бабе, кошке, внучке и веселой черной Жучке.
(«Репка»)

12.

Кто летит в небесах в скороходах-сапогах.
Кто наслаждается в полете на ковре-самолете.
А этот молодец хитрей, он использовал гусей.
(Ивасик Телесик, «Гуси – лебеди»)

13.

Чтобы этот фрукт найти, Иван-царевич по пути
Нашел жар-птицу и невесту, ну и фрукт тот неизвестный .
(«Молодильные яблоки»).

Літературна вікторина «Упізнай героя» (за твором О. Пушкіна «Казка про мертву царівну і сімох богатирів»)

1. Кому з персонажів «Казки про мертву царівну і сімох богатирів»

О. Пушкіна належать ці слова:

«Ах ти ж, капоснее скло!Брешеш ти мені на зло!...»

Відповідь: цариці

2.Кому з персонажів «Казки про мертву царівну і сімох богатирів»

О. Пушкіна належать ці слова:

«Ти, царице, повсякчас

За людей усіх миліша,

І рум'яніша, і біліша (дзеркальцю)

3.Кому з персонажів «Казки про мертву царівну і сімох богатирів»

О. Пушкіна належать ці слова:

«В чім, скажи, моя вина?

Не губи мене, дівице!

Коли стала б я цариця

Відплатила б чим змогла!»

Відповідь: царівні

4.Кому з персонажів «Казки про мертву царівну і сімох богатирів»

О. Пушкіна належать ці слова:

«...Міцно зв'язані їй лікті,

Попадеться звірю в кігті —

Менш прийдеться їй страждать,

Легше буде помирать».

Відповідь: Чорнявці

5.Кому з персонажів «Казки про мертву царівну і сімох богатирів»

О. Пушкіна належать ці слова:

«Що це значить?

Всюди прибрано, неначе

Хтось в дому порядкував

Та господарів чекав».

Відповідь: старшому богатиру

6.Укажи, кому з персонажів «Казки про мертву царівну і сімох богатирів»

О. Пушкіна належать ці слова:

«Як неправду я повім,

Божий гнів спаде на мене!

Що чинить? Я ж наречена...»

Відповідь: царівні

7. Кому з персонажів «Казки про мертву царівну і сімох богатирів»

О. Пушкіна належать ці слова:

«Ой, дитинонько-дівице!

Клятий пес мене злякав,

Мало лаття не порвав...»

Відповідь: черниці

8. Укажи, кому з персонажів «Казки про мертву царівну і сімох богатирів»

О. Пушкіна належать ці слова:

«Від доуки

Яблучко собі вживай!

Бог з тобою, прощавай!»

Відповідь: черниці

9. «Ясне сонечко! Ти ходиш

Цілий рік у небі. Зводиш

Зиму з літом щоразу...»

Відповідь: Єлисею

10. «За рікою,

За струмистою водою,

Є високая гора,

В ній глибокая нора...»

Відповідь: вітру

11. «Що ж хитаєш головою?

Чи відмовить хочеш нам?

Чи не по купцеві крам?»

Відповідь: старшому богатиру

12. «Не стрічав царівну красну.

На сторожі я стою

Тільки в чергу-бо свою,

Знать, вона без мене, друже,

Десь пробігла!»

Відповідь: місяцю

Тести.

1. У вступі до поеми «Руслан і Людмила» на берег із хвиль «виходять смарагдових»:

- а) 30 витязів, б) 33 богатиря,
- в) 12 витязів, г) декілька богатирів.

2. Царівні, що тужить у темниці, вірно служить:

- а) бурий вовк, б) сірий вовк,
- в) бурий ведмідь, г) гном.

3. Грізного царя полонить:

- а) витязь, б) чаклун,
- в) королевич, г) богатир.

4. «Над золотом чахне»:
 - а) Баба-Яга, б) цар Кощей,
 - в) чаклун, г) відьма.
5. Із чийх слів Пушкін записав кілька народних казок:
 - а) маминих, б) батькових,
 - в) няні, в) учителя.
6. Хто і день, і ніч кружляв по ланцюгу:
 - а) собака, б) кіт, в) мавпа, г) сова.
7. О.С.Пушкін був:
 - а) відомим письменником, б) збирачем фольклору,
 - в) відомим математиком, г) кінорежисером.
8. Хто у пролозі сидить на гіллі?
 - а) ворона, б) мавпа, в) русалка, г) рись.
9. Як за казкою «Про мертву царівну та сімох богатирів» звали королевича, який шукав свою наречену?
 - а) Гвідон, б) Шахріяр, в) Ялисей, г) Салтан.
10. Що дала царівні мачуха, щоб звести її зі світу?
 - а) отруєну грушу, б) отруєне яблуко,
 - в) гроно винограду, г) отруєний гранат.
11. Казку «Про золоту рибку» написав:
 - а) Андерсен, б) Уолт Дісней,
 - в) О.Пушкін, г) Вільгельм Гауф.
12. Вкажіть пропущене слово. О.С.Пушкін - ...письменник.
 - а) італійський, б) датський,
 - в) французький, г) російський.

2 рівень.

1. Перелічіть казкових персонажів із вступу до поеми «Руслан і Людмила», які є
 - а) негативними, б) позитивними.
2. Казки Пушкіна ми можемо читати
 - а) лише в оригіналі, б) лише в перекладі,
 - в) і в оригіналі, і в перекладі.
3. Вставте пропущені слова

В темниці там тужить,
 А їй вірно служить;
 З ... ступа там бреде,
 Вперед сама собою йде.
4. Підкресліть назву казки, що не є літературною.

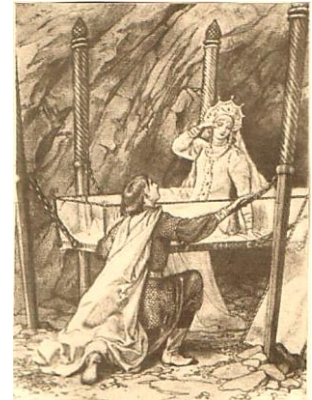
«Пані Метелиця», «Кіт у чоботях», «Про золотого Півника», «Попелюшка», «Про мертву царівну і сімох богатирів», «Червона Шапочка».
5. Підкресліть лише ті казки, що створив О.Пушкін.

«Спляча красуня», «Казка про рибалку і рибку», «Казка про мертву царівну і сімох богатирів», «Кіт у чоботях», «Пані Метелиця», «Казка про царя Салтана», «Казка про попа і робітника його Балду», «Синя борода», «Хлопчик-Мізинчик», «Дюймовочка», «Казка про золотого Півника».
6. З якими твердженнями ви погоджуєтесь?
 - А) О.Пушкін - відомий російський письменник ХХ століття.

- Б) Джерелом казок Пушкіна став фольклор.
 В) Усі казки письменник створив спеціально лише для дітей.
 Г) Нянею поета була селянка-кріпачка Орина Родіонівна.
7. Лукомор'я – це:
 а) затока, б) луговина, в) узлісся.
8. Кому присвячена поема «Руслан і Людмила»:
 а) Державіну, б) Жуковському, в) Пушину.
9. Пролог – це:
 а) вступна частина великого твору,
 б) назва першої глави поеми Пушкіна,
 в) перша глава будь-якої поеми.

Тест за твором О.Пушкіна «Казка про мертву царівну і сімох богатирів»

1. «Казка про мертву царівну і сімох богатирів» має «мандрівний сюжет»:
 А. Про злу мачуху і бідну падчерку
 Б. Про бабину дочку і дідову дочку
 В. Про мудру дівчину і дурепу
 Г. Про богатирів, які захищають рідну землю і народ
2. Хто підказав О.Пушкіну сюжет «Казки про мертву царівну і сімох богатирів»?
 А. Батьки
 Б. Друзі
 В. Няня Орина Родіонівна
 Г. У ліцеї
3. Який чарівний предмет отримала у спадок мачуха?
 А. Дзеркальце
 Б. Блюдце
 В. Паличку
 Г. Шапку-невидимку
4. Про кого йдеться: *«І висока, і струнка, і розумна, і метка, тільки дуже вередлива, гонорова та злостива»*?
 А. Царівну-падчерку
 Б. Царицю-мачуху
 В. Служницю Чорнявку
 Г. Шамаханську царівну
5. За що мачуха зненавиділа царівну?
 А. За непокору
 Б. За вроду та молодість
 В. Її дратував спокійний характер падчерки
 Г. Бачила у ній загрозу свого благополуччя
6. Що замислила зробити з царівною люта мачуха?
 А. Заточити у вежу
 Б. Видати заміж

- В. Звести дівчину зі світу
Г. Спотворити вроду
7. Які магічні числа зустрічаються у казці?
А. Три і сім
Б. Три, шість, дев'ять
В. Дванадцять
Г. Сорок
8. Що зробила служниця Чорнявка з царівною у густому лісі?
А. Виконала наказ мачухи
Б. Отруїла
В. Відпустила
Г. Привела до сімох богатирів
9. Які риси не характерні царевичу Єлисею?
А. Хоробрість і відвага
Б. Відданість і вірність
В. Хитрість і корисливість
Г. Великодушність і доброта
10. Хто у творі О.Пушкіна викликає повагу працьовитістю: *«Обійшла вона весь дім, До ладу прибрала в нім, Засвітила Богу свічку, Розпалила жарко пічку, Застелила гарно стіл І лягла собі на піл»?*
А. Царівна-падчерка
Б. Цариця-мачуха
В. Служниця Чорнявка
Г. Шамаханська царівна
11. До кого звертається Єлисей у пошуках нареченої?
А. До потойбічних сил
Б. До Сонця, Місяця і Моря
В. До Сонця, Місяця і Вітру
Г. До екстрасенсів
12. Яким чином семеро богатирів взнали причину смерті царівни?
А. Вірний собака відкусив шматок отруєного яблука
Б. Брати були свідками злочину
В. Мачуха зізналася у скоєному
Г. Царівна встигла повідомити
13. *«Якось вранці у світлицю до зорі увійшли богатирі.»* З яким питанням богатирі звернулися до царівни?
А. Про одруження з одним з братів
Б. Зі звісткою від батька
В. Їх підіслала лиха мачуха
Г. Про помсту мачусі
14. Яким чином чари злої мачухи розвіялись?
А. Мачуха пошкодувала царівну
Б. Допомогла жива вода
В. Царівну зцілив поцілунок
Г. Царівна спала тривалий час

15. В яких образах казки О.Пушкін втілює народний ідеал людини?

А. Сімох богатирях

Б. Царівни і Єлисея

В. Мачухи

Г. Жодного героя казки не можна назвати позитивним

ВІКТОРИНА "КАЗКИ ПУШКІНА"

Що за принадність ці казки!

(Пушкін А.)

У кожного віку свій Пушкін.

(С. Маршак)

Як починається пушкінська «Казка про рибака і рибку»?

А. «Жили-були старий зі старою».

Б. «Жили-були дід та баба».

В. «Жив старий із своєю старою».

Г. «У моря, біля синього моря, де хвилі шумлять на просторі».

Скільки років рибалив старий з пушкінської казки про рибака і рибку?

А. Двадцять три роки.

Б. Тридцять три роки.

В. Сорок три роки.

Г. П'ятдесят три роки.

Де жив старий зі своєю старою з казки Пушкіна про рибака і рибку?

А. В землянці.

Б. В хатинці.

В. В халупці.

Г. В курені.

Що було розбитим у старого зі старою з пушкінської "Казки про рибака і рибку"?

А. Вікна землянки.

Б. Тарілки.

В. Дзеркальце.

Г. Корито.

Якою рибальською снастю ловив рибу старий з пушкінської казки?

А. Вудкою.

Б. Бреднем.

В. Неводом.

Г. Сачком.

Яка водоплавні істота виконував забаганки дружини рибалки в казці Пушкіна?

А. Щука.

Б. Золота рибка.

В. Русалонька.

Г. Водяний.

 Що зробив старий з казки А. С. Пушкіна, піймавши золоту рибку?

А. Помістив у акваріум.

Б. Відпустив в море.

В. Вирушив до ювеліра.

Г. Зварив юшку.

 Скільки разів закидав старий невід в той день, коли зловив золоту рибку?

А. Два рази.

Б. Три рази.

В. П'ять разів.

Г. Сім разів.

 Скільки бажань баби виконала золота рибка?

А. Три.

Б. Чотири.

В. П'ять.

Г. Шість.

 Скільки разів за всю казку ходив пушкінський старий на берег моря?

А. Три.

Б. Чотири.

В. П'ять.

Г. Шість.

 Скільки часу стара з казки Пушкіна була царицею?

А. Два дні.

Б. Два тижні.

В. Два роки.

Г. Тридцять років і три роки.

 Ким хотіла стати баба з пушкінської «Казки про золоту рибку» в самій своїй заповітній мрії?

А. Княгинею темряви.

Б. Володаркою морською.

В. Королевою краси.

Г. Царицею полів.

 Куди вкладала свій капітал розбагатіла дружина головного героя «Казки про рибака і рибку»?

А. Перли.

Б. Картини.

В. Акції.

Г. Заводи.

 Яке російське народне прислів'я використовував Пушкін у «Казці про рибака і рибку»?

А. Не сідай не у свої сани.

Б. Без праці не витягнеш і рибки зі ставка.

В. Рибак рибака бачить здалеку.
Г. Любиш брати - люби і віддати.

 За що в "Казці про рибака і рибку" була покарана стара?

А. За лінь.

Б. За брехню.

В. За жадібність.

Г. За погане ведення домашнього господарства.

 Стару золота рибка покарала за жадібність, а за що вона покарала старого-рибака?

А. За браконьєрство.

Б. За боягузтво і безвольність.

В. За забруднення навколишнього середовища.

Г. За неухважність до дружини.

 Скільки теремів отримав у придане королевич Єлисей?

А. Три.

Б. Сім.

В. Сорок.

Г. Сто сорок.

 В теремі у скількох богатирів гостювала царівна, героїня казки Пушкіна?

А. У трьох.

Б. У семи.

В. У дванадцяти.

Г. У тридцяти трьох.

 До кого НЕ звертався королевич Єлисей з казки Пушкіна в пошуках царівни?

А. Вітер.

Б. Місяць.

В. Сонце.

Г. Ясен.

 Хто в "Казці про мертву царівну і про сім богатирів" А. С. Пушкіна допоміг Єлисею знайти наречену?

А. Вітер.

Б. Місяць.

В. Сонце.

Г. Зірки.

 Яке слово відсутнє у зверненні цариці з казки Пушкіна до дзеркальця: «Я ль на світі всіх ...»?

А. Миліше.

Б. Стрункіша.

В. Біліше.

Г. Рум'яніше

 У семи богатирів з казки А. С. Пушкіна була собака. А яка в неї була

кличка?

А. Орлик.

Б. Воронок.

В. Соколко.

Г. Журавка.

 Хто заклював до смерті царя у казці А. С. Пушкіна?

А. Курочка Ряба.

Б. Золотий півник.

В. Жар-птиця.

Г. Гидке каченя.

Скільки було синів царя Дадона у "Казці про золотого півника»?

А. Один.

Б. Два.

В. Три.

Г. Жодного.

Хто в казці А. С. Пушкіна подарував цареві Дадону золотого півника?

А. Золота рибка.

Б. Курочка Ряба.

В. Царівна Лебідь.

Г. Мудрець.

Назвіть професію мудреця, котрий зробив цареві Дадону безцінний подарунок у "Казці про золотого півника"?

А. Рибак.

Б. Звіздар.

В. Лікар.

Г. Літописець.

Куди було велено царю Дадону посадити золотого півника?

А. На вертел.

Б. На спицю. (*На спицю штиля.*)

В. На трон.

Г. В клітку.

В якості кого або чого використовував цар Дадон золотого півника, що сидить на спиці-шпилі?

А. Флюгера.

Б. Годин.

В. Сторожа.

Г. Прожектора.

Скільки днів бенкетували Шамаханська цариця і цар Дадон з пушкінської казки?

А. Три дні.

Б. Сім днів.

В. Десять днів.

Г. Чотирнадцять днів.

 Скільки було прохань у мудреця-звіздаря до царя Дадона?

А. Одна.

Б. Три.

В. Чотири.

Г. Шість.

 Три дівичі під вікном що робили пізно ввечері в казці Пушкіна?

А. Ткали.

Б. Пряли.

В. Шили.

Г. Ворожили.

 Як довго упадав цар Салтан за своєю майбутньою дружиною?

А. Один день.

Б. Один тиждень.

В. Один місяць.

Г. Один рік.

 Ким доводиться ткаля молодій дружині царя Салтана?

А. Матір'ю.

Б. Сестрою.

В. Тіткою.

Г. Подругою.

 Скільки сестер-заздрисниць було у дружини царя Салтана?

А. Дві.

Б. Три.

В. Чотири.

Г. П'ять.

 Який титул був у Гвідона в пушкінської «Казки про царя Салтана...»?

А. Князь.

Б. Принц.

В. Царевич.

Г. Королевич.

 Якого зросту народився син царя Салтана Гвідон?

А. В один дюйм.

Б. В один аршин.

В. З нігтик.

Г. З пальчик.

Д. З коломенську версту.

 Де князь Гвідон з казки Пушкіна провів своє дитинство і юність?

А. В царстві славного Салтана.

Б. На острові Буяні.

В. В морі-океані.

Г. Біля лукомор'я.

 Яке по-батькові у пушкінського князя Гвідона?

- А. Єлисейович.
- Б. Русланович.
- В. Салтанович.**
- Г. Дадонович.

 Повз який острів лежав шлях у царство царя Салтана?

- А. Забіяки.
- Б. Буяна.**
- В. Скандаліста.
- Г. Хулігана.

 Куди потрібно пливти з острова Буяна, щоб потрапити в царство славного Салтана?

- А. На південь.
- Б. На північ.
- В. На схід.**
- Г. На захід.

 Що росло на безлюдному острові Буяні до того, як там дивним чином виросло місто?

- А. Один дуб.**
- Б. Дві пальми.
- В. Три сосни.
- Г. Березовий гай.

 Назвіть дерево, з гілки якого зробив собі цибулю пушкінський князь Гвідон.

- А. Верба.
- Б. Дуб.**
- В. Клен.
- Г. Береза.

 «Той вже кігті розпустив, / Клювання кривавий наживав...» Про кого йде мова в цих рядках А. С. Пушкіна?

- А. Про золотого півника.
- Б. Про шуліку.**
- В. Про комара.
- Г. Про Гидке каченя.

 Що «під косою блищить» у царівни Лебідь?

- А. Місячний камінь.
- Б. Сонячний промінь.
- В. Зірка.
- Г. Місяць.**

 Де збудував свій палац Гвідон, син царя Салтана?

- А. У лукомор'я.
- Б. В чистому полі.
- В. На острові.**
- Г. В дрімучому лісі.

 Що представляли собою ядєрця горіхів, які гризла білочка з казки А. С. Пушкіна?

- А. Рубіни.
- Б. Сапфіри.
- В. Перлини.
- Г. Смарагди.**

 Що збудував для своєї білки князь Гвідон?

- А. Бурштинову кімнату.
- Б. Кришталевий дім.**
- В. Золоте душло.
- Г. Смарагдову піраміду.

 Яку пісню виконувала білка з пушкінської "Казки про царя Салтана..."?
А. "У полі береза стояла". **Б. "У саду чи у городі".**
В. "Ой мороз, мороз". Г. "Ах ви, мої сїни, сїни".

А. Сам Гвідон. Б. Чорномор.
В. Дяк. Г. Варта.

 Хто вів облік чудесних горіхів витівниці білки?

А. Сам Гвідон. Б. Чорномор.
В. Дяк. Г. Варта.

 Яке практичне застосування знайшов князь Гвідон золотій шкаралупі від горіхів?

А. Золотий запас князівства.
Б. Ювелірне мистецтво.
В. Стоматологія.
Г. Монети.

 Якогось дива НЕ було за морем у "Казці про царя Салтана..."?
А. Білка.
Б. Тридцять три богатирі.
В. Царівна Лебідь.
Г. Кіт учений.

А. В око. Б. В лоб. **В. В ніс.** Г. У вухо.

 Ким доводиться сваха баба Бабариха князю Гвідону?
А. Тіткою. **Б. Бабусею.** В. Мачухою. Г. Годувальницею.

 У яку комаху НЕ перетворювався князь Гвідон у пушкінській казці?
А. Комар. Б. Муха. **В. Бджола.** Г. Джміль.

 Скільки очей у робочому стані залишилося до кінця казки у ткалі, кухарки і баби Бабарихи?
А. 2. Б. 3. **В. 4.** Г. 5

 Хто в казці А. С. Пушкіна вийшов з моря разом із 33-ма богатырями?
А. Іхтіандр. **Б. Чорномор.** В. Біломор. Г. Жак-Ів Кусто.

 Де пушкінський поп зустрів свого майбутнього працівника Балду?
А. На біржі праці.
Б. На базарі.
В. На дорозі.
Г. В церкві.

 Яку Кашу любив Балда з «Казки про попа і про працівника його Балду»
А. С. Пушкіна?

А. Манку. **Б. Полбу.** В. Геркулес. Г. Плов.

 За яку плату працював пушкінський Балда у Попа?

А. За 3 рубля. **Б. За 3 клацання по лобі.**
В. За 3 запотилічника. Г. За 3 поцілунка в лоб.

 За скільки чоловік їв Балда в казці Пушкіна?

А. За двох. Б. За трьох. **В. За чотирьох.** Г. За сімох.

 За скільки чоловік працював Балда в казці Пушкіна?

А. За двох. Б. За трьох. В. За чотирьох. **Г. За сімох.**

 Скількох працівників Балда «зеконював» попу?

А. Одного. Б. Двох. **В. Трьох.** Г. Чотирьох.

 За ким або чим «ганявся» піп у пушкінській казці?

А. За джмелем. Б. За бісиком. **В. За дешевизною.**

Г. За золотим півником.

 Яких змагань НЕ було у Балди з чортеням?

А. Хто швидше оббіжить навколо моря.

Б. Хто далі кине палку.

Ст. Хто далі пронесе кобилу.

Р. Хто правильно відгадає загадку.

Яке дерево Пушкін окільцював золотим ланцюгом?

А. Ялина.

Б. Дуб.

В. Клен.

Г. Баобаб.

 Що робить пушкінський «кіт учений», коли йде направо?

А. Пісні заводить. Б. З лісовиком бродить.

В. Казку говорить. Г. На гілках сидить.

 Скільки років було Людмилі у поемі Пушкіна "Руслан і Людмила"?

А. Шістнадцять. **Б. Сімнадцять.** В. Вісімнадцять. Г. Двадцять.

 Якого великого руського князя Пушкін зробив батьком Людмили?

А. Віщого Олега.

Б. Володимира Красне Сонечко.

В. Ярослава Мудрого.

Г. Олександра Невського.

 Скільки витязів вирушила шукати Людмилу?

А. Троє. **Б. Четверо.** В. Семеро. Г. Тридцять чотири.

 Скільки років провів відлюдником в печері старець Фін із поеми "Руслан і Людмила"?

А. Двадцять років.

Б. Тридцять років і три роки.

В. Сорок років.

Г. П'ятдесят років.

 Як потрібно надіти шапку Чорномора, щоб стати невидимим?

А. Насунути на брови.

Б. Зрушити набакир.

В. Задом наперед.

Г. шкереберть.

 Закінчується питання заголовного героя «Руслана і Людмили»: «О поле, поле, хто тебе усіяв... ?»?

- А. синіми волошками.
- Б. жовтогарячими чорнобривцями.
- В. братиками.
- Г. мертвими кістками.**

 Яке чудодійний засіб допоміг Руслану розбудити зачаровану Людмилу?

- А. Поцілунок.
- Б. Жива вода.
- В. Мертва вода.
- Г. Кільце старця.**

 Хто НЕ входив у число трьох суперників пушкінського Руслана?

- А. Рогдай.
- Б. Фарлаф.
- В. Єлисей.**
- Г. Ратмір.

 Що охороняла Голова з казки Пушкіна «Руслан і Людмила»?

- А. Шапку-невидимку.
- Б. Чарівне кільце.
- В. Говорить дзеркальце.
- Г. Чарівний меч.**

 Хто вбив сплячого Руслана, тричі встромивши меч йому в груди?

- А. Ратмір.
- Б. Фарлаф.**
- В. Рогдай.
- Г. Чорномор.

 Скільки всього перемог здобув Руслан в поемі Пушкіна?

- А. Три.
- Б. П'ять.
- В. Сім.**
- Г. Дванадцять.

 На якому музичному інструменті грав Баян на весіллі Руслана і Людмили?

- А. На балалайці.
- Б. На гусях.**
- В. На баяні.
- Г. На сопілці.

 З скількох пісень складається поема "Руслан і Людмила"?

- А. З трьох.
- Б. З п'яти.
- В. З шести.**
- Г. З семи.

 Поема Пушкіна "Руслан і Людмила" складається з шести... Чого?

- А. Голів.
- Б. Томів.
- В. Пісень.**
- Г. Параграфів.

 «Я там був, мед, пиво пив, / Так вуса лише обмочив». А на чиєму весіллі гуляв поет?

- А. Царя Салтана.
- Б. Князя Гвідона.

В. Королевича Єлисея.

- Г. Князя хороброго Руслана.

 Яка з запропонованих пар пушкінських казкових героїв НЕ з однієї казки?

- А. Цар Дадон і шамаханська цариця.
- Б. Цар Салтан і тридцять три богатирі.
- В. Королевич Єлисей і мертва царівна.

Г. Князь Гвідон і зла мачуха.

 В якій парі пушкінських казок в кожній з них є персонаж на ім'я Чорномор?

- А. «Казка про царя Салтана» і «Казка про золотого півника».
- Б. «Казка про золотого півника» і «Казка про рибака і рибку».
- В. «Руслан і Людмила» і «Казка про мертву царівну і сім богатирів».
- Г. «Руслан і Людмила» і «Казка про царя Салтана».**

 Хто з пушкінських казкових персонажів мав шапку-невидимку?

А. Чорномор.

- Б. Гвідон.
- В. Єлисей.
- Г. Дадон.

 Який казковий пушкінський герой є власником чудової бороди, в якій «таїться сила фатальна»?

- А. Старий з «Казки про золотого півника».
- Б. Поп з «Казки про попа і його працівника Балду».
- В. Звездочет з «Казки про золотого півника».

Г. Чорномор з казки «Руслан і Людмила».

 У кого був золотий півник?

- А. У царя Салтана.
- Б. У князя Гвідона.

В. У царя Дадона.

- Г. Королевича Єлисея.

 Персонажем який пушкінської казки є цар Дадон?

- А. "Казки про мертву царівну і про сім богатирів".

Б. "Казки про золотого півника".

- В. "Казки про попа і про працівника його Балду".

- Г. "Казки про рибака і рибку".

 Яка пушкінська казка закінчується словами: «Казка брехня, та в ній натяк / Добрим молодцям урок»?

А. «Казка про рибака і рибку».

Б. «Казка про царя Салтана».

В. «Казка про золотого півника».

Г. «Руслан і Людмила».

 Який персонаж пушкінської казки не дотримав своєї обіцянки і поплатився за це життям?

А. Гвідон.

Б. Дадон.

В. Поп.

Г. Мудрець-звіздар.

 Яка з запропонованих пар пушкінських казкових героїв з однієї казки?

А. Царівна Лебідь і сім богатирів.

Б. Князь Гвідон і зла мачуха.

В. Попадя та золота рибка.

Г. Цар Дадон і шамаханська цариця.

 У назві якої пушкінської казки допущена помилка?

А. "Казка про сплячу царівну і про сім богатирів".

Б. "Казка про золотого півника".

В. "Казка про попа і про працівника його Балду".

Г. "Казка про рибака і рибку".

(Правильна назва: "Казка про *мертву* царівну і про сім богатирів".)

 Яка пушкінська казкова героїня померла від захоплення?

("...Восхищення не снесла / І до обідні померла.")

А. Сваха баба Бабариха.

Б. Дружина царя Салтана.

В. Мати мертвої царівни.

Г. Мачуха мертвої царівни.

 Яка пушкінська казкова героїня померла від заздрості і туги?

А. Ткаля.

Б. Кухарка.

В. Сваха баба Бабариха.

Г. Мачуха мертвої царівни.

 У якої героїні казок Пушкіна було таке придане: "сім торгових міст та сто сорок теремів"?

А. У Людмили.

Б. У Шамаханською цариці.

В. У мертвої царівни.

Г. У царівни Лебідь.

 В якій казці Пушкіна розповідається про принципово нову форму оплати праці?

А. «Казка про попа і про працівника його Балду».

- Б. «Казка про золотого півника».
В. «Казка про рибака і рибку».
Г. «Казка про мертву царівну і про сім богатирів».
(Оплата клацаннями по лобі.)

 Хто з пушкінських казкових героїв їсть за чотирьох, працює за сімох?

- А. Старий рибалка.
Б. Балда.
В. Дядько Чорномор.
Г. Руслан.

 З ім'ям якого пушкінського казкового персонажа збігається назву популярної дитячої гри в слова?

- А. Дадон.
Б. Гвідон.
В. Балда.
Г. Салтан.

 Який пушкінський казковий герой мотузкою море морщив?

- А. Старий.
Б. Балда.
В. Чорномор.
Г. Гвідон.

 У якого персонажа пушкінської казки був "толоконный лоб"?

- А. У старої.
Б. У Балди.
В. У попа.
Г. У Чорномора.

 В якій з пушкінських казок немає цариці (царівни)?

- А. «Казка про рибака і рибку».
Б. «Казка про попа і його працівника Балду».
В. «Казка про царя Салтана».
Г. «Казка про золотого півника».

 Ким доводяться один одному казкові герої А. С. Пушкіна Гвідон і Дадон?

- А. Батьком і сином.
Б. Дідом та онуком.
В. Братами.
Г. Ніким. (Вони з різних казок.)

 Який пушкінський персонаж підслухав розмову трьох дівчат?

- А. Цар Салтан.**
Б. Князь Гвідон.
В. Королевич Єлисей.
Г. Дядько Чорномор.

 В якій казці А. С. Пушкіна сестри-зздрісниці обдурюють царя?

А. «Казка про мертву царівну і про сім богатирів».

Б. «Казка про золотого півника».

В. «Казка про царя Салтана».

Г. «Руслан і Людмила».

Хто з цих казкових героїв Пушкіна НЕ живе під водою?

А. Золота рибка.

Б. Чорномор.

В. Привид Рогдая.

Г. Царівна Лебідь.

Розділ 7 Дива повсякденного життя

(Сторінка 78-91)

Г.Х.Андерсен

1. У якій країні є пам'ятники на честь героїв казок?(Данія).
2. Чия це батьківщина?(Андерсена).
3. Які пам'ятники там встановлено?(У Копенгагені -«Дикі лебеді», а в порту – Русалонька.)
4. У якому місті народився Великий Казкар?(У Оденсі).
- 5.Професія батька (Швець).
- 6.Найбільше у дитинстві Андерсен любив слухати казка і гратися ..(з ляльками).
7. Про яку професію для сина мріяла мати? (Кравець).
8. Ким мріяв стати Андерсен? (Актором).
- 9.У скільки років він вирушив до столиці вчитися?(У 14).
10. Чому він почувався у столиці «гидким каченям»? (Убого вдягнений, старший за однокласників, наука давалася нелегко).
11. Коли і як «гидке каченя» перетворилося у «прекрасного лебедя»? (гучну славу принесли казки, сам король вшановував на батьківщині).
- 12.Які риси характеру письменника сприяли цьому перетворенню?(Віра у щасливу зірку, особлива сила, що прихилила до нього людей. Не дивлячись на труднощі , вчився наполегливо, завзято, прагнути виправдати довіру своїх покровителів. Сенс життя – користь світові.)
- 13.Зачитайте спогади письменника (сторінка 80, передостанній абзац, середина).
- 14.Як називається збірка казок Андерсена?(«Казки, які розповідають дітям», 1835 рік).
15. Перелічіть казки з цієї збірки.(«Принцеса на горошині», «Дюймовочка», «Стійкий олов'яний солдатик», «Нове вбрання короля» тощо).
16. Над якими питаннями заставляє задуматися автор цих казок?(Духовна основа – шлях до щастя. Як стати щасливим, як обрати правильний орієнтир, як стати справжньою принцесою, прекрасним лебедем?).
17. Яка премія зараз присуджується казкарям?(Серед багатьох сучасних міжнародних премій у галузі літератури одне з почесних місць посіла премія імені Андерсена, яка присуджується з 1956 року дитячим письменникам, чия творчість здобула міжнародне визнання. Присуджується андерсенівська премія раз на 2 роки і має три ступені відзнаки: 1 найвища - Золота медаль

імені Андерсена, володарями якої стали такі улюблені дитячі письменники як Астрід Ліндгрен, Туве Янсон, Джанні Родарі та ін.)

18. Яку нагороду для дитячих письменників називають малою Нобелівською премією? (*Золоту медаль Андерсена*).

19. Батьківщина великого казкаря? (*Данія*).

20. В якому датському містечку Андерсену судилося прославити свою родину? (*Оденсе, Ольбрус, Копенгаген*).

21. Хто з героїв Андерсена став символом Данії? (*Стійкий олов'яний солдатик, Русалонька, Оле – Лукойє*).

22. «Снігова королева», «Штопальна голка», «Гидке каченя», «Соловей» ввійшли до збірки (*«Казки матінки моєї Гуски», «Тисяча і одна ніч», «Нові казки»*).

23. Що є джерелом казок Андерсена? (*Казки Ш.Перро, народні оповідки, спогади власного дитинства*).

24. Про яку дату йдеться: «8 серпня 1875 року в Копенгагенському порту на всіх кораблях приспустили прапори. Країна була в жалобі...(*Стихийне лихо, смерть короля Данії, смерть великого Казкаря*).

25. Сучасний перекладач казок Андерсена (*Оксана Іваненко*).

Тест

1. Батьківщина Х.К.Андерсена.

- А. Росія
- Б. Франція
- В. Данія
- Г. Італія

2. Чим літературна казка відрізняється від народної?

- А. В ній немає чарівних помічників
- Б. у неї є конкретний автор
- В. її написав народ
- Г. немає зачина и кінцівки

3. Чому придворні імператора переплутали спів солов'я з коровою і жабою?

- А. вони не чули співу солов'я раніше
- Б. забули, як співа соловей
- В. їх заплутала дівчинка
- Г. у них був поганий слух

4. Чому соловей відмовився від нагороди – золоті туфлі на шию?

- А. туфля була тяжка
- Б. у нього вже була така нагорода
- В. слъози на очах імператора – головна нагорода
- Г. він хотів подарунок ще багатший

5. Чим справжній соловей відрізнявся від штучного?

- А. він бул не такий гарний
- Б. він співав від душі
- В. він бул гордий і ображався
- Г. жив у лісі, а не у палатах

6. Чому придворним більше подобався штучний соловей?

- А. він не міг полетіти від них
- Б. це був подарунок японського імператора
- В. він краще співав
- Г. вони вище за все ставили розкіш, багатство, зовнішню красу

7. Чому соловей вирішив врятувати імператора?

- А. щоб отримати нагороду
- Б. щоб помститися його придворним
- В. він був добрий, пожалів імператора
- Г. він давно мріяв поборотися зі смертю

8. Чому соловей після врятування імператора не погодився знову залишитися у палаці?

- А. він вибирає свободу
- Б. він образився на імператора
- В. йому не подобається палац
- Г. імператор не нагородив його

9. Як змінився імператор після одужання?

- А. він став наказувати заздрісників
- Б. став правити справедливо
- В. Залишиа палац, пішов до лісу разом з солов,єм
- Г. став боятися смерті

10. Чому навчас ця казка? (3 відповіді).

- А. не треба ображати тварин
- Б. треба відрізнити справжні цінності від несправжніх
- В. за внутрішньою непривабливістю може ховатися добра душа
- Г. Треба вміти пробачати

• ЦЕ МЕНІ ПІД СИЛУ!
(Самостійні, контрольні роботи)

Контрольна робота за темою «Вступ. Казки народів світу»

1. Термін «фольклор» в перекладі з англійської означає: А) народна мудрість, знання; Б) народна пісня; В) народна книга

2. Укажіть характерну рису казки: А) боротьба добра і зла; Б) присутність тварин; В) ставлення автора до подій.

3. Що називають оригіналом? А) твір, відтворений іншою мовою; Б) твір, автором якого є народ; В) твір, який ми читаємо тією мовою, якою він був написаний.

4. Хто з перелічених авторів був дослідником фольклору? А) О. Уайльд; Б) О. Пушкін; В) брати Грімм.

5. Особливістю казок про тварин є: А) використання алегорії; Б) наявність автора; В) наявність чарівних предметів

6. З'ясуйте тип казки за ознаками: фантастичні перетворення, чарівні помічники, незвичайні випробування: А) про тварин; Б) побутова; В) чарівна.

7. Якою є казка «Фарбований шакал»? А) соціально-побутовою; Б) чарівною;

В) про тварин.

8. Яка ідея висвітлена в казці «Пензлик Маляна»?

А) негативні людські якості в образі тварин; Б) любов до праці, сміливість, кмітливість, уміння перемагати обставини; В) уславлення митця і мистецтва.

9. Упізнайте персонажа казки за описом: «Вона взяла її за руку і провела до великої брами. Брама відчинилася, і тільки-но дівчина ступила за поріг, линув золотий дощ»:

А) пані Метелиця; Б) пасербиця; В) рідна дочка.

10. Чому капітан корабля, на якому плув Синдбад, почав «роздирати на собі одяг і голосно кричати»? А) тому що корабель розбився об рифи; Б) тому що корабель приплив до острова волохатих людей; В) тому що моряки потрапили до людоджерів

11. Який чарівний предмет є в казці «Іссумбосі, або Хлопчик - Мізинчик»?

А) чарівний пензлик; Б) маленький молоточок; В) чарівний починок

12. Шахерезада – це героїня казки... А) «Пензлик Маляна»; Б) «Синдбад – мореплавець»; В) «Іссумбосі, або Хлопчик – Мізинчик»

13. Знайти відповідність між поняттям та його поясненням

1. Стислий влучний народний вислів повчального змісту, побудований як завершене судження.

2. Образний вислів, який дає яскраву оцінку певного явища, виражає незакінчену думку.

3. Образне запитання, на яке потрібно дати відповідь

4. Послідовність подій у художньому творі

5. Усна народна оповідь про вигадані події

6. Авторський художній твір про незвичайні події

7. Інакомовне зображення рис характеру, поведінки, взаємин людей

8. Протиставлення понять, явищ

А. Антитеза

Б. Алгоритм

В. Літературна казка

Г. Народна казка

Д. Сюжет

Е. Загадка

Є. Приказка

Ж. Прислів'я

14. Знайдіть відповідність між твором та країною, де він був написаний

1. «Фарбований шакал»

А. Росія

2. «Іссумбосі, або Хлопчик – Мізинчик»

Б. Китай

3. «Пензлик Маляна»

В. Данія

4. «Хлопчик – зірка»

Г. Японія

5. «У лукоморья дуб зелёный»

Д. Англія

6. «Пані Метелиця»

Е. Франція

7. «Соловейко»

Є. Німеччина

Ж. Індія

15. Відтворіть послідовність подій у творі «Соловейко»

А. Вбога служниця показала придворним соловейка

- Б. Богдихан отримав в подарунок штучного соловейка
- В. Богдихан прочитав книгу про соловейка
- Г. Богдихан, почувши спів соловейка заплакав
- Д. Богдихан захворів
- Е. Богдихан сказав: «Доброго ранку!»
- Є. Штучний соловейко зламався

16. Поміркуйте, які прочитані казки допомогли вам якнайкраще зрозуміти самих себе. Чому?

Розділ 8 *Маєстро витончених казок*

(сторінки 92-115)

Оскар Уайльд. «Хлопчик-зірка»

1. В яку пору року був знайдений хлопчик?
 - А) влітку; Б) взимку; В) восени; Г) навесні
2. Що зробили лісоруби, коли зрозуміли, що заблукали?
 - А) помолилися Крижаній Королеві; Б) помолилися Святому Мартінові; В) втратили надію на порятунок; Г) залишили хмиз і побігли
3. Чому лісоруби прийняли подарунок з небес за шмат золота?
 - А) тому що хлопчик був дуже вродливим; Б) тому що в пакунку було золото; В) тому що плащ був із золотої тканини; Г) тому що в хлопчика було волосся із золота
4. Чому один із лісорубів був проти того, щоб забрати із собою дитину?
 - А) тому що передбачав, яким виросте хлопчик; Б) тому що злякався незвичайної появи хлопчика; В) тому що в нього були свої діти; Г) тому що лісоруби були бідні
5. З якими квітами можна було порівняти красу хлопчика?
 - А) троянди і мальви; Б) нарциси і фіалки; В) тюльпани і нарциси; Г) троянди і нарциси
6. Скільки років минуло від того часу як лісоруб знайшов хлопчика?
 - А) 11; Б) 12; В) 10; Г) 13
7. Як нещасна жінка впізнала свого сина?
 - А) за його зовнішністю; Б) за його вчинками; В) за плащем та намистом; Г) за родинкою та плащем
8. Як доля покарала хлопчика?
 - А) він перетворився на жабу; Б) він став німим; В) він став негарним; Г) став схожим на жабу
9. Скільки років блукав хлопчик у пошуках матері?
 - А) 3; Б) 4; В) 5; Г) 6
10. Чому Кріт, Коноплянка, Білочка відмовилися допомагати хлопцеві?
11. Що хлопчик – зірка зробив з монетами, які шукав для Чаклуна?
12. Що зробив хлопчик – зірка, коли став королем?

Літературний диктант за казкою «Хлопчик – зірка»

Якої пори лісоруби повертались додому?

За що прийняли лісоруби падаючу зірку?

Кого вони знайшли у складках плаща?

Що пропонував зробити із знахідкою перший лісоруб?

Чому дружина засмутилася, побачивши, що лісоруб приніс додому маля?
Що лісоруб заховав у скриню?
З чим автор порівнює Хлопчика – зірку?
Яким зростав Хлопчик – зірка?
Як він називав інших дітей?
Як хлопчик поводився із тваринами?
Яким було його ставлення до названих батьків?
Через скільки років його знайшла мати?

Відповіді:

Зимової ночі.
Шматок золота.
Дитину.
Покинути в лісі.
Своїх дітей нічим годувати.
Золотий плащ і бурштинове намисто.
Із польовою квіткою.
Гордим, себелюбним, жорстоким.
Своїми слугами.
Знущався над ними.
Зневажав.
Через 10 років.

Тест за казкою «Хлопчик –зірка»

1. Що знайшли лісоруби зимової ночі?

- а) кусок золота;
- б) гаманець;
- в) загорнуту у плащ дитину;
- г) коштовності.

2. Що зробили лісоруби із знахідкою?

- а) покинули в лісі;
- б) віддали до притулку;
- в) один із них забрав додому;
- г) продали циганам.

3. Золотий плащ і бурштинове намисто лісоруб:

- а) продав на ринку;
- б) віддав за борги;
- в) заховав у скриню.

4. Золоті кучері Хлопчика – зірки були схожі на:

- а) пелюстки троянди;
- б) пелюстки лілії;
- в) пелюстки нарциса.

5. Як він ставився до нужденних, сліпих, калік?

- а) співчував їм;
- б) допомагав;
- в) насміхався і глузував.

6. На якому музикальному інструменті вмів грати Хлопчик – зірка?

- а) кобзі;
- б) балалайці;
- в) гітарі ;
- г) сопілці.

7. Жебрачка, в яку він кидав камінням була:

- а) випадковою прохожою;
- б) його сестрою;
- в) названою матір'ю;
- г) рідною матір'ю.

8. Як Хлопчик – зірка називав свою маму?

- а) прокаженою;
- б) голубкою;
- в) бридкою старчихою;
- в) рідною ненькою.

9. Він відмовився від рідної матері і перетворився на:

- а) прекрасного нарциса;
- б) на дракона;
- в) гидку потвору;
- г) ящірку.

10. Чому звірі не допомагали хлопчику?

- а) вони його боялися;
- б) не розуміли його;
- в) згадали, що він їх кривдив.

11. Як повівся весь світ з Хлопчиком – зіркою?

- а) з любов'ю;
- б) доброзичливо;
- в) милосердно;
- г) так само жорстоко, як він чинив з іншими у дні своєї гордині.

12. Чого просив Хлопчик – зірка у жебрачки – матері?

- а) грошей;
- б) дати притулок;
- в) нагодувати;
- г) прощення.

Відповіді: 1 в). 2. в). 3. в). 4.в). 5. в) 6. г).7. г). 8. в). 9. в). 10 в).11г). 12 г).

Оскар Уайльд «Хлопчик-зірка»

1. Яка погода застала дроворубів у лісі

- а) літня зоряна
- б) зимова морозна
- в) осіння дощова

2. Які звірі сперечалися, пояснюючи причини такої погоди?

- а) пташки та вовк
- б) пташки та білки
- в) вовк та білки

3. Хто був задоволений погодою?

- а) білки

- б) вовки
- в) сови
- 4. Чому дроворуби сумували?
 - а) вони заблукали
 - б) були незадоволені погодою
 - в) згадали про свою бідність
- 5. «Раптом з небес упала...?»
 - а) золота монета
 - б) дитина
 - в) зірка.
- 6. Чому чоловік вирішив забрати дитину додому?
 - а) йому стало жаль дитину
 - б) хотів продати її й заробити грошей
 - в) давно хотів дитину, бо своїх не мав
- 7. Чому дружина дроворуба не хотіла приймати дитину?
 - а) дитина була некрасива
 - б) боялась, що їм не вистачить грошей її годувати
 - в) ніколи не любила дітей
- 8. Яким ріс хлопчик?
 - а) добрим, милосердним, співчутливим
 - б) гордим, жорстоким, егоїстичним
 - в) радісним, завзятим, відважним
- 9. За якими предметами жебрачка впізнала у хлопчикові свого сина?
 - а) плащ та бурштиновий ланцюжок
 - б) плащ та золотий хрестик
 - в) плащ та медальйон у вигляді зірки
- 10. Зрозумівши, що його мати – жебрачка, хлопчик... ?
 - а) кинувся до неї в обійми
 - б) відмовився з нею йти, бо вже полюбив жінку дроворуба, як рідну мати
 - в) відрікся від неї через те, що вона потворна жебрачка
- 11. Скільки разів хлопчик рятував прокаженого?
 - а) тричі
 - б) двічі
 - в) жодного разу
- 12. Чи змінився хлопчик?
 - а) так, став сміливим, мужнім
 - б) так, став великодушним, співчутливим
 - в) люди не міняються

**«Казки народів світу». Тести
I Варіант**

Рівень 1

1. Брати Грїмм були збирачами та дослідниками:

- а) англійського фольклору; б) французького фольклору;
- в) німецького фольклору; г) російського фольклору.

2. Укажіть казку, автором якої є О.С.Пушкін:

- а) «Русалочка»

- б) «Попелюшка»
- в) «Казка про золотого півника»
- г) «Непохитний олов'яний солдатик»

3. Укажи нагороду, яку Соловей визнав гідною його співу:

- а) сльози імператора;
- б) золотий черевик імператора;
- в) щастя імператора;
- г) золота стьожка.

4. Укажи пору року, якої лісоруби знайшли Хлопчика-зірку:

- а) літо; б) осінь;
- в) зима; г) весна

5. Хто відігнав смерть від імператора(за казкою Г.Х.Андерсена «Соловей»):

- а) добра фея; б) золота рибка;
- в) Снігова королева; г) Соловей.

Хто допоміг йому знайти солов'я, у казці «Соловейко»?

- а) рибалка; б) бонза; в) куховарочка.

Рівень 2

Продовжити речення за казкою «Хлопчик-зірка»

1. Морозна погода була до вподоби
2. Вибравшись з лісу, лісоруби побачили
3. Хлопчик перетворився із вродливця на потвору, коли.....

Відтворити текст за казкою « Казка про мертву царівну та сімох богатирів»

1. Цариця покликала щоб завести царівну
2. Чорнявка пожаліла царівну і
3. Царівна в лісі блукала і набрела на...

Знайдіть логічні пари — предмет та його ознаку

- витязі бурий
- хвилі руський
- ватаг прекрасні
- цар грізний
- вовк смарагдові
- дух морський

1 Хто прищепив О.Пушкіну любов до російської народної казки?

2 Як ви думаєте, чому казка «Хлопчик-зірка» починається з опису зими?

Рівень 3

1 «Духовна краса зігріває людські серця» Чи згодні ви з тим, що у цьому прислів'ї міститься одна з головних думок казки «Хлопчик-зірка»

2 « Хліб не пада з неба- працювати треба» . Пояснити значення прислів'я на прикладі казки « Пані Метелиця»

«Казки народів світу». Тести

II Варіант

Рівень 1

1. Укажіть, яку казку записали брати Грімм:

- а) «Казка про золотого півника» б) «Попелюшка»
- в) «Дикі лебеді» г) «Пані Метелиця»

2.Що (за казкою «Про мертву царівну та сімох богатирів») дала царівні зла мачуха, щоб звести її зі світу?

- а) отруєну грушу; б) отруєне гроно винограду;
- в) отруєне яблуко; г) отруєний персик.

3Що зробила дівчина с казки «Пані Метелиця, коли впустила починок у криницю:

- а) думала приховати це від мачухи;
- б) пожалілася сестрі;
- в) вирішила розповісти мачусі

4 З чого був зроблений палац імператора,з казки «Соловейко?

- А) золота; Б) фарфору; В) срібла.

5. Кого звинувачував Вовк із казки «Хлопчик – зірка у тому, що дуже холодна погода:

- а) зиму; б) уряд; в) людей; г) звірів.

6. Укажи, що сталося з Хлопчиком – зіркою, коли він образив рідну матір:

- а) перетворився на старця;
- б) обличчям став схожим на жабу;
- в) став ще кращим, ніж був раніше;
- г) із Хлопчиком – зіркою не сталося ніяких змін.

Рівень 2

Продовжити речення за казкою «Хлопчик-зірка»

1 Додому поверталось ... лісорубів.

2 Хлопчик-зірка зверхньо і жорстоко поводився з тваринами, з іншими людьми, тому що.....

3 Хлопчик-зірка потрапив у рабство до

Відтворити текст за казкою « Казка про мертву царівну та сімох богатирів»

1. Бог дочку цариці дав, як..... настав.

2. Рік пройшов і цар

3. В цариці придане дано яке....

Знайдіть логічні пари — предмет та його ознаку

Дуб учений

ланцюг дикий

кіт нечуваних

доріжки золотий

страхіття незвіданих

берег зелений

1. Назви казкових героїв, як згадуються у вступу до поеми О,С.Пушкіна «Руслан і Людмила».

2. Чому казка «Хлопчик-зірка» має таку назву? Чи немає, на вашу думку, у ній якогось прихованого змісту?

Рівень 3

1. «Гляди не забудь: людиною будь». Чи згодні ви з тим, що у цьому прислів'ї міститься головна думка казки «Хлопчик-зірка»

2. « Від лінощів усі біди». Пояснити значення прислів'я на прикладі казки « Пані Метелиця»

Літературна вікторина «Казки народів світу»

1. Хто автор казки «Непохитний олов'яний солдатик»?

Відповідь: Г. К. Андерсен

2. Хто автор казки «Дикі лебеді»?

Відповідь: Г. К. Андерсен

3. Хто автор казки «Гидке каченя»?

Відповідь: Г. К. Андерсен

4. Хто автор казки «Дюймовочка»?

Відповідь: Г. К. Андерсен

5. Назви авторів казок: «Кіт у чоботях», «Попелюшка», «Казка про рибалку та рибку», «Дівчинка з сірниками».

Відповідь: Ш. Перро, О. Пушкін, Г. К. Андерсен

6. Якому казковому персонажу належать ці слова:

«— Я бачив сльози на очах імператора, це мій найкращий скарб. Я вже досить нагороджений!»? Відповідь: солов'ю

7. Укажи назву казки, яка закінчується словами: «Я там був, мед-пиво пив — Тільки вуса обмочив»?

Відповідь: О. Пушкін «Казка про мертву царівну і сімох богатирів»

8. Назви казки, події яких відбуваються у Китаї.

Відповідь: «Пензлик Маляна»; «Соловей» Г. К. Андерсена

9. Яка казка починається словами: «У Китаї, — ти, звичайно, це знаєш, — імператор — китаєць і всі навколо нього також китайці»?

Відповідь: «Соловей» Г. К. Андерсена

10. Ким доводилися один одному двадцять п'ять олов'яних солдатиків (за казкою «Непохитний олов'яний солдатик» Г. К. Андерсена)?

Відповідь: братами

11. Хто була «мати» олов'яних солдатиків (за казкою «Непохитний олов'яний солдатик» Г. К. Андерсена)?

Відповідь: олов'яна ложка

12. З чого було зроблене маленьке озерце перед палацом (за казкою «Непохитний олов'яний солдатик» Г. К. Андерсена)?

Відповідь: зі шматочка дзеркала

13. На що перетворився олов'яний солдатик (за казкою «Непохитний олов'яний солдатик» Г. К. Андерсена)?

Відповідь: на олов'яне серце

14. Укажи назву казки, із якої наведено цитату: «І коли мати почула все це (а вона все ще мала сумніви щодо магрібинця), то нарешті повірила, що цей незнайомець — справді брат її чоловіка»

Відповідь: «Аладдін і чарівна лампа»

15. Укажи назву казки, із якої наведено цитату:

«— О матінко, я покохав царівну Бадр аль-Будур щирим та палким коханням і не матиму спокою, поки не здобуду її! Що ж до дарунка цареві — то дарунок у мене є, і кращого, гадаю, не знайдеться ні в кого в світі».

Відповідь: «Аладдін і чарівна лампа»

16. Укажи назву казки, із якої наведено цитату:

«Баба спекла хлопцеві найбільших у Японії смачних коржів, а дід подарував йому хустину — зав'язувати голову, щоб піт не стікав на чоло, шаровари і меч».

Відповідь: «Момотаро, або Хлопчик-Персик»

17. Укажи назву казки, із якої наведено цитату:

«Колодязна жаба моря не знає».

Відповідь: «Жабка з Кіото і жабка з Осаки»

18. Укажи назву казки, із якої наведено цитату:

«Та коли він уже виходив на узлісся, з хащів до нього долинув крик — здавалося, хтось кличе на допомогу. Забувши про своє горе, він побіг на той крик і побачив мале Зайченя, що потрапило в пастку якогось мисливця».

Відповідь: «Хлопчик-Зірка» О. Уайльда

19. Укажи назву казки, із якої наведено цитату:

«А наступного дня вранці Чаклун прийшов до нього і сказав:

— Якщо ти сьогодні принесеш мені монету з червоного золота, я відпущу тебе на волю, а якщо не принесеш, я тебе вб'ю».

Відповідь: О. Уайльд. «Хлопчик-Зірка»

20. Укажи назву казки, із якої наведено цитату:

«Тоді той, чий обладунок був прикрашений золотими квітами і на чийому шоломі замість гребеня був крилатий лев, підняв перед ним свого щита і крикнув:— Чому мій повелитель не вірить, що він гарний?»

Відповідь: «Хлопчик-Зірка» О. Уайльда

21. Назви казку, із якої наведено цитату:

«Він низько схилив голову, аж до пилуки і, ридаючи так, що, здавалося, його серце ось-ось розірветься з болю, промовив такі слова:— Мати моя! Я зрікся тебе в дні своєї гордині. Не відштовхни мене в годину мого смирення! Я ненавидів тебе. Даруй же мені любов. Я був відцурався тебе. Прийми ж своє дитя...»

Відповідь: «Хлопчик-Зірка» О. Уайльда

22. Укажи назву казки, із якої наведено цитату:

«І вони обняли й поцілували його, і повели його в палац та вбрали в дорогі шати, і наділи йому корону на голову та дали в руки йому скіпетр, і став він правити містом, що стояло над річкою. І він був милосердний і справедливий до всіх. Він прогнав геть лихого Чаклуна, а Лісорубові та його дружині послав багато дорогих подарунків, а дітей його зробив вельможами».

Відповідь: «Хлопчик-Зірка» О. Уайльда

23. Укажи назву казки, із якої наведено цитату:

«Якось, сидячи на раді, він почув десь далеко тужливе виття шакалів. І тут од великої радості з його очей полилися сльози, він скочив і голосно завив у відповідь».

Відповідь: «Фарбований шакал»

24. Укажи назву казки, із якої наведено цитату:

«“Хіба коли бідний, то й малювати не дозволяється?” — обурився хлопець, і йому ще дужче захотілося навчитись малювати».

Відповідь: «Пензлик Маляна»

25. Укажи назву казки, із якої наведено цитату:

«Котові це сподобалося, і вони пішли далі втрюх. Ось ідуть троє втікачів повз одну оселю, а там на воротях сидить півень і кукурікає, аж луна розлягається».

Відповідь: «Бременські музиканти»

26. Укажи назву казки, із якої наведено цитату:

«Надвечір вони добулися до великого лісу і вирішили там переночувати. Осел і пес лягли під великим деревом, кіт заліз на гілля, а півень вилетів на самий верхочок, бо там почував себе найбезпечніше».

Відповідь: «Бременські музиканти»

27. Укажи назву казки, із якої наведено цитату:

«І почали вони радитись, як їм звідтіля розбійників прогнати. Думали, думали і нарешті придумали: осел передніми ногами стане на підвіконня, пес вискочить на осла, кіт — на пса, а півень злетить котові на голову».

Відповідь: «Бременські музиканти»

28. Укажи назву казки, із якої наведено цитату:

«— Ох, пане отамане, там таке робиться! В хаті сидить страшнюча відьма! Як засичала на мене, як учепилась довгими пазурами — всю пику подряпала, а в дверях чоловік з ножом як штрикне мене в ногу! А надворі якесь чорне чудовисько як уперіщить мене довбнею! А вгорі сидить, мабуть, суддя, бо кричить: «Розбишаку сюди!» То я ледве вирвався».

Відповідь: «Бременські музиканти»

29. Укажи назву казки, із якої наведено цитату:

«Та й справді, кожен визнав би, що, відколи світ стоїть, кращої дитини за королівну Пірліпат ще не було на світі. Її личко було ніби виткане з білого, як лілея, і рожевого, як троянда, шовку, очі були як дві живі, блискучі краплі небесної блакиті, а волоссячко закручувалося в золотаві кучері».

Відповідь: «Лускунчик» Е. Т. А. Гофмана

Урок Мудрої Сови

Клоуз –тести «Як знаєш літературознавчі поняття»

1. Сукупність творів художньої літератури всіх країн світу від давнини до сьогодення - ... (**Світова література** , стор.9)
2. Стислий влучний народний вислів повчального змісту, побудований як завершене судження ... (**Прислів'я**)
3. Образний вислів, який дає яскраву оцінку певному явищу , натяк з неомовкою... (**приказка** – стор. 13).
4. Інакомовний опис одного предмета за допомогою опису іншого на основі їхньої подібності, яка і є підказкою для правильної відповіді-...(**загадка**, стор. 15)
5. Один з найдавніших різновидів усної народної творчості, у якому поєднано елементи словесного й музичного мистецтва (**народна пісня** – стор. 16)
6. Усна народна оповідь про вигадані події (**народна казка** – стор. 21)
7. Творець художніх текстів (**автор** – стор. 22)
8. Послідовність подій у художньому творі (**сюжет** – стор. 23)
9. Авторський художній твір з вигаданим сюжетом, у якому наявні чарівні, фантастичні елементи (**літературна казка** – стор. 24)

10. Інакомовне зображення рис характеру, поведінки, взаємин людей і явищ суспільного життя – **це (алегорія-** стор. 26)

11. Подібні, схожі у різних народів усталені сюжети, які повторюються в казках різних народів, дещо змінюючись залежно від місцевих умов: про Хлопчика-мізинчика, про Попелюшку, про злу мачуху й добру пасербицю, ... («**мандрівні сюжети**»- стор. 34)

12. Різке протиставлення героїв, ситуацій, характерів, душевних або природних станів тощо (**антитеза-** стор. 52)

• ЦЕ МЕНІ ПІД СИЛУ!
(Самостійні, контрольні роботи)

Літературна казка

Тема №2. Літературна казка. Казки О. Пушкіна, Г.К. Андерсена, О. Вайльда

01. Хто відкрив скарби усної народної творчості О. Пушкіну?

а) Мама; б) няня; в) дідусь.

02. Які казкові герої не згадуються у вступі до поеми “Руслан і Людмила” О. Пушкіна?

а) Баба-Яга; б) лісовик; в) цар Кащей; г) Снігуронька.

03. Кого з письменників вважають основоположником європейської літературної казки?

а) О. Пушкіна; б) Г. К. Андерсена; в) Ш. Перро.

04. Літературною називають казку...

а) написану віршованою формою;
б) яку написав автор; в) яку написав народ.

05. Фольклорною називають казку...

а) написану віршованою формою;
б) яку написав автор; в) яку написав народ.

06. З якого твору цей уривок:

Дива там: лісовик там бродить,

Русалка на гіллі сидить;

На невідомих там доріжках

Сліди нечуваних страхіть...?

а) Зі вступу до поеми “Руслан і Людмила”;

б) З поеми “Руслан і Людмила”;

в) З казки “Руслан і Людмила”.

07. Хто автор казок “Про мертву царівну та сімох богатирів”, “Про золотого півника”, “Про царя Салтана”, “Про рибака та рибку”?

а) Брати Грімм; б) О. Пушкін; в) Г.К. Андерсен; г) О.Вайльд.

08. Хто автор казок “Дюймовочка”, “Гидке каченя”, “Стійкий оловяний солдатик”?

а) Брати Грімм; б) О. Пушкін; в) Г.К. Андерсен; г) О.Вайльд.

09. Хто автор казок “Хлопчик-зірка”, “Щасливий принц”?

а) Брати Грімм; б) О. Пушкін; в) Г.К. Андерсен; г) О.Вайльд.

10. Якої пори лісоруби поверталися додому (казка “Хлопчик-зірка)?

а) Зимової ночі. б) Морозного ранку в) Ясного дня.

12. Що знайшли лісоруби зимової ночі (казка “Хлопчик-зірка)?

а) Кусок золота; б) гаманець;

в) загорнуту у плащ дитину; г) коштовності.

13. Що зробили лісоруби із знахідкою (казка “Хлопчик-зірка)?

а) Покинули в лісі; б) віддали до притулку;

+ в) один із них забрав додому; г) продали циганам.

14. Золотий плащ і бурштинове намисто лісоруб:

а) продав на ринку; б) віддав за борги;

в) віддав іншому лісорубу; г) заховав у скриню.

15. Золоті кучері Хлопчика – зірки були схожі на:

а) пелюстки троянди; б) пелюстки лілії; в) пелюстки нарциса.

16. Як Хлопчик-зірка ставився до нужденних, сліпих, калік?

а) Співчував їм; б) допомагав; в) насміхався і глузував.

18. Жебрачка, в яку він кидав камінням була:

а) випадковою прохожою; б) його сестрою;

в) названою матір'ю; г) рідною матір'ю.

19. Як Хлопчик – зірка назвав свою маму?

а) Прокаженою; б) голубкою;

в) бридкою старчихою; в) рідною ненькою.

20. Хлопчик-зірка відмовився від рідної матері і перетворився на:

а) прекрасного нарциса; б) на дракона; в) гидку потвору; г) ящірку.

21. Чому звірі не допомагали хлопчику?

а) вони його боялися; б) не розуміли його; в) згадали, що він їх кривдив.

22. Як повівся весь світ з Хлопчиком – зіркою?

а) з любов'ю; б) доброзичливо; в) милосердно;

г) так само жорстоко, як він чинив з іншими у дні своєї гордині.

23. Чого просив Хлопчик – зірка у жебрачки – матері?

а) грошей; б) дати притулок; в) нагодувати; г) прощення.

24. Чому дружина засмутилася, побачивши, що лісоруб приніс додому маля?

а) Бо була дуже втомлена; б) своїх дітей нічим годувати.

в) не любила дітей.

25. З чим автор порівнює статуру Хлопчика – зірки?

а) З пташкою; б) з серною; в) із польовою квіткою.

26. Яким зростав Хлопчик – зірка?

а) Добрим, лагідним, щедрим;

б) Гордим, себелюбним, жорстоким;

в) Рішучим, справедливим.

27. Як Хлопчик-зірка називав інших дітей?

а) Своїми друзями; б) своїми ворогами; в) своїми слугами.

28. Як хлопчик повадився із тваринами?

а) Знущався над ними; б) Любив їх, допомагав; в) Був байдужим до них.

29. Яким було ставлення до названих батьків Хлопчика-зірки?

а) Любив їх, слухався в усьому; б) Шанував, але не любив. в) Зневажав їх.

30. Через скільки років Хлопчика-зірку знайшла мати?

а) Через 5 років. б) Через 10 років. в) Через 13 років.

31. Що таке антитеза?

а) побудова твору; б) протиставлення; в) художнє означення.

32. Хто є головними героями казки “Соловей” Андерсена?

а) Соловей та дівчинка; б) Імператор та придворні; в) Імператор і Соловей.

33. Де жив імператор із казки Андерсена “Соловей”?

а) у кришталевому палаці; б) у палаці з порцеляни в) у палаці з золота.

34. У якій країні відбуваються події, описані в казці “Соловейко”?

а) У Данії; б) У Японії; в) У Китаї.

35. Батьківщина О. Пушкіна:

а) Німеччина; б) Росія; в) Франція; г) Данія.

36. Яких казкових персонажів немає у вступі до поеми «Руслан і Людмила»?

а) Русалок; б) Баба Яги; в) kota ученого; г) золотої рибки.

37. Що втілює О. Пушкін в образі ученого kota?

а) мудрість людства; б) хитрість людства; в) кмітливість людства.

38. Автором якої казки не являється Г.К. Андерсен?#

а) «Русалонька»; б) «Гидке каченя»; в) «Про золотого півника».

39. Хто з письменників є автором віршованих казок?

а) О.С. Пушкін; б) Ганс Крістіан Андерсен;

в) Оскар Вайльд; г) брати Грімм.

40. Позначте назву казки, яка є народною:

а) « Казка про мертву царівну та сімох богатирів»;

б) « Хлопчик — Зірка»;

в) « Пензлик Маляна»;

г) « Соловейко ».

41. Позначте героїню казки Андерсена, яка стала символом Данії:

а) Русалонька; б) Снігова Королева;

в) Герда; г) Принцеса на горошині.

42. Яка основна ідея казки “Соловейко”?

а) Несправедливість суспільного ладу;

б) Тупість придворних;

в) Треба цінувати найбільше природнє, а не штучне.

43. Батьківщина Андерсена:

а) Німеччина; б) Росія; в) Франція; г) Данія.

44. Батьківщина О. Вайльда:

а) Німеччина; б) Росія; в) Франція; г) Ірландія.

Відповіді на запитання теми №2. Літературна казка.

1б, 2г, 3в, 4б, 5в, 6а, 7б, 8в, 9г, 10а, 12в, 13в, 14в, 15в, 16в, 17г, 18г, 19в, 20в, 21в, 22г, 23г, 24б, 25в, 26б, 27в, 28а, 29в, 30б, 31б, 33б, 34в, 35б, 36в, 37а, 38в, 39а, 40в, 41а, 42в, 43г, 44г.

Тема. *Контрольна робота* за творчістю О. С. Пушкіна, Г. К. Андерсена, О. Уайльда

Варіант I (учні виконують усі завдання)

Початковий та середні рівні (по 0,5 бала за кожну правильну відповідь)

1. «Край лукомор'я ...» — це вступ до твору О. С. Пушкіна:

а) «Казка про рибалку та рибку»;

б) «Руслан і Людмила»;

- в) «Казка про мертву царівну та про сімох богатирів»;
г) «Казка про царя Салтана».
2. Найбільше цариця-мачуха з казки О. С. Пушкіна «Про мертву царівну та про сімох богатирів» любила розмовляти із:
а) Чорнявою; б) царем; в) дзеркальцем; г) царівною.
3. Царівну з «Казки про мертву царівну...» О. С. Пушкіна рятує:
а) учений кіт; б) бурий вовк;
в) сім богатирів; г) Єлисей.
4. У Копенгагені біля моря стоїть пам'ятник герою казки Г. К. Андерсена:
а) Соловейку; б) стійкому олов'яному солдатику
в) Русалоньці; г) Дюймовочці.
5. У садку китайського богдыхана (імператора) росли прекрасні квіти, і до них були прив'язані срібні дзвіночки для того, щоб:
а) їх ніхто не вкрав; б) краще росли;
в) звертали на них увагу; г) довго не в'яли.
6. Придворні, які ніколи не чули солов'я, за його спів уважали:
а) стукіт дятла; б) мукання корови;
в) дзижчання комара; г) мекання кози.
7. Штучний соловей умів співати:
а) пісні всіх птахів; б) одну солов'їну мелодію;
в) людським голосом; г) як справжній, живий соловейко.
8. Про кого йдеться? «А навколо зі складок великого оксамитового запинала витикалися якісь дивні голови, одні страхітливо потворні, а інші лагідні та приємні».
а) Заклопотані придворні дами;
б) добрі та погані вчинки володаря;
в) домовики, привиди, лісовики;
г) мрії імператора, здійснені та нездійснені.
- ♦ Поєднайте героїв та назви казок, у яких вони діють.
9. Чорнявка а) «Соловейко» Г. К. Андерсена
10. Кухарочка б) «Хлопчик-зірка» О. Уайльда
11. Лісоруб в) «Руслан і Людмила» О. С. Пушкіна
г) «Казка про мертву царівну,...» О. С. Пушкіна
12. Продовжте речення.
«Різке протиставлення пов'язаних між собою героїв, становищ, характерів, душевних та природних станів — це ...» Аллегорія – це
Достатній рівень (по 1,5 бала за правильну відповідь)
а) Порівняйте образи справжнього солов'я й штучного з казки Г. К. Андерсена «Соловейко».
б) Висловіть свою думку про те, чого навчає історія Хлопчика-зірки із казки О. Уайльда.
Високий рівень (3 бали за правильну відповідь на одне із завдань)
а) Висловіть своє судження про значення літературної казки в житті людини.
б) Продовжте історію Солов'я з однойменної казки Г. К. Андерсена.

В) Написати твір на тему: «Чим приваблюють мене казки Пушкіна, Андерсена, Уайльда?»

Варіант II

Початковий та середній рівень (по 0,5 бала за кожну правильну відповідь)

1. У творі О. С. Пушкіна «Край лукомор'я...» казки розповідає:
а) оповідач; б) лісовик;
в) кіт учений; г) бурий вовк.
 2. Черниця дала царівні річ, якою та отруїлася. Це:
а) апельсин; б) яблучко;
в) пряник; г) пиріжок.
 3. Королевиці Єлисею з «Казки про мертву царівну...» О. С. Пушкіна наречену допоміг знайти:
а) Вітер; б) Сонце;
в) Місяць; г) Вечірня зірка.
 4. Історія життя Г. К. Андерсена нагадує сюжет його казки:
а) «Соловейко»; б) «Гидке каченя»;
в) «Дикі лебеді»; г) «Голий король».
 5. Китайський богдыхан (імператор) дізнався про солов'я у своєму саду з:
а) розповідей придворних; б) розповідей японських купців;
в) книги японського імператора; г) розповіді кухарки.
 6. Богдыхан (імператор), почувши спів солов'я:
а) розсердився; б) засміявся;
в) заплакав; г) залишився байдужим.
 7. Штучний соловей не міг допомогти хворому богдыханові (імператорові) тому, що:
а) його потрібно було завести;
б) він співав і не чув, про що його просять;
в) був байдужий до чужого горя;
г) він був злий на богдыхана (імператора).
 8. Соловейко погодився прилітати до богдыхана (імператора) й співати йому за однієї умови, що імператор:
а) буде давати їжу всім птахам у лісі;
б) нікому про нього не розповість;
в) присвоїть йому високе звання придворного;
г) запросить до себе родичів солов'я.
- ◆ Поєднайте героїв та назви казок, у яких вони діють.
9. Єлисей	а) «Руслан і Людмила» О. С. Пушкіна
10. Кіт Учений	б) «Казка про мертву царівну...»

11. Зайчення

- О. С. Пушкіна
в) «Соловейко» Г. К. Андерсена
г) «Хлопчик-зірка» О. Уайльда

12. Продовжте речення.

«Різке протиставлення пов'язаних між собою героїв, становищ, характерів, душевних та природних станів — це ...»

Достатній рівень (по 1,5 бала за правильну відповідь)

- а) Порівняйте образи справжнього солов'я й штучного з казки Г. К. Андерсена «Соловейко».
б) Висловіть свою думку про те, чого навчає історія Хлопчика-зірки із казки О. Уайльда.

Високий рівень (3 бали за правильну відповідь на одне із завдань)

- а) Висловіть своє судження про значення літературної казки в житті людини.
б) Продовжте історію Солов'я з однойменної казки Г. К. Андерсена.
в) Написати твір на тему: «Чим приваблюють мене казки Пушкіна, Андерсена, Уайльда?»

II. ПІДБИТТЯ ПІДСУМКІВ УРОКУ

Ключ: 1 варіант 1 — б, 2 — в, 3 — г, 4 — в, 5 — в, 6 — б, 7 — б, 8 — б, 9 — г, 10 — а, 11 — б.

Ключ: 2 варіант 1 — в, 2 — б, 3 — а, 4 — б, 5 — в, 6 — а, 7 — б, 8 — б, 9 — б, 10 — а, 11 — г.

Контрольна робота

Літературні казки

Рівень 1

1. Брати Грїмм були збирачами та дослідниками:

- а) англійського фольклору; б) французького фольклору;
в) німецького фольклору; г) російського фольклору.

2. Укажіть казку, автором якої є О. С. Пушкін:

- а) «Русалочка»
б) «Попелюшка»
в) «Казка про золотого півника»
г) «Непохитний олов'яний солдатик»

3. Коли цариця вперше дізналася від дзеркальця, що «царівна все миліша»:

- а) коли заміж вийшла за царя;
б) коли до царівни сватався Єлисей;
в) коли збиралася на дівчат-вечір;
г) коли Єлисей знайшов царівну у кришталевій труні.

4. Укажи нагороду, яку Соловей визнав гідною його співу:

- а) сльози імператора;
б) золотий черевик імператора;
в) щастя імператора;
г) золота стьожка.

5. Укажи пору року, якої лісоруби знайшли Хлопчика-зірку:

- а) літо; б) осінь;
в) зима; г) весна

6. Хто відігнав смерть від імператора (за казкою Г. К. Андерсена «Соловей»):

- а) добра фея; б) золота рибка;
в) Снігова королева; г) Соловей.

7. Укажіть, яку казку записали брати Грімм:

- а) «Казка про золотого півника» б) «Попелюшка»
в) «Дикі лебеді» г) «Бременські музиканти»

8. Що (за казкою «Про мертву царівну та сімох богатирів») дала царівні зла мачуха, щоб звести її зі світу?

- а) отруєну грушу; б) отруєне гроно винограду;
в) отруєне яблуко; г) отруєний персик.

9. Чим імператор хотів нагородити солов'я, коли вперше почув його спів:

- а) подарував золоту клітку;
б) дав поносити на шиї золотий черевик імператора;
в) відпустив солов'я до лісу;
г) дав солов'ю 12 слуг і золоту стьожку.

10. Як називається збірка казок О. Уайльда, до якої входить казка «Хлопчик – зірка»:

- а) «Гранатовий будинок» б) «Хлопчик – зірка»
в) «Щасливий принц» г) «Казки матінки моєї Гуски»

11. Кого звинувачував Вовк із казки «Хлопчик – зірка у тому, що дуже холодна погода:

- а) зиму; б) уряд; в) людей; г) звірів.

12. Укажи, що сталося з Хлопчиком – зіркою, коли він образив рідну матір:

- а) перетворився на старця;
б) обличчям став схожим на жабу;
в) став ще кращим, ніж був раніше;
г) із Хлопчиком – зіркою не сталося ніяких змін.

Рівень 2

- Антитеза -
- Визначте головних і другорядних героїв казки О.Уайльда «Хлопчик – зірка»:
- Хто прищепив О.Пушкіну любов до російської народної казки?
«Мандрівний сюжет» –
- Визначте тему казки «Хлопчик – зірка».
- Назви казкових героїв, як згадуються у вступу до поеми О,С.Пушкіна «Руслан і Людмила».

Рівень 3

Творча робота

- Як ви розумієте слова Солов'я (за казкою Г.Х.Андерсена «Соловей»): «Я люблю твоє серце більше, ніж корону»? Відповідь обґрунтуйте.

- Що це смола, якої за все життя відмити не можна (за казкою «Пані Метелиця»)?

ЧАСТИНА ДРУГА ПРИРОДА І ЛЮДИНА

Розділ 1 «Поезія землі не вмере ніколи» (Сторінка 116)

Вікторина.

1. Батьківщина Джона Кітса (Англія)
 2. Професія (хірург)
 3. Хвороба (сухоти)
 4. Прожив поет лише (26 років)
 5. Опис природи в художньому творі (пейзаж)
 6. Як називається вірш Кітса («Про коника і цвіркуна»)
 7. Хто переклав вірш (Василь Мисик)
 8. Скільки рядків у перекладі? (14) Скільки ж їх і в автора.
- Чи це випадковість? Ні. Сьогодні ми ознайомимося з новим жанром поезії – сонетом..

Урок Мудрої Сови

Сонет – це вірш, що містить 14 рядків.

Найчастіше в них ідеться про природу, кохання та роздуми над сенсом життя. Детальніше ви ознайомитесь із жанром сонета у 8 класі. Найвідомішими творцями сонетів були італійці Данте Аліг'єрі, Франческо Петрарка, француз Вільям Шекспір.

Словесне малювання.

(Гай, гори, долини, стерня на полях, коник в траві, стодола, зима, тепла хата з каменом, цвіркун, трава і сіножать)

Аналіз розуміння змісту сонета. Відповіді на запитання.

- Перечитайте мовчки ще раз вірш. Доведіть, що це сонет. *(14 рядків)*
- На скільки частин ми можемо умовно поділити вірш? Чому? *(На дві; картини літа у першій частині і зими – у другій)*
- Доведіть, що у першій частині показано картину спекотного літнього полудня. *(«опівдні», навіть «птахи мовчать серед гілок», коник ховається «у затінку стебла або стодоли)*
- Який образ у перших двох строфах виступає на передній план? Аргументуйте відповідь. *(Це образ коника, чий голос лунає навіть тоді, коли усе живе завмерло, втомившись від спеки; своїм співом він немов нагадує, що життя не припиняється ні на мить)*
- Доведіть рядками із тексту, що у другій частині показана картина суворої зими. *(«...зима в мовчання крижане усе заковує»)*
- Хто не кориться зимі? Про що він нагадує? *(цвіркун своєю піснею нагадує про коника і тепле літечко)*

Учитель. Діти, зверніть увагу на таку деталь: результати дії сонця і морозу аналогічні – усе живе завмирає. Влітку про життя нагадує невтомний голосок коника, а взимку – пісня цвіркуна, яка лунає все голосніше, пронизливіше... І мимоволі в цю вечірню годину згадується коник, що сховався серед трави на пагорбі. Таким чином цвіркун і коник утворюють композиційне коло, підтверджуючи думку автора про вічний рух життя.

- В яких рядках звучить ця думка? («поезія землі не вмере ніколи», «поезія землі не оніміє»)

Учитель. Зверніть увагу на вислів «поезія землі». Поезія – це мистецтво, а земля – це природа. Але для Джона Кітса вони нерозривні і перебувають у постійній гармонії. У цьому сонеті автор надзвичайно повно і виразно передав своє світле сприйняття вічного руху життя і краси природи. Він дає живу картину літнього дня, яку відчуваєш так само реально, як і затишок нагрітої кімнати взимку, коли в полях бушують заметілі. Звукові, зорові, дотикові враження зливаються в єдине ціле. Поет розкриває в малому велике, бачить прекрасне в звичайнісінькому.

Короткий аналіз художніх засобів, визначення теми та ідеї твору.

Епітет - це особливе художнє означення, яке надає означуваним словам особливої художньої забарвленості й наповненості: *веселі промінці, грайливий дощик.*

Метафора (перенесення) — один з основних тропів поетичного мовлення. В метафорі певні слова та словосполучення розкривають сутність одних явищ та предметів через інші за схожістю чи контрастністю: *Осінній вечір морозом дихав.*

Уособлення - вираз, що дає уявлення про яке-небудь поняття або явище шляхом зображення його у вигляді живої особи. Часто уособлення застосовується при зображенні природи, яка наділяється тими або іншими людськими рисами: *Грім розсердився.*

Тема - узагальнена основа змісту художнього твору, те, про що в цілому йдеться в ньому.

Ідея - головна думка, що служить узагальненим вираженням змісту всього твору й містить у собі оцінку зображених у ньому життєвих явищ.

- **Аналіз основної ідеї сонета.**

Вчитель. Джон Кітс у сонеті «Про коника та цвіркуна» передає особисте сприйняття вічного руху в природі і невмирущість краси життя.

У сонеті розрізняють дві частини, які? (у першій змальовано спекотний літній день, коли все живе причаїлося, завмерло, сховалося від спеки і довгий зимовий вечір, мороз і тишу. *(схема далі)* Літо – зима – це у сонеті антитеза.

Отже, тема поезії – **поетичний образ природи різних пір року, незмінність краси, а основна ідея вірша – краса і життя на землі – вічні. Природа красива у всіх своїх проявах.**

- У сонеті скільки літературних персонажів?

Порівнюючи опис цих літературних героїв, поміркуйте, хто з них головніший?

- Кому більше уваги приділяє автор – Цвіркуну чи Коникуну?
- Ким він більше милується?
- Якими рисами наділяє автор Коника, а якими – Цвіркуна?
- Кому ви більше симпатизуєте?

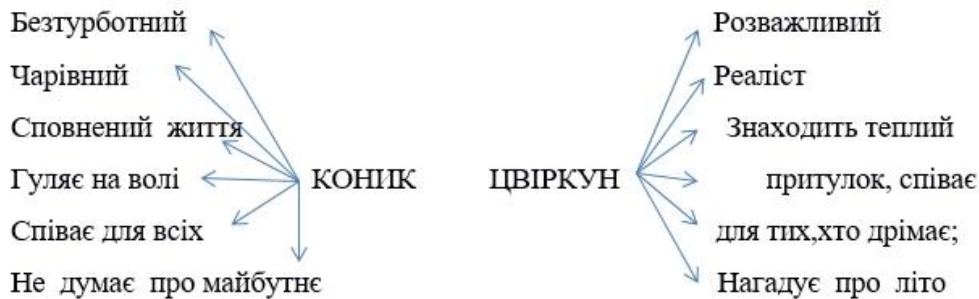
Висновок. Коник і Цвіркун ніби двійники, але Коник – це головний персонаж сонета. Саме він співає влітку свою безтурботну пісню, а Цвіркун лише наслідує йому. Коник живе на волі, на просторі – Цвіркун у хаті. Коник співає

для всіх – Цвіркун співає для обмеженого кола. Протиставляючи першу та другу частини сонета, автор використовує в побудові вірша антитезу.

Схема

14. Прийом “Асоціативний кущ”. Характеристика образів персонажів.

«Тестові завдання»

- На скільки частин поділяється сонет?
А 2; Б 3; В 5.
- Які пори року змальовано в сонеті?
А літо і осінь; Б зима і весна; В літо і зима.
- Про кого йдеться у другій частині сонета?
А про метелика; Б про Цвіркуна; В про Коника.
- Якою є основна ідея сонета?
А «Поезія землі не вмере ніколи»;
Б «Передихне — знов тріщать готовий»;
В «Із-за печі лунає голос цвіркуна».
- Який настрій навіває вірш?
А сум, безнадію; Б оптимізм; В байдужість до всього.
- Скільки рядків у сонеті?
А 12; Б 14; В 15.
- Хто в листі дерев співає?
А Цвіркун; Б Коник; В птахи.
- Чого не знає Поезія землі?
А радості; Б суму; В смерті.
- Що нагадує пісня Цвіркуна?
А спів птахів;
Б голос Коника;
В пісню вітру.
- Коли лунає пісня Цвіркуна?
А у вечірню годину;
Б вранці;

В опівдні.

11. Звідкіля лунає пісня Цвіркуна?

А із-за печі;

Б з бур'яну,

В з гаю.

12. Хто із поетів перекладав сонет Джона Кітса «Про Коника та Цвіркуна»?

А Тарас Шевченко;

Б Самуїл Маршак;

В Леся Українка.

Розділ 2 «Тебе, природо, знаю я, тож мушу уніймати...» (Сторінка 122)

Реальний світ у художній літературі. Тема. Пейзаж.

1. Що таке пейзаж? (З французького – країна, місцевість, це опис природи, що вказує на час, місце дії.)

2. Хто з людей особливо чутливий до природи? (Поети.)

3. Який музичний інструмент використовували поети античності? (Ліра)

4. Чому саме ліра доречна, коли говориш про дива природи віршами? (Від ліри походить слово лірика, що є другою назвою поезії.)

5. Хто міг за допомогою ліри приборкувати природу? (Орфей)

6. Коли була створена перша поетична замальовка? (У VII ст. до н.е.)

7. Хто її створив? (Давньогрецький поет Алкман.)

8. Де він жив? (У Спарті.)

9. Що таке гімн? (Урочиста хвалебна пісня на честь якоїсь особи або події.)

- Вірш Алкмана є першим у світовій літературі поетичним (Пейзажем).

10. Через 25 століть хто ще описав нічну картину спокою? (Гете).

11. Як він назвав вірш? («Нічна пісня мандрівника»).

12. Батьківщина Гете (Німеччина)

13. Те, про що йдеться в художньому творі (тема)

14. Основна думка твору (ідея)

15. Головний здобуток Гете- трагедія («Фауст»)

16. Хто з українських поетів високо цінували цей твір? (Шевченко, Франко)

17. Хто здійснив повний переклад «Фауста» українською? (Микола Лукаш)

18. Чим відрізняється лірика від прози? (Лірика не так зображує події або героїв, як виражає думки і почуття автора.) Лірика – один з літературних родів, який зображує внутрішній світ людини, її почуття, настрої, переживання і думки.

Урок Мудрої Сови

(сторінки 126-129)

Що таке рима й ритм?

1. Що таке пейзаж? (Опис природи) **Це словесне зображення природи, яке допомагає відобразити душевний стан героя**

1. Що таке рима? Наведіть приклад (Рима – у перекладі з грецького «плавність, розміреність», це повтор звуків, які пов'язують закінчення двох або більше рядків у поетичному творі. Співзвучність. Зелений –учений, на нім – тім, сидить – спить, повіда – бліда.)

2. Що таке ритм? (Упорядковане чергування наголошених і ненаголошених складів у рядку.)
3. Чим відрізняється прозова мова від віршованої? (Емоційністю).
4. Що таке емоційний? (Такий, що виражає емоції (почуття, переживання).
5. Як називаються художні означення «імла нічна», «пташиний грай» (епітети).
6. Чим епітети відрізняються від звичайних прикметників? (Епітети мають образне забарвлення: наприклад, жовте і золоте листя, - епітетом є прикметник золоте) **Епітет** – художнє означення, що виділяє і підкреслює якусь характерну рису чи ознаку людини, предмета, явища.
7. Що таке метафора? (образний вислів, який вживається в переносному значенні й ґрунтується на уподібненні одного предмета чи явища іншому.) Приховане порівняння.
8. За допомогою чого Гейне відтворює шепіт природи? (Повторення шиплячих приголосних ш-ч,п-к л, с.)
9. Як називається художній прийом, який наближає звучання твору до звуків природи (удари грому, завивання віхоли, крапання дощу) – (Звукопис.)
10. Що таке переспів? (Вірш, написаний за мотивами поетичного твору іншого автора, з елементами наслідування, наближений до перекладу, але відмінний від нього.)

11. Персоніфікація – (Уособлення, уподібнення неживих предметів чи явищ природи людським якостям.)

12. Тема вірша Гете – нічний сон природи.

13. Головна думка – ушавлення краси природи, гармонії в ній. Природа – натхненниця й розрадниця мандрівника.

Клоуз-тести «Літературознавчі поняття»

1. Опис природи в художньому творі (пейзаж – стор. 90)
2. Образний вислів, який вживається в переносному значенні й ґрунтується на уподібненні одного предмета чи явища іншому. Приховане порівняння. (метафора – стор. 120)
3. Особливе художнє означення, яке надає означуваним словам особливої художньої забарвленості, наповненості: веселі промінці, грайливий дощик (Епітет - стор. 120)
4. Те, про що йдеться в художньому творі (тема)- стор. 124
5. Основна думка твору (ідея) – стор. 124
6. Інакомовне зображення рис характеру, поведінки, взаємин людей- (алегорія)
7. Різке протиставлення пов'язаних між собою героїв, становищ, характерів – це (антитеза)
8. Упорядковане чергування наголошених і ненаголошених складів у рядку. (ритм) стор. 128
9. Повтор звуків, які пов'язують закінчення двох або більше рядків у поетичному творі. Співзвучність. (Рима) стор. 128
10. Батьківщина Гейне (Німеччина)
11. Національність (єврей)
12. Кумир Гейне (Наполеон)
13. Перша поетична збірка Гейне, його найвідоміший твір («Книга пісень»)

Особливості поетичної мови

1. Мова художньої літератури поділяється на...
А) описову та розповідну; Б) віршовану та прозову; В) метафоричну та порівняльну; Г) цікаву та нецікаву
2. Чим віршована мова відрізняється від прозової?
А) формою запису; Б) змістом; В) засобами художньої виразності; Г) кількістю героїв
3. Що означає слово «versus» в перекладі з латинської мови?
А) проза ; Б) текст; В) твір; Г) рядок, вірш
4. Невеликий художній твір, написаний віршованою мовою називають...
А) оповіданням; Б) поемою; В) віршем; Г) прозою
5. Кожний вірш має...
А) головного героя; Б) поетичний розмір; В) риму; Г) мораль
6. Що відтворюється в поетичних творах?
А) періоди життя героя; Б) почуття і переживання героя; В) ритм; Г) форма
7. Яку функцію у вірші виконує рима?
А) допомагає передати зміст; Б) допомагає описати героя;
В) допомагає передати ритм; Г) робить мову більш виразною і милозвучною
8. Скільки є способів римування?
А) 1; Б) 2; В) 3; Г) 5
9. Перехресне, суміжне, кільцеве – це...
А) види рим; Б) види римування;
В) поетичні розміри; Г) особливості композиції
10. Віршовані рядки, об'єднані римою – це...
11. Рима – це....
12. Які поетичні твори пишуть віршованою мовою?

Поезія Джона Кітса, Вольфганга Гете, Генріха Гейне

1. Хто з поетів мав професію лікаря?
А) Г. Гейне; Б) О. Пушкін; В) Дж. Кітс; Г) В. Й. Гете
2. Батьки якого поета хотіли, щоб син став комерсантом?
А) Г. Гейне; Б) О. Пушкін; В) Дж. Кітс; Г) В. Й. Гете
3. В родині якого поета шанували науку?
А) Г. Гейне; Б) О. Пушкін; В) Дж. Кітс; Г) В. Й. Гете
4. Хто з поетів самовіддано обожнював красу?
А) Г. Гейне; Б) О. Пушкін; В) Дж. Кітс; Г) В. Й. Гете
5. Образний вислів, який вживається в переносному значенні, це...
А) епітет; Б) метафора; В) порівняння; Г) уособлення
6. Який засіб художньої виразності використано у виразі «золотаві листя»?
А) епітет; Б) метафора; В) порівняння; Г) уособлення
7. «Ліг супокій» - це...
А) епітет; Б) метафора; В) порівняння; Г) уособлення
8. Співзвучне закінчення віршованих рядків – це ...
А) строфа; Б) рима; В) ритм; Г) сонет
9. Яка з вивчених поезій належить до жанру сонета?

А) «Про коника і цвіркуна»; Б) «На всі вершини ліг супокій»;

В) «Задзвени із глибини»; Г) «До солов'я»

10. Визначити римування, поетичний розмір уривка:

Що там цвіте внизу, я не помітив,

Мені не видно ні кущів, ні трав;

Я тільки з пахощів незримих квітів

Пізнав дари, що травень розіслав.

11. Вкажіть засіб художньої виразності:

Очі як зірки -

Квітки розмовляють, шепочуть -

Фіалки її оченят -

Буйні ріки й бистрі ручаї -

Розділ 4 «Захисник наших волохатих і пернатих родичів»

(сторінки 130-144)

Клоуз –тести

1. Імя Сетона – Томпсона (Ернест)
2. Його вважають яким письменником?(англо-канадським)
3. Перша книжка – збірка оповідань («Тварини, яких я знав»)
4. Довго збирав гроші, щоб купити (книгу «Птахи Канади»)
5. Вчений-природознавець (натураліст)
6. Головні герої оповідань Сетона – Томпсона (звірі і птахи)
7. Три таланти Сетона – Томпсона (учений-натураліст, письменник і художник)
8. Невеликий за обсягом прозовий твір, у якому зазвичай описано один епізод із життя героя (оповідання)
9. Країна , в якій із 6 років проживав письменник (Канада)
10. Лобо – це дужий і хитрий (вовк)
11. Велика скотарська округа, володар якої Лобо (Курумпо)

Ернест Сетон -Томпсон «Лобо»

1. Чому пастухи та власники худоби Курумпо відчували величезний страх перед вожаком вовчої зграї?А) він і вовки з його зграї нападали на людей;Б) через його величезний розмір;В) він упродовж багатьох років знищував худобу і був надзвичайно сильним, хитрим та підступним;Г) Лобо вважали чаклуном, що приносить лихо родинам місцевих жителів.
2. Чим Лобо відрізнявся від інших вовків?А) незвичним кольором хутра; Б) надзвичайною ненавистю до людей;В) велетенським розміром;Г) завжди був одинаком і не мав супутниці.
3. Чим вирізнялися вовки, що входили до зграї Лобо? А) надзвичайною підступністю й розумом;Б) великими розмірами, силою або швидкістю;В) нічим не відрізнялися від інших вовків;Г) надприродними здібностями.
4. Яке з цих тверджень згадується в оповіданні?А) «Вовки зі зграї Лобо були постійно голодні й готові пожирати все, що завгодно»;Б) «Вони ніколи не вирізнялися великою перебірливістю щодо їжі»;В) «Вовки нерідко вбивали овець заради забави»;Г) «Вовки полювали на собак, оскільки відчували до них якусь непереборну ненависть».

5. Чому згряя Лобо тікала, коли дізнавалася про наближення людини?
 А) Лобо боявся вогнепальної зброї і знав, що люди завжди мають при собі рушницю; Б) нечисленна згряя не могла впоратися з великою кількістю людей; В) вовки відчували перед людьми якийсь дивний страх, що не мав пояснення; Г) тому що людей супроводжували навчені мисливські собаки, які були небезпечними для вовків.
6. Яку нагороду обіцяли мисливцю, який зумів би вбити Лобо? А) маєток у Курумпо; Б) 100 тис. доларів; В) 1 тис. доларів; Г) право стати місцевим володарем.
7. Які засоби, спрямовані на те, щоб упіймати та вбити Лобо, не згадуються в тексті оповідання?
 А) отрута; Б) капкани; В) чари та заклинання; Г) особливі музичні інструменти.
8. Яких тварин умисно залучали до овечого стада, щоб посилити захист на випадок нападу вовків? А) віслюків; Б) корів; В) свиней; Г) коней.
9. Що автор називає причиною загибелі Лобо? А) його «надзвичайну впертість»; Б) бажання помститися за смерть супутниці життя; В) надмірну любов до Бланки; Г) втрату уваги через старіння.
10. Які емоції відчуває й намагається передати оповідач, коли описує страждання Лобо та його тугу за загиблою супутницею життя? А) втіху через те, що вдалося покарати лихого хижака; Б) співчуття до вовка, розуміння того, що тварини, як і люди, здатні широ та віддано любити когось; В) байдужість; Г) оповідач не розкриває своїх почуттів.
11. При описі останнього дня життя Лобо автор: А) захоплюється мужністю та вправністю мисливця; Б) радіє через звільнення місцевих жителів від Лобо; В) захоплюється мужністю, спокоєм та героїзмом вовка, що втратив і силу, і свободу, і подругу; Г) розмірковує над правом людини бути «царем природи».
12. Від чого помирає Лобо? А) від отриманих поранень; Б) від пострілу мисливця; В) від зради інших вовків; Г) від розбитого серця, втрати подруги й свободи.

• ЦЕ МЕНІ ПІД СИЛУ!
 (Самостійні, контрольні роботи)

Поезія Дж. Кітса, Й.В. Гете, Г. Гейне. Е. Сетон-Томпсон “Лобо – володар Курумпо” тести

1. Опис природи у художньому творі – це...

А) сюжет; Б) антитеза; В) пейзаж.

2. Пронизливий вітер, мовчазні вершини гір, гомінка річка – це...

А) метафори; Б) епітети; В) антитеза.

3. Листячко перешіптувалося, ніч заглядала у віконце, хмари бігали одна за одною – це...

А) метафори; Б) епітети; В) антитеза.

4. Рима і ритм – це необхідні складові ...

А) тексту; Б) вірша; В) художнього твору.

5. Ернест Сетон-Томпсон – це ... письменник.

А) канадський; Б) німецький; В) англійський.

6. Що означає «Бланка» у перекладі з іспанської мови?

А) вовчиця; Б) біла; В) самотня.

7. Вовча зграя любила вживати...

А) кролятину; Б) телятину; В) баранину.

8. Лобо боявся лише...

А) капканів; Б) вогнепальної зброї; В) вогню.

9. Ковбої часто присипали туші вбитих тварин...

А) стрихніном; Б) землею; В) листям.

10. Автор називає Лобо ...

А) Бланка; Б) старий проноза; В) гроза Курумпо.

11. У вигляді якої літери були розставлені останні капкани для Лобо?

А) П; Б) Г; В) Н.

12. Лобо вдалося здолати через ...

А) недалекоглядність зграї; Б) зраду ватажка; В) Бланку.

13. Вкажіть автора рядка: «Нарешті ти знайшов її. Тепер ви знову разом»

А) Джон Кітс; Б) Сетон-Томпсон;

В) Г.Гейне; Г) Й.В. Гете.

14. Вкажіть автора рядка: «Вітрець не лине в імлі нічній...»

А) Джон Кітс; Б) Сетон-Томпсон; В) Г.Гейне; Г) Й.В. Гете.

15. Вкажіть автора рядка: «Линь, дзвени, знайди той дім»

А) Джон Кітс; Б) Сетон-Томпсон; В) Г.Гейне; Г) Й.В. Гете.

16. Вірш Гете «Нічна пісня мандрівника переклав українською:

А) М.Бажан;

Б) М.Лермонтов;

В) Л.Первомайський.

17. Хто є автором вірша « Нічна пісня мандрівника»?

А) Джон Кітс; Б) Й.В. Гете; В) Генріх Гейне.

18. Що найчастіше описував Джон Кітс у своїх творах?

А) подорожі та пригоди; Б) природу; В) почуття.

19. Оберіть ознаку, яка НЕ характеризує вірш?

А) ритм; Б) єдність змісту; В) стислі описи.

20. Вкажіть, до якої книги увійшло оповідання Е. Сетона-Томпсона «Лобо»?

А) «Собаки-герої»; Б) «Тварини-герої»; В) «Вовкодави-герої».

21. Батьківщина Сетона-Томпсона:

А) Англія; Б) Німеччина; В) Франція; Г) Швеція.

22. Позначте назву скотарської округи на півночі Нью-Мексико, де розгортаються події у творі:

А) Курумпо; Б) Лімпопо;

В) Аляска; Г) Техас.

23. Позначте жанр твору «Лобо — Володар Курумпо»:

А) повість; Б) оповідання;

В) драма; Г) роман.

24. У перекладі з іспанської Лобо — це:

А) Вовк; Б) Володар; В) Ватаг; Г) Велетень.

25. Позначте, скільки вовків було в зграї Лобо:

А) 7; Б) 10; В) 5; Г) 3.

26. Персонаж, про якого автор говорить:

«Кажуть, лев, який позбувся сили, орел, що втратив волю, і голуб, котрого розлучили з подругою, гинуть від розбитого серця. Тож чи можна сподіватися, що серце цього нескореного свавільця стерпить потрійний удар?»».

А) Бланка; Б) Рудий; В) Лобо.

27. Невеликий за обсягом прозовий твір, у якому зазвичай описано один епізод із життя героя — це ...

А) повість; Б) оповідання; В) драма; Г) роман.

28. Пейзаж —...

А) приховане порівняння;
Б) опис природи в художньому творі;
В) художнє означення;
Г) протиставлення.

29. Метафору також можна схарактеризувати як...

А) приховане порівняння;
Б) опис природи в художньому творі;
В) протиставлення;
Г) художнє означення.

30. Епітет — ...

А) приховане порівняння;
Б) опис природи в художньому творі;
В) художнє означення;
Г) протиставлення.

31. Антитеза — ...

А) приховане порівняння;
Б) опис природи в художньому творі;
В) художнє означення;
Г) протиставлення.

32. Тема — ...

А) впорядковане чергування наголошених і ненаголошених складів у рядку;
Б) те, про що йдеться в художньому творі;
В) основна думка художнього твору;
Г) співзвучність закінчень віршових рядків.

33. Ідея — ...

А) впорядковане чергування наголошених і ненаголошених складів у рядку;
Б) те, про що йдеться в художньому творі;
В) основна думка художнього твору;
Г) співзвучність закінчень віршових рядків.

34. Римою називають ...

А) впорядковане чергування наголошених і ненаголошених складів у рядку;
Б) те, про що йдеться в художньому творі;
В) основна думка художнього твору;
Г) співзвучність закінчень віршових рядків.

35. Ритм — ...

А) впорядковане чергування наголошених і ненаголошених складів у рядку.
Б) те, про що йдеться в художньому творі.

- В) основна думка художнього твору.
Г) співзвучність закінчень віршових рядків.

Відповіді на запитання теми №3. Людина і природа.

1в,2б, 3а, 4б, 5а, 6б, 7б, 8б, 9а, 10б, 11в, 12в, 13б, 14г, 15в, 16а, 17б, 18б, 19в,
20б, 21а, 22а, 23б, 24а, 25в, 26в, 27б, 28б, 29а, 30в, 31г, 32б, 33в,34г, 35а.

Контрольна робота «Природа і людина»

І варіант

Початковий та середній рівень

1. Хто є автором вірша «Про коника та цвіркуна»

- а) Джон Кітс
б) Й.В. Гете
в) Генріх Гейне

2. Що найчастіше описував у своїх творах Е. Сетон-Томпсон?

- а) пейзажі
б) тварин
в) пригоди дітей

3. Оберіть ознаку, яка НЕ характеризує оповідання?

- а) ритм
б) стислі описи
в) чітка будова

Автором якого оповідання Е. Сетон-Томпсон не являється

- а) «Доміно»
б) «Шахи»
в) «Лобо – володар Курумпо»

1. Хто є автором вірша « Нічна пісня мандрівника»?

- а) Джон Кітс
б) Й.В. Гете
в) Генріх Гейне

2. Що найчастіше описував Джон Кітс у своїх творах?

- а) подорожі та пригоди
б) природу
в) почуття

3. Оберіть ознаку, яка НЕ характеризує вірш?

- а) ритм
б) єдність змісту
в) стислі описи

4. Вкажіть, до якої книги увійшло оповідання Е. Сетона-Томпсона «Снап»?

- а) «Собаки-герої»
б) «Тварини-герої»
в) «Вовкодави-герої»

I варіант

Початковий та середній рівні. Тести

1. Джон Кітс є поетом: а) французьким; б) англійським; в) німецьким.
2. Вірш «Задзвени із глибини» написав: а) Джон Кітс; б) Й.В. Гете; в) Г. Гейне.
3. Художнім означенням називається: а) антитеза; б) епітет; в) метафора.
4. Фольклорний образ-символ, зображений Г. Гейне у вірші «Задзвени із глибини»: а) сад; б) троянда; в) пісенька.
5. Велика скотарська округа, «володарем» якої був вовк, головний герой оповідання Е. Сетона-Томпсона «Лобо»: а) Канада; б) Онтаріо; в) Курумпо.
6. Неслухняна подруга Лобо, якій він дозволяв робити, що заманеться: а) Багіра; б) Дорофея; в) Бланка.

Достатній рівень. Відповіді на запитання

1. Що таке тема літературного твору? Визначте тему та ідею вірша Джона Кітса «Про коника і цвіркуна».
2. Наведіть приклади використання метафор у вивчених поезіях Джона Кітса, Й.В. Гете, Г. Гейне.
3. Чи міг, по-вашому, Лобо врятуватися від загибелі?

Високий рівень. Творча робота. Розгорнута відповідь на запитання

Люди чи тварини в оповіданні Е. Сетона-Томпсона «Лобо» виглядають привабливіше і чому?

II варіант

Початковий і середній рівні. Тести

1. Г. Гейне є представником літератури: а) німецької; б) англійської; в) російської.
2. Автор поезії «Нічна пісня мандрівника»: а) Г.Гейне; б) Дж. Кітс; в) Й.В. Гете.
3. Перенесення ознак з одного предмета на інший методом співставлення або контрасту – це а) метафора; б) епітет; в) антитеза.
4. Символ невмирущості поезії землі, літа і зими у вірші Джона Кітса «Про коника і цвіркуна»: а) птахи і пісні; б) коник і цвіркун; в) стодоли і хати.
5. Чудова ілюстрована книга – мрія 10-літнього Е. Сетона-Томпсона, на яку він заробляв свої перші гроші: а) «Птахи Канади»; б) «Тварини Канади»; в) «Динозаври».
6. «Володар» великої скотарської округи, ватажок вовчої зграї, головний герой оповідання Е. Сетона-Томпсона: а) Дік; б) Лобо; в) Дінгою

Достатній рівень. Відповіді на запитання

1. Що таке тема літературного твору? Визначте тему та ідею вірша Г. Гейне «Задзвени із глибини...» або Й.В. Гете «Нічна пісня мандрівника».
2. Хто, на вашу думку, винен у тому, що Лобо загинув?
3. Наведіть приклади використання епітетів у вивчених творах Д. Кітса, Й.В. Гете, Г. Гейне, Е. Сетона-Томпсона.

Високий рівень. Творча робота. Розгорнута відповідь на запитання

Доведіть, що автор оповідання «Лобо» з любов'ю та співчуттям ставиться до свого героя.

Контрольна робота за творчістю Дж.Кітса, Й.В.Гете, Г.Гейне, Е.Сетона-Томпсона

Варіант- 1.Тестові завдання

Початковий рівень (по 0,5 балів за кожну вірну відповідь)

1. «Поезія землі» у вірші Дж.Кітса означає

- а) красу природи
- б) майстерність поетів
- в) назву книги
- г) невтомну працю хлібороба

2) Події оповідання Е.Сетона –Томпсона «Лобо» відбуваються:

- а) в преріях Мексики
- б) в степах України
- в) на альпійській рівнині
- г) в саванні Африки

3).Коли Лобо потрапив у неволю, він не покликав на допомогу тому, що

- а) вважав це марним
- б) сподівався впоратися сам
- в) був гордим
- г) був пихатим

4.Оповідач – мисливець, піймавши Лобо, відчував:

- а) радість і гордість
- б) байдужість
- в) захват
- г) жалість

Знайдіть відповідники образів та творів:

5.Троянда в саду а) «Нічна пісня подорожнього...»

6.Поезія землі б) «Задзвени із глибини...»

7.Гірські вершини в) «Лобо»

8.Бланка г) « Зимова ніч»

9. Й.В.Гете народився у:

- а) Шотландії
- б) Німеччині
- в) Англії
- г) Канаді

10.Що таке Курумпо ?

- а) імя подруги Лобо
- б) назва лісу
- в) назва скотарської округи
- г) назва річки

Середній рівень (по 0,5 балу за вірну відповідь)

1. Тема- це

- а) головна думка твору
- б) головні герої
- в) те, про що йдеться у творі
- г) художні засоби

2) Що таке пейзаж у літературі?

- а) художній опис природи
- б) опис природи
- в) розповідь про зміни у природі
- г) художній опис тварин

3. Ідея- це...

- а) головні та другорядні герої
- б) фантастичне у творі
- в) те, про що йдеться у творі
- г) провідна думка твору

4. Укажи художній прийом, що створює поет:

На всі вершини ліг супокій

- а) портрет
- б) пейзаж
- в) інтер»єр
- г) монолог

Достатній рівень (по 1 балу за вірну відповідь)

1.Головна думка вірша Й.В.Гете «Нічна пісня подорожнього»

- а) треба більше мандрувати
- б) треба жити в гармонії з природою
- в) краса гір неперевершена
- г) уночі в горах ночувати небезпечно

2.Слова тихої, милої у вірші «Задзвени із глибини...»-це

4. Ідея- це...

- а) головні та другорядні герої б) фантастичне у творі
в) те, про що йдеться у творі г) провідна думка твору

Достатній рівень (по 1 балу за вірну відповідь)

1. У поезії « Про коника та цвіркуна» зіставляються

- а) Образи коника і цвіркуна б) літня і зимова пора
в) доба опівдні та опівночі г) місце на сонці та місце в затінку
- ##### 2) Головна думка вірша Й.В.Гете «Нічна пісня подорожнього»

- а) треба більше мандрувати б) треба жити в гармонії з природою
в) уночі в горах почувати небезпечно
г) краса гір неперевершена

3. Слова тихої, милої у вірші «Задзвени із глибини...»-це

- А) метафора б) головні герої
в) епітети г) алегорія

Високий рівень

Який епізод твору Е.Сетона – Томпсона «Лобо»- волода Курумпо справив на тебе найсильніше враження? Чому?

Контрольна робота

Природа і людина

Рівень 1

1. Вкажіть пропущене слово Е.Сетон – Томпсон - ... письменник:

- а) німецький; б) російський;
в) китайський; г) канадський.

2. Курумпо (за оповіданням Е.Сетон – Томпсон «Лобо») – це ...

- а) велике місто на півночі Нью-Мехіко;
б) прізвище одного з героїв оповідання;
в) назва річки на півночі Нью-Мехіко;
г) назва скотарської округи на півночі Нью-Мехіко.

3. Чому скотарі хотіли будь - що знищити зграю вовків(за оповіданням «Лобо»):

- а) бо вовки поїдали отари овець;
б) бо вовки нападали на людей;
в) бо вовки нападали на господарів округи;
г) бо зграя з'їдала усе на присадибних ділянках.

4. Яку винагороду обіцяли за голову Лобо:

- а) 100 марок; б) 200 фунтів стерлінгів;
в) 500 лір; г) 1000 доларів.

5. Укажіть автора поезії «Нічна пісня мандрівника»:

- а) Дж. Кітс; б) Й.В.Гете;
в) Г.Гейне; г) М.Лермонтов.

6. Укажи пору року, яка описується у вірші Г.Гейне «Задзвени із глибини»:

- а) літо; б) осінь; в) зима; г) весна.

7. Укажіть твір, автором якого є Е.Сетон – Томпсон:

- а) «Доміно»
- б) «Про коника та цвіркуна»
- в) «Мауглі»
- г) «Маленький Мук»

8. Як Лобо(за оповіданням Е.Сетон – Томпсон «Лобо») ставився до вовчої зграї?

а) із ненавистю; б) зверхньо; в) дбайливо; г) байдуже.

9. Хто зі зграї Лобо першим потрапив у сталеві лабети:

а) Лобо; б) Кербер; в) Бланка; г) собака.

10. Укажи, коли Лобо востаннє кликав свою зграю на допомогу:

- а) коли його привезли на ферму;
- б) коли його зв'язували;
- в) коли оповідач наблизився до нього;
- г) коли він знайшов свою мертву подругу.

11. Укажіть автора поезії «Про коника та цвіркуна»:

- а) Дж. Кітс;
- б) Й.В.Гете;
- в) Г.Гейне;
- г) М.Лермонтов.

12. У якому вірші є рядок «Поезія землі не вмере ніколи»:

- а) «Про коника та цвіркуна»;
- б) «Задзвени із глибини»;
- в) «Нічна пісня мандрівника»;
- г) «Зимової ночі».

Рівень 2

1. Дайте визначення поняття «пейзаж», «оповідання».
2. Який настрій відчувається у вірші Дж. Кітса «Пісня про себе»?
3. Чи був оповідач гідним суперником Лобо ?

Рівень 3

Творча робота

Мій улюблений літературний твір про природу

або

Незвичайний вовк Лобо.

Контрольна робота за темою «Природа і людина»

1. Образне означення, що виділяє характерну рису зображуваного або передає емоційне ставлення до нього - це:

А) метафора; Б) епітет; В) порівняння

2. Як називається зображення природи в художньому творі?

А) інтер'єр; Б) портрет; В) пейзаж.

3. Що переважає у вірші Гете «Нічна пісня подорожнього»?

А) гомін пташиної зграї; Б) шум бору під вітром; В) тиша.

4. Яку професію опанував Джон Кітс? А) юриста; Б) інженера; В) медика.

5. Якою є головна ідея твору Джона Кітса «Про коника та цвіркуна»?

А) нетлінність краси природи; Б) взаємозв'язок природи і людини; В) швидкоплинність людського існування.

6. Представником якої національної літератури є поет Генріх Гейне?

А) французької; Б) німецької; В) єврейської.

7. Кого автор називає Володарем Курумпо?

А) Лобо; Б) Бланку; В) мисливця Теннерея.

8. Які характерні особливості поведінки інших тварин об'єднує в собі Лобо?

А) силу, волю, вірність; Б) силу, стійкість, вірність; В) волю, мужність, кмітливість.

9. Що стало причиною того, що Лобо втратив пильність і потрапив у пастку?

А) був дуже втомлений; Б) дуже поспішав; В) необережність подруги.

10. Чому Лобо не став вдруге кликати на допомогу свою зграю? А) він розраховував на свої сили; Б) він уже кликав її у скрутну мить, але ніхто не прийшов на допомогу; В) його зграя потрапила у пастку і допомогти не могла.

11. Що вирізняло всіх вовків у зграї Лобо?

А) однаковий колір шерсті; Б) величезні розміри; В) довгий хвіст.

12. Що стало причиною смерті могутнього Володаря Курумпо?

А) необережність; Б) смертельні рани; В) розбите серце.

13. Установіть відповідність між іменами письменників та назвою твору.

А. Е. Сетон-Томпсон;	1. «Поезія землі не вмере ніколи...»;
Б. Г. Гейне;	2. «Лобо»;
В. Дж. Кітс;	3. «Задзвени із глибини...»;
Г. Й. В. Гете.	4. «Нічна пісня подорожнього».

14. Установіть відповідність між країною та письменником

А. Німеччина;	1. Е. Сетон-Томпсон;
Б. Канада;	2. Г. Гейне;
В. Англія.	3. Дж. Кітс;
Г. Франція	4. Й. В. Гете.

15. Проаналізуйте один із вивчених поетичних творів (на вибір) за планом:

1. Назва вірша, його автор.

2. Тема поезії.

3. Головна думка твору.

4. Образи поезії.

5. Засоби художньої виразності, використані поетом.

6. Поетичний розмір.

7. Яка рима у вірші?

16. Виконайте одне із завдань.

1. Складіть словесний портрет поета Джона Кітса. Використайте слова: *краса природи, що відкривається для поезії; закоханість, мрійливість, чуттєва уява, смуток, простота, нетлінність краси, спокій, тиша, самотність.*

2. Складіть словесний портрет поета Генріха Гейне. Використайте слова: *творча уява, мрійливість, задумливість, проникливість, закоханість, мелодійність, відкритість, самотність.*

2. Схарактеризуйте коротко образ Лобо з однойменного оповідання Е. Сетона-Томпсона.

Високий рівень (4 бали) – 1 завдання

- 1) Напишіть твір «Звеличення краси природи в поезіях Дж. Кітса, Й. В. Гете, Г. Гейне».
- 2) Складіть діалог між весняною пісенькою та трояндою за поезією Г. Гейне.
- 3) Напишіть твір «Утвердження любові до всього живого в оповіданні Е. Сетона-Томпсона "Лобо"».
- 4) Складіть діалог між Коником і Цвіркуном за поезією Дж. Кітса.

Варіант №2

Початковий рівень (по 1 балу)

1. У перших шести рядках поезії «Нічна пісня подорожнього» Й. В. Гете зображені, відображені, передані:
 - а) тема;
 - б) пейзаж;
 - в) ідея;
 - г) антитеза.
2. У поезії Г. Гейне «Задзвени із глибини...» посланцем від ліричного героя виступає:
 - а) весняна пісенька;
 - б) промінчик сонця;
 - в) вечірня зіронька;
 - г) літній дощик.
3. У Лобо, героя однойменного оповідання Е. Сетона-Томпсона, була подруга, яка отримала ім'я Бланка, адже була за кольором:
 - а) зі світлою смугою на спині;
 - б) сірувато-блакитною;
 - в) білою;
 - г) з чорною плямою на лобі.
4. Основною темою оповідання Е. Сетона-Томпсона «Лобо» є:
 - а) пригоди мисливців;
 - б) історія кохання Лобо і Бланки;
 - в) розвиток біологічного виду вовків;
 - г) взаємини людини та дикої природи.
5. Тема — це:
 - а) головна думка твору;
 - б) головні герої;
 - в) те, про що йдеться у творі;
 - г) художні засоби.
6. Визначте художній засіб в рядках поезії Дж. Кітса «Про коника та цвіркуна». ...**Цвіркун у хаті заводить пісню, що в теплі міцніє.**:
 - А) епітет
 - Б) метафора
 - В) порівняння
 - Г) антитеза
7. У поезії «Про коника та цвіркуна» зіставляються (тобто є антитеза):
 - а) образи коника та цвіркуна;
 - б) літня й зимова пора;
 - в) доба опівдні — доба опівночі;
 - г) місце на сонці — місце в затінку.
8. Слова *тихої, милої* у вірші «Задзвени із глибини...» — це:
 - а) алегорія;
 - б) метафора;
 - в) епітети;
 - г) антитеза.
- ♦ Знайдіть відповідники: назва твору — автор.
 9. «Задзвени із глибини ...» а) Е. Сетон-Томпсон
 10. «Нічна пісня подорожнього» б) Г. Гейне
 11. «Про коника й цвіркуна» в) Дж. Кітс
 12. «Лобо» («Снап») г) Ф. Шиллер
д) Й. В. Гете

Достатній рівень (2 бали)

1. Продовжте речення.

Ідея твору — це...

2. Схарактеризуйте образ природи в одному з вивчених віршів (Дж. Кітса, Й. В. Гете, Г. Гейне).

Високий рівень (4 бали)

1) Напишіть твір «Утвердження любові до всього живого в оповіданні Е. Сетона-Томпсона "Лобо"».

2) Складіть діалог між Коником і Цвіркуном за поезією Дж. Кітса.

3) Напишіть твір «Звеличення краси природи в поезіях Дж. Кітса, Й. В. Гете, Г. Гейне».

4) Складіть діалог між весняною пісенькою та трояндою за поезією Г. Гейне.

ЧАСТИНА ТРЕТЯ СВІТ ДИТИНСТВА

Розділ 1 *Незвичайні пригоди звичайного бешкетника* (Сторінка 154)

Рольова гра «Інтерв'ю з письменником»

1. Кумедні і зворушливі історії про веселих американських хлопчаків – це ваша вигадка? *(Ні, переважну частину пригод я взяв із життя, декотрі трапилися зі мною самим, інші – з моїми шкільними товаришами).*
2. Де Ви народилися? *(У невеличкому селищі Флорида).*
3. Тут пройшло все Ваше дитинство, про яке описали у своїй книзі? *(Ні, тут тільки до 4 років, а потім моя родина перебралася до містечка Ганнібал, яке і було описане в книжках про Тома і Гека).*
4. Мабуть, Ваше дитинство було прекрасним, безтурботним, раз Ви так описали пригоди дітлахів у книзі? *(На жаль, ні. Коли мені було 12 років, помер батько, і я змушений самотужки заробляти на хліб).*
5. З 12 років Ви працювали? Де? *(Спочатку учнем майстра у друкарні, потім складачем. Проте це допомогло мені стати письменником Працюючи з книжками, я не міг не стати літератором).*
6. У якому інституті чи університеті навчались? *(Школою життя були для мене подорожі. У 17 років я вирушив мандрувати Америкою, де і знаходив сюжети для своїх творів).*

7. Чому Ви обрали собі такий псевдонім – Марк Твен? *(Не випадково. Під час однієї з подорожей я познайомився з лоцманом Біксі, який так захоплено розповідав про свої морські пригоди, що і я вирішив стати моряком. 4 роки прослужив лоцманом на пароплаві. «Марк-твен!», - вигукували матроси, пересвідчившись, що мілини не має. Тому я і взяв такий псевдонім?)*

8. То що означає буквально це слово? *(Марк – твен - з англійської: мірка – два, якщо глибина річки – 2 морські сажні, то судно може вільно пройти і не сісти на мілину).*

9. Які власні пригоди Ви можете пригадати і розповісти нам?*(Я пережив чимало пригод, брав участь у воєнних діях під час Громадянської війни 1861 року, був шукачем золота, моряком, журналістом).*

10. Ви були популярним?*(Так, до мене йшли листи з різних країн і знаходили мене просто за адресою: «Америка, Марку Твену»).*

11. Як вдалося Вам стати таким популярним?*(Я думаю, що підкорив читачів цікавими сюжетами із життя фермерів, шукачів золота, лісорубів, матросів та інших представників простого люду, традиційним американським гумором, дотепним висміюванням суспільства).*

Що пов'язує Вас з Україною?*(під час подорожей я відвідував Одесу, Ялту, Севастополь)*

Урок Мудрої Сови

1. Дайте визначення понять «оповідання», «повість», «роман»?*(с.133,155,156)*

2. Наведіть приклади вивчених творів цих жанрів.

Приєм «Уважний читач»

«Пригоди Тома Соєра». (Сторінка 158)

Розділ 2. Чудовий маляр.

1. Коли відбуваються події?*(Субота, ранок).*

2. Яким видався цей ранок? *(Ясний і свіжий, життя вирувало, кожне серце співало, в усіх людей усміхнені лиця).*

3. Цвіт якого дерева наповнював п'янким запахом повітря?*(Акації).*

4. Який настрій у Тома?*(Глибокий смуток, життя здавалося йому безглуздом, а існування – важким тягарем).*

5. Чому ж йому так тяжко?*(Бо треба побілити ванном 30 ярдів дерев'яного паркану в 9 фунтів заввишки).*

6. Кого Том просив помінятися роботою?*(Слугу Джима, який ішов по воду до міського водогону).*

7. Чи погодився Джим? *(Ні, бо пані Поллі наказала йому не зупинятися і що вона стежитиме).*

8. Чим спокусив Том Джима?*(Пообіцяв білу мармурову кульку і показати свого хворого пальця).*

9. Хто став на заваді? *(Тітка Поллі: «Джим прожогом мчав вулицею і чухав потилицю, Том завзято білив паркана, а тітка Поллі верталася з поля бою з пантофлею у руці і з переможним блиском в очах).*

10. Яка думка вогнем палила Тома?*(Що скоро хлопці вийдуть гуляти і будуть з нього глузувати).*

11. Чому ж він став спокійно працювати?*(Бо окрилила його геніальна, блискуча думка).*
12. Хто з дітей з'явився на вулиці першим?*(Бен Роджерс, його кепкувань Том боявся найбільше).*
13. Кого вдавав із себе Бен? *(Пароплава «Велика Міссурі», сам собі давав накази і виконував їх. Зачитати уривок, сторінка 186).*
14. Чому Том зацікавив Бена?*(Зробив вигляд, що це дуже цікава робота: «Хіба щодня щастить білити паркан?»).*
15. Як зреагував Бен?*(Почав просити білити, а Том не дозволяв, мовляв не кожен може це зробити і тітка тільки йому довіряє: «... чи знайдеться хтось один на тисячу хлопців, хто може це зробити як слід»).*
16. Що віддав Бен за те, щоб попробувати побілити паркан?*(Яблуко).*
17. Про що міркував Том, наминаючи яблуко?*(Як спіймати нових простаків).*
18. Чому Том із злидаря, яким був уранці, опівдні перетворився на багатія?*(Бо продавав чергу білити паркан).*
19. Перелічіть його багатство.*(Повітряний змій, дохлий пацюк із шворкою, 12 мармурових кульок, сюрчок, синє скло, гармату з катушки для ниток, ключ, крейда, олов'яного солдатика, 2 пуголовка, однооке кошеня, мідну ручку від дверей, собачий нашийник, ручку від ножа, 4 апельсинові шкуринки і стару раму од віконця на горіщі).*
20. Який закон відкрив Том?*(Коли хлопчикові або дорослому забагнеться чогось, треба, щоб цього нелегко було досягти... Заборонений плід солодкий).*

Розділ 6 Том знайомиться з Беккі (Сторінка 161)

12. Чому в понеділок зранку Том знову почувався нещасним?*(Треба йти до школи, після волі повертатися у рабство).*
13. Що йому спало на думку?*(Захворіти).*
14. Що ж у нього боліло?*(Спочатку живіт, потім зуб, але зупинився на тому, що в нього гангрена на хворому пальці).*
15. Як вдалося Тому переконати і навіть налякати Сіда своєю хворобою?*(Його уява так працювала, що він і справді страждав, зойки лунали природно, ще й почав пробачати усе, наче помирає).*
16. Як зреагувала тітка Поллі?*(Спочатку не повірила, потім щодуху помчала до Тома, а коли почула про гангрену, впала на стілець і заплакала, а потім сказала, що це дурниці).*
17. Що зробив Том, коли зрозумів, що пошився в дурні?*(Сказав, що палець болів дужче за зуба, що хилитається).*
18. Які зуболікарські інструменти принесла Мері тітці Поллі? *(Шовкову нитку й головешку з кухні).*
19. Як тітка вирвала зуба?*(Прив'язала нитку одним кінцем до зуба, іншим до ліжка, а палаючу головешку ткнула майже в обличчя Тому).*
20. Яка нагорода була Тому у школі за всі нещастя зранку?*(Всі хлопці йому заздрили).*
21. Чому Тому заздрили хлопці?*(Через дірку у верхніх зубах міг плювати небаченим способом).*

22. З ким зустрівся Том після школи?*(З Геком Фінном, сином місцевого п'янички).*
23. Як ставилися до Гека дорослі, і як діти?*(Всі матері ненавиділи і боялися це ледащо, поганого і невихованого хлопчиська, який не визнавав ніяких законів, голодранець. А діти заздрили йому і були в захопленні від нього, намагалися наслідувати його у всьому, бо той цілий день нічого не робив, був вільний птах, блукав, де йому заманеться, не ходив до школи).*
24. Зачитаємо портрет Гекльберрі Фінна.*(Сторінка 162).*
25. Рольова гра. Уявімо, що ви Том і Гек. Виразне читання діалогу на с. 162 – 164.
26. Що було у Гека?*(Дохла кішка).*
27. Де він її взяв?*(Купив у хлопця за синій квиток і бичачий пухир).*
28. Навіщо Геку дохла кішка?*(Виводити бородавки).*
29. Як Том радить зводити бородавки?*(Гнилою водою, опівночі стати до пенька спиною, руку засунути в воду і приказувати: «Ячмінь-зерно, ячмінь-зерно, розмелись мукою, гнилі води, візьміть бородавки з собою», потім заплющивши очі відійти на 11 кроків, обернутися тричі довкола, піти додому і нікому не говорити, бо чари зникнуть).*
30. У кого з усіх хлопців у містечку найбільше бородавок? *(У Боба Таннера).*
31. Чому у Тома було багато бородавок?*(Частенько грається з жабами).*
32. Чим ще можна виводити бородавки і як?*(Гороховим стручком, з якого вибрати горох, розрізати бородавку, капнути крові в одну половинку стручка і закопати його на перехресті доріг рівно опівночі на молодика, а другу спалити. Коли закопуєш, примовляти: «Стручок у яму, бородавка геть з руки, назад не вертайся»).*
33. Як Гек виводить бородавки дохлою кішкою?*(Піти з кішкою на кладовище, де поховано злу людину. Опівночі прийдуть чорти, яких не бачиш, а лише чуєш шум вітру, або розмову. Коли вони потягнуть чоловіка геть, жбурнути їм навздогін кішку і приказати: «Чорт за мертвяком, кіт за чортом, бородавка за котом, геть від мене всі разом»).*
34. Хто про це розповів Геку?*(Стара Гопкінс, яку вважають відьмою).*
35. Чому батько Гека вважав Гопкінс відьмою?*(Бо він колись кинув у неї каменя та не влучив, а вона наврочила, що тієї ж ночі він впав п'яний з покрівлі і зламав собі руку).*
36. Як довідатися, що хтось привертає чортів?*(Коли хтось витріщає на тебе очі й буркоче – хоче наврочити. Бо коли відьма буркоче, то це вона читає молитву ззаду наперед).*
37. Про що домовилися Том і Гек? *(Піти на кладовище з дохлою кішкою).*
38. До кого ж повинні прийти чорти?*(До старого Вільямса, якого поховали в суботу?).*
39. Чому його, на думку Гека, ще не забрали чорти?*(Бо була неділя, коли чорти не люблять шльондрати по землі).*
40. Який сигнал повинен подати Гек? *(Нявкнути під вікном).*
41. Що Том виміняв у Гека на зуба?*(Кліща).*
42. Про що запитав Тома вчитель у школі?*(Чому він запізнився на урок).*

43. Чому Том сказав правду?*(Бо побачив дві довгі золотисті коси, які впізнав завдяки електричному струмові кохання, і не зміг щось збрехати).*
44. Як зреагували учні і вчитель на те, що Том говорив з Гекльберрі Фінном?*(Учитель скам'янів з подиву, гул у класі затих, а учні питали себе, чи не з'їхав з глузду цей відчайдушний хлопець).*
45. Як поставився до такого зізнання вчитель?*(Побив різкими за зухвальство і заставив сісти з дівчатками).*
46. Як почував себе Том, коли всі моргали, шепотіли, хихотіли?*(Вважав, що йому випало несподіване щастя сісти біля свого незнайомого божества).*
47. Чим займався Том на уроці?*(Намагався привернути увагу дівчинки і познайомитися).*
48. Чи вдалося це йому? Як?*(Так. Поклав їй персик на парту. Почав малювати.)*
49. Що намалював Том і чи сподобався малюнок дівчинці?*(Карикатурний будинок з похилим дахом і кільцями диму з димаря. Потім людину, схожу на підйомний кран. Дівчинка попросила намалювати поруч її.)*
50. Якою Том зобразив дівчинку на своєму малюнку?*(Пісковий годинник, зверху круглий місяць, солом'яні ручки й ніжки, а в розчепірені пальці вклав величезне віяло).*
51. Як представилася дівчинка?*(Беккі Течер).*
52. Як і чим ще зацікавив Том Беккі?*(Щось написав на дошці і не хотів їй показувати).*
53. Що Том написав?*(Я вас люблю).*
54. Хто завадив далі спілкуватися з Беккі?*(Вчитель під загальний регіт за вухо провів його через весь клас і посадив на своє місце).*
55. Чи зміг Том навчатися в цей день?*(Ні, бо був занадто зворушений).*

Розділ 9 Трагедія на цвинтарі (Сторінка 165)

1. Чому не спав Том?*(Чекав сигналу).*
2. О котрій годині розбудив його друг?*(Об 11 занявав).*
3. Куди і чому пішли хлопці?*(На цвинтар виводити бородавки мертвою кішкою).*
4. Як почувалися хлопці?*(Говорили пошепки, тиша гнітила їх, Томові ставало дедалі моторошніше).*
5. Кого чекали хлопці?*(Чортів біля свіжої могили).*
6. Хто прийшов до могили?*(Трос: Меф Поттер, індіанець Джо і молодий лікар Робінзон).*
7. Що вони робили?*(Почали розкопувати могилу).*
8. Через що між ними виникла сварка?*(Індіанець Джо почав вимагати ще гроші, а також сказав що хоче поквитатися за минуле).*
9. За що хоче помститися Джо?*(За те, що 5 років тому його вигнали з кухні лікаревого батька, а коли запрягнувся відомстити, батько лікаря запроторив його до в'язниці, як волоцюгу).*
10. А чому Поттер почав битися з лікарем?*(Захищав товариша, якого лікар першим ударив).*
11. Чим лікар ударив Поттера? *(Дошкою з труни).*
12. Хто вбив лікаря і чим?*(Індіанець Джо, ножем, який впустив Поттер).*
13. Що зробили хлопці, побачивши вбивство?*(Кинулися втікати).*
14. Що зробив індіанець Джо, аби його не запідозрили у вбивстві?*(Уклав ножа в праву руку непритомного Поттера, а коли той прийшов до тями, підтвердив, що він його вбив).*
15. Якої помилки допустився Поттер?*(Забув ножа на місці злочину).*
16. Що дивного сталося у цей момент з Сашком та Софійкою, які читали? *(Були такі вражені, що не помітили, що книжка від них відпливає на човні).*
17. Хто ж викрав книжку?*(Мадам Шапокляк з пацючихою Ларискою).*
18. Чому обурився Сашко?*(Що через примхи якоїсь Шапокляк повість урвалася на найцікавішому місці).*
19. Чому ледь не плакав Хронотопчик?*(Бо без книжки він нічого не зможе показати дітям).*
20. Що знайшла Софійка?*(Якись сторінки на траві, що випали з книжки).*
21. Які уривки з твору тепер може показати Хронотопчик? *(Про життя Тома і його товаришів на острові піратів).*
22. Яким чином хлопці опинилися на цьому острові?*(Том образився на Беккі і умовив хлопців стати вільними піратами. Приятелі сіли на пліт та й припливли на острівцець, що знаходився неподалік від їхнього містечка).*

Розділ 14. Табір щасливих розбійників. (позакласне читання)

1. Яким Том побачив вранці ліс? Опишіть його. *(Холодний сірий світанок).*
2. Над поведінкою яких комах спостерігав Том?*(Спочатку гусениця, тоді мурашки, сонечко, великий жук, кілька метеликів).*
3. Яких птахів бачив Том? Опишіть їхні поведки. *(Дрізд – передражнявав, сойка цікава).*

4. Які звірі роздивлялися нежданих гостей і для чого?(*Сіра білка, лисиця, щоб поговорити про них*).
5. Що сталося вночі, поки хлопці спали?(*Течія віднесла їхній пліт*).
6. Як поставилися до цього хлопці – пірати?(*Раділи: між ними й цивілізованим світом спалено останній міст*).
7. Чим вони займалися, тільки-но проснувшись?(*З вереском бігали по піщаній обміліні*).
8. Якої риби наловили хлопці на сніданок?(*Коропа, двох окунів, маленького сома*).
9. Чому їжа була такою смачною?(*Сон на свіжому повітрі, біганина, купання, голод*).
10. Куди вирушили після сніданку?(*У ліс на розвідку*).
11. Коли вони повернулися до табору?(*Надвечір*).
12. Яку думку не вистачало відваги висловити вголос хлопцям і чому?(*Туга за рідною домівкою, соромилися своєї слабкості*).
13. Який звук привернув увагу хлопців?(*Глухе й сумне «бум»*).
14. Що це за звуки?(*Пароплав, на якому юрмилося багато народу, човни, стріляли з гармати*).
15. Яку думку висловив Том щодо побаченого?(*Хтось утопився! Стріляють з гармат, щоб утоплені спливали над водою*).
16. Яким способом ще знаходять утопленого?(*У хліб кладуть живе срібло і пускають на воду: де лежить утоплений, там хліб і зупиниться*).
17. Чому хлопці раптом відчули себе героями?(*Том висловив думку, що це шукають їх: за ними плачуть, про них говорить усе місто, їхній славі заздрять усі хлопці*).
18. Чи показалися хлопці, чи повернулися додому?(*Ні, знову наловили риби, повечеряли*).

Розділ 17. Пірати присутні на власному похороні (позакласне)

1. Що робилося суботнього вечора у містечку?(*Скорбота, сльози, родина Гарперів, тітка Поллі, Мері, Сід одяглися в жалобу*).
2. Як почувалася Беккі Тетчер? (*Плакала. Згадувала Тома*).
3. Про що розмовляли хлопці і дівчата?(*Шанобливо пригадували загиблих героїв, сперечалися, хто останнім їх бачив*).
4. Де зібралися жителі містечка у неділю?(*У церкві, де священник виголошував проповідь, зворушував публіку, яка розчулилась і ридала*).
5. Чому священник раптом остовпів?(*Бо риннули вхідні двері і троє померлих простували до віттаря (Том, Джо і Гек)*).
6. Як рідні зустріли Тома і Джо?(*Цілували воскреслих улюбленців, виголосили слова подяки*).
7. Як почувався Гек?(*Засоромлено стояв, не знаючи, що йому робити й куди подітися від непривітних поглядів*).
8. Хто не дав Геку утекти?(*Том сказав тітці, що хтось мусить радіти, що побачив Гека, і тітка приголубила хлопця*).
9. Заради чого парафіяни ладні були знову пошитися в дурні?(*Аби ще раз почути старовинний похвальний гімн*).

10. Як переміни настрою тітки Поллі впливали на Тома? *(То штурхани, то поцілунки).*

Розділ 23. Порятунок Мефа Поттера. (Сторінка 169)

1. Про що тільки й говорили в містечку? *(Про суд над убивцею).*
2. Як почувався Том? *(Весь час кидало в жар, здавалося, що довідалися, що він дещо знає про вбивство).*
3. Про що знову поклялися Том і Гек? *(Що мовчатимуть про вбивство заради своєї безпеки).*
4. Як хлопці ставилися до Поттера? *(Їм було шкода його, хотіли визволити з в'язниці, бо Гека частенько захищав та визволяв з біди, а Томові лагодив повітряних зміїв і прив'язував гачки до вудочок).*
5. Чому вони знову пішли до в'язниці? *(Підійшли до ґрат і дали Поттерові трохи тютюну й кілька сірників поки не було поблизу вартових).*
6. Як почувалися хлопці, коли Меф їм дякував? *(Його вдячність бентежила їхню совість. Вони почували себе боягузами й останніми зрадниками).*
7. Що радив їм Меф Поттер? *(Ніколи не пити горілки, щоб не потрапити за ґрати).*
8. Чим займався Том наступні два дні? *(Вештався навколо будинку суду, уважно слухав усі новини із залу суду, був схвильований).*
9. Що трапалося у вирішальний день суду, чому присутні проявляли невдоволення? *(Бо оборонець не допитував трьох свідків, які доказували, що злочин зробив Меф, були всі цим здивовані і ремствували, що не захищає).*
10. Чим здивував усіх ще оборонець? *(Попросив секретаря викликати Томаса Сойсра).*
11. Коли трапилася страшна подія на цвинтарі? *(17 червня, опівночі).*
12. Чому в залі пролунав сміх? *(Том сказав, що принесли на цвинтар дохлу кішку).*
13. Чи дав правдиві свідчення Том, чи побоявся індіанця Джо? *(Розповів усе як було).*
14. Як повівся індіанець? *(Всі так захоплено слухали, що не втямили як метис розитовхав усіх і блискавкою майнув у вікно, тільки його й бачили).*
15. Як почувався тепер Том? *(Вдень насолоджувався своєю славою, а вночі тремтів, боячись помсти індіанця Джо).*
16. Чим тепер вирішили зайнятися друзі? *(Вирушили шукати скарб).*

Розділ 29. Гек рятує вдову (позакласне читання)

1. Чому скарби і індіанець Джо відійшли для Тома на другий план? Що на першому плані? *(Повернулася в містечко Беккі).*
2. Де вона була? *(Відпочивала на канікулах в Константинополі).*
3. Про яку ще радісну новину довідався Том в кінці дня? *(Беккі умовила свою матір призначити на завтра пікнік).*
4. Який транспорт найняли для пікніка? *(Старий пароплав).*
5. У кого обіцяла мамі переночувати Беккі? *(В Сузі Гарпер).*
6. Де Том запропонував переночувати Беккі? *(У гостинної вдови Дуглас).*

7. Що трішки зіпсувало Томові настрої?*(Що цієї ночі Гек може подати сигнал).*
8. Куди запропонували піти після бенкету?*(До печери).*
9. Яка гра розпочалася в печері?*(Тільки хто запалить свічку , на нього з реготом нападали і гасили?).*
- 10.Що відомо було про цю печеру?*(В ній багато лабіринтів, з яких не знають виходу).*
- 11.Скільки часу всі пробули в печері?*(До вечора, пароплав уже скликав пасажирів дзвонами).*
- 12.Хто спостерігав за вогнями пароплава?*(Гек).*
- 13.Що робив Гек?*(Чекав поки все в місті затихне).*
- 14.Що трапилося об 11 годині?*(Гек побачив, що двоє людей, тримаючи щось під рукою, пройшли повз нього).*
- 15.Про що подумав Гек?*(Що переносять скарби, Треба стежити і не зможе попередити Тома).*
- 16.Куди прямували двоє незнайомців?*(До будинку удови).*
- 17.Що почув Гек?*(Індіанець Джо жалкував, що у вдови гості).*
- 18.Чому і як Джо хотів помститися вдові Дуглас?*(Що її чоловік був суддею, посадив його до в'язниці і велів його відшмагати. За це хоче спотворити жінку: прив'язати до ліжка, відрізати вуха, ніздрі і нехай помре від утрати крові).*
- 19.Що зробив Гек, почувши про помсту?*(Тихенько відійшов від них , потім помчав до будинку валлійця, що жив неподалік з двома синами, попросив, щоб його впустили і все розповів).*
- 20.Що зробив валлієць?*(Взяв зброю і пішов з синами по дорозі, яку вказував Гек).*
- 21.Що зробив Гек, коли почув постріли?*(Кинувся тікати).*

Розділ 30. Гекова розповідь. (позакласне читання)

1. Куди і чому пішов наступного ранку Гек?*(До валлійця аби про все дізнатися).*
2. Про що розповів валлієць?*(Коли підкрався до них з синами близьенько, чхнув, на нещастя, і незнайомцям вдалося втекти до лісу, проте шериф вранці зробить облаву).*
3. Про що просив Гек?*(Щоб нікому не казали, що це він їх бачив).*
4. У чому ще прийшлося зізнатися Геку?*(Він заплутався, обманюючи, тому признався, що один із втікачів – індіанець Джо).*
5. Що дуже налякало Гека під час сніданку?*(Валлієць сказав, що біля паркану знайшов клунок. Гек подумав про скарби, проте то був набір грабіжницьких інструментів).*
6. Чому радів Гек?*(Що скарби залишилися на місці, і коли цих волоцюг запроторять до в'язниці, вони з Томом захоплять золото).*
7. Хто постукав до валлійця?*(Прийшла подякувати вдова, а з нею кілька леді і джентльменів, що хотіли докладніше дізнатися про новину).*

8. Чим валлієць роздражнив цікавість гостей?(Що іншій людині вдова повинна дякувати, але та людина не дозволяє назвати своє ім'я).
9. Вам хотілося б дізнатися, чим скінчилася історія Тома і Гека?-
прочитайте книжку від початку до кінця.
10. Які ще книжки Марка Твена прочитати?(Роман «Пригоди Гекльберрі Фінна», повість «Принц і злидар»).
11. Що є однією з найпривабливіших властивостей його творів?(Гумор як різновид комічного).
12. Про які прозові жанри розповіла Мудра Сова?(Оповідання, повість, роман).
13. Чим ці жанри відрізняються один від одного?(Оповідання присвячене опису одного епізоду з життя героя, у повісті зображено кілька подій, в яких беруть участь кілька персонажів, пов'язаних із головним героєм. При цьому характер головного героя залишається незмінним. А от у романі такі зміни обов'язково відбуваються, бо описується значна частина життя героя).

Марк Твен «Пригоди Тома Соєра»

1. Марк Твен – це...
- А) російський поет; Б) французький письменник;
В) американський письменник; Г) австралійський журналіст
2. В якому містечку пройшло дитинство Марка Твена?
А) Флорида; Б) Ганнібал; В) Нью – Йорк; Г) Вашингтон
3. Про яку річку часто згадував у творах Марк Твен?
А) Ніагара; Б) Амазонка; В) Ніл; Г) Міссісіпі
4. Чому у 12 років Семюель Клеменс змушений був працювати?
А) родина збідніла; Б) померла мати; В) помер батько; Г) хлопчик сам вирішив себе перевірити
5. Ким був батько Марка Твена?
А) лікарем; Б) юристом; В) моряком; Г) журналістом
6. Що зробив Марк Твен у 17 років?
А) вирушив мандрувати Америкою; Б) поїхав у Європу; В) став моряком; Г) одружився
7. Що означає вислів «Марк Твен»?
А) справжнє ім'я письменника; Б) визначення рівня глибини річки; В) назва професії; Г) назва річки
8. До якого жанру належить твір «Пригоди Тома Соєра»?
А) роман; Б) оповідання; В) біографія; Г) повість
9. Кого зобразив Марк Твен під образом Тома Соєра?
А) свого брата; Б) свого товариша; В) себе; Г) нікого
10. Хто такий Гекльберрі Фінн?
А) товариш Марка Твена; Б) брат Тома Соєра; В) брат Марка Твена; Г) товариш Тома Соєра
11. В якому місті розташований пам'ятник героям Марка Твена?
А) Вашингтоні; Б) Ганнібалі; В) Флориді; Г) Сент – Льюїсі
12. Як шанувальники підписували листи Марку Твену?
А) Америка, Марку Твену; Б) Франція, Марку Твену; В) Марку Твену; Г) Америка, Семюелю Клеменсу

Марк Твен «Пригоди Тома Сойєра»

1. Марк Твен – це...
А) американський поет; Б) англійський письменник;
В) французький письменник; Г) американський письменник.
2. Майбутній письменник народився в родині ...
А) письменника; Б) судді; В) моряка; Г) журналіста.
3. Свій псевдонім Марк Твен запозичив з...
А) юридичної книги; Б) із статті газети, яка видавалася у Ганнібалі; В) з улюбленої книжки; Г) з вигуків лоцманів на Міссісіпі.
4. У школі Семюель Клеменс нагороду отримав за...
А) гарний правопис; Б) ввічливу поведінку; В) виразне читання;
Г) математичні здібності.
5. Прототипом Тома Сойєра був...
А) брат Марка Твена; Б) знайомий Семюеля Клеменса;
В) найкращий друг Марка Твена; Г) сам Семюель Клеменс.
6. Заради кого «здійснював подвиги» Том Сойєр?
А) заради сестри Мері; Б) заради тітки Поллі; В) заради Беккі Тетчер; Г) просто заради слави.
7. Що Том робив у коморі?
А) прибирав речі; Б) їв варення; В) шукав взуття;
Г) ховався від тітки.
8. Що понад усе ненавидить Том?
А) роботу; Б) школу; В) байдикувати; Г) читати книги.
9. Яка нова робота з'явилася у Тома?
А) ходити до недільної школи; Б) прибирати у кімнаті;
В) спостерігати за пароплавами; Г) особливий вид свисту.
10. Хто зустрів Тома вдома після того як він побився із незнайомим хлопчиком?
А) Сід; Б) мати побитого ним хлопчика; В) тітка Поллі; Г) сестра Мері.
11. Після якої події Том зробив висновок, що «і в молитві можна знайти задоволення»?
12. Чому в понеділок Том відчував себе нещасним?

Тест за змістом повісті «Пригоди Тома Сойєра» Марка Твена

- Кого з героїв твору Твена можна назвати справжнім другом Тома Сойєра?
А. Бена Роджерса
Б. Гека Фінна
В. Альфреда Темпла
Г. Індіанця Джо
- На що був схожий Том під час хвороби Беккі Тетчер?
А. Зажуреного слона
Б. Плакучу вербу
В. Катафалк

- Г. Невтішного блазня
- У скрутну хвилину Том завжди проявляв ...
 - А. Сором'язливість
 - Б. Смекалку
 - В. Терпеливість
 - Г. Боягузство
 - Як дізналася тітка Поллі про те, що Том справді пропустив уроки, купаючись у річці?
 - А. Сід видав Тома
 - Б. Поскаржились учителі
 - В. По комірцю
 - Г. Одяг Тома був мокрим
 - Як звали сестру Тома?
 - А. Беккі
 - Б. Саллі
 - В. Мері
 - Г. Поллі
 - Яка нагорода чекала кращих учнів недільної школи?
 - А. Шашки
 - Б. Шахмати
 - В. Цукерки
 - Г. Біблія
 - Хто з хлопців уявляв себе водночас капітаном і пароплавом?
 - А. Гек
 - Б. Сід
 - В. Джим
 - Г. Бен
 - Чим найбільше любляв ласувати Том?
 - А. Медом
 - Б. Морозивом
 - В. Цукром
 - Г. Картопляним пюре
 - Що подарував Бен Роджерс Томові за почесну працю – білення паркану?
 - А. Дохлого пацюка
 - Б. Огризок яблука
 - В. Однооке кошеня
 - Г. Персик
 - На якого літературного героя хотів бути схожим Том?
 - А. Айвенго
 - Б. Робіна Гуда
 - В. Робінзона
 - Г. Карлсона
 - Яку хворобу вигдав собі Том, аби не йти до школи?
 - А. Ангіну

- Б. Гангрону
- В. Язву
- Г. Скарлатину
- Чому тітка карала Тома за провини?
 - А. Люто ненавиділа Тома
 - Б. Намагалась виховати чемного хлопця
 - В. Зривала злість на Томові
 - Г. Карала попри людське око
- Якою зброєю карала тітка Поллі Тома?
 - А. Віником
 - Б. Пантофлею
 - В. Ремінцем
 - Г. Лозою
- Де заблукали Том і Беккі?
 - А. У лісі
 - Б. У печері
 - В. В лабіринті
 - Г. На вокзалі
- Хто став ватажком ворогів Тома?
 - А. Бен Роджерс
 - Б. Сід
 - В. Альфред Темпл
 - Г. Індіанця Джо
- Чим укріпилась дружба Тома Соєра та Гека Фінна?
 - А. Бійками та кулаками
 - Б. Таємницею
 - В. Спільними іграми
 - Г. Бродяжництвом

Марк Твен «Пригоди Тома Соєра»

1. В якому місті відбуваються події повісті «Пригоди Тома Соєра»?
 - А) Ганнібал; Б) Санкт – Петербург; В) Флоріда; Г) Міссісіпі
2. Хто виховує головного героя?
 - А) батьки; Б) Меф Поттер; В) тітка Поллі; Г) суддя Тетчер
3. В який день Тома заставили фарбувати паркан?
 - А) суботу; Б) неділю; В) середу; Г) вівторок
4. Що удавав із себе Бен Роджерс?
 - А) пароплав; Б) автомобіль; В) дзвінок; Г) веселого хлопця
5. Що Бен Роджерс віддав Тому, щоб тільки той дозволив пофарбувати паркан?
 - А) мармурову кульку; Б) уламок іграшки; В) персик; Г) яблуко
6. Хто такий Сід?
 - А) сусід Тома; Б) товариш Тома; В) дядько Тома; Г) зведений брат Тома
7. Як всі матері містечка ставилися до Гека Фіна?

А) ненавиділи його; Б) жаліли його; В) заздрили йому; Г) любили його

8. Чому Том заздрив Геку?

А) тому що Гек не ходив до школи; Б) тому що Гек не мав власного дому; В) тому що Гек не мав над собою господаря; Г) тому що Гек міг цілий день нічого не робити

9. Як Том пояснює те, що в нього багато бородавок?

А) тому що він частенько грається із жабами; Б) тому що він не мие руки; В) тому що він часто копирсається в смітті; Г) тому що він заразився від Боба Таннера

10. Як вчитель покарав Тома за запізнення на урок?

А) відлущував його; Б) поставив у куток; В) відлущував його і посадив поруч з новенькою ученицею; Г) вигнав з класу

11. Як Тому вдалося «вмовити» друзів допомогти йому фарбувати паркан?

12. Що Том робив, щоб на уроці показати Беккі свою прихильність?

Марк Твен «Пригоди Тома Сойєра»

1. Що Том виміняв у Гека за зуб?

А) кішку; Б) кульку; В) сюрчок; Г) кліща

2. Що хлопці взяли з собою на кладовище?

А) дохлу кішку; Б) ліхтар; В) сокиру; Г) хліб

3. Скільки осіб вони побачили на кладовищі?

А) 3; Б) 4; В) 5; Г) 2

4. Ким був індіанець Джо?

А) негром; Б) білолицим; В) рабом; Г) метисом

5. Чому індіанець Джо вбив лікаря?

А) через гроші; Б) через помсту за минулі вчинки лікаря; В) за те, що лікар обізвав Мефа Поттера; Г) обороняючись

6. Хто почав битися на кладовищі?

А) Меф Поттер і індіанець Джо; Б) індіанець Джо і Том Сойєр;

В) лікар і індіанець Джо; Г) том Сойєр і Гек Фінн

7. Що зробили том і Гек, коли стали свідками вбивства?

А) втекли; Б) спостерігали, що буде далі; В) відвели Мефа Поттера додому; Г) прослідкували. Куди піде індіанець Джо

8. Чому Меф Поттер не пам'ятав, хто вбив лікаря?

А) тому що лікар вдарив його дошкою і він втратив свідомість; Б) тому що він втратив свідомість від страху; В) тому що він в цей час був в іншому місці; Г) тому що був п'яним

9. Який доказ вини знайшли на місці вбивства?

А) ліхтар; Б) ніж; В) сокиру; Г) лопату

10. Що пообіцяв індіанець Джо Мефу Поттеру?

11. В чому запрягнулися Том і Гек один одному?

12. Чому Том і Гек не розповідали про те, що побачили на кладовищі?

Марк Твен «Пригоди Тома Сойєра»

1. Що змушувало Тома постійно тремтіти?

- А) згадка про Беккі Тетчер; Б) згадка про випадок у печері; В) кожен натяк на вбивство; Г) страх, що Гек розповість таємницю
2. Чим Меф Поттер заробляв на прожиття?
 - А) ловив рибу; Б) працював грузчиком; В) грабував людей;
 - Г) випрошував у людей гроші
 3. Що Меф Поттер робив хорошого для Тома?
 - А) віддавав йому рибу; Б) лагодив повітряних зміїв; В) допомагав нести речі до школи; Г) приносив воду в будинок, де жив Том
 4. Чим хотіли спочатку допомогти Мефу Поттеру хлопці?
 - А) розповісти всім правду; Б) дати йому гроші; В) викупити його;
 - Г) допомогти втекти з в'язниці
 5. Чим хлопці допомагали Мефу Поттеру?
 - А) розмовляли з ним; Б) давали йому тютюн і сірники; В) давали йому гроші; Г) давали йому їжу
 6. Тома постійно тягло до ...
 - А) будинку суду; Б) до школи; В) до печери; Г) додому
 7. Яким був під час засідання суду індіанець Джо?
 - А) знервованим; Б) веселим; В) засмученим; Г) спокійним
 8. Чому під час судового засідання, коли виступав Том, в залі пролунав сміх?
 - А) Том сказав, що був на цвинтарі; Б) Том сказав, що бачив вбивцю; В) Том сказав, що на цвинтарі був разом з Геком; Г) Том сказав, що приніс на цвинтар дохлу кішку
 9. Що зробив індіанець Джо під час судового засідання?
 - А) вдарив Тома; Б) втік через двері; В) залишився чекати вироку суду; Г) втік через вікно
 10. Після того, як Том розповів на суді правду в містечку він став...
 11. Що робилося з Томом ночами після того, як він виступив на суді?
 12. Що зробили гості після того як розважилися й пообідали на пікніку?

Марк Твен «Пригоди Тома Сойєра»

1. Беккі Тетчер запросила Тома Сойєра на...
 - А) вечірку; Б) танці; В) прогулянку; Г) пікнік
2. Як товариство добралося до «мальовничої галявини»?
 - А) пішки; Б) на пароплаві; В) на потязі; Г) на конях
3. Що знаходилося в центрі печери?
 - А) річка; Б) озеро; В) дорогоцінне каміння; Г) сліди перебування людини
4. Хто загасив свічку Беккі?
 - А) Том; Б) кажан; В) сама Беккі; Г) свічка сама згасла
5. Коли Беккі сказала: «Це так страшно!»?
 - А) коли Том гукнув; Б) коли побачила кажанів; В) коли зрозуміла, що заблукали в печері; Г) коли стало темно
6. Що наснилося Беккі?
 - А) чудова країна; Б) вихід з печери; В) батьки; Г) Том
7. Що Том витяг з кишені?
 - А) яблуко; Б) шматок весільного пирога; В) цукерку; Г) записник

8. Де Том і Беккі відпочивали?

А) біля струмка; В) біля ходу в печеру; В) біля озера; Г) взагалі не відпочивали

9. За допомогою чого діти вирішили знаходити шлях?

А) компасу; Б) шворки; В) світла; Г) місяця

10. Кого Том побачив в печері?

А) Гека; Б) батьків Беккі; В) індіанця Джо; Г) Мефа Поттера

11. В який день знайшли дітей?

А) вівторок; Б) середу; В) понеділок; Г) четвер

12. Кого Том побачив, коли виліз з печери?

А) Гека; Б) індіанця Джо; В) незнайомих людей на човні;
Г) батьків Беккі

Марк Твен «Пригоди Тома Сойєра»

1. Псевдонім Марк Твен означає:

- а) військовий термін;
- б) лоцманську команду;
- в) історичне поняття.

2. Події повісті відбуваються у місті:

- а) Сан-Франциско;
- б) Санкт-Петербург;
- в) Лос-Анджелес.

3. Хто виховував Тома Сойєра:

- а) тітка;
- б) дядько;
- в) батько?

4. Що допомогло Томові побілити паркан:

- а) страх перед покаранням;
- б) бажання догодити тітці;
- в) винахідливість?

5. Покарання фарбуванням паркану відбулося у :

- а) п'ятницю;
- б) суботу;
- в) неділю.

6. Бен Роджер уявляв себе до зустрічі з Томом, який білив паркан:

- а) лоцманом;
- б) пароплавом «Велика Міссурі»;
- в) пароплавом, капітаном і сигнальним дзвоном.

7. Піти на кладовище виводити бородавки Том домовився з:

- а) Беном;
- б) Джімом;
- в) Геком.

8. Який сигнал мав викликати вночі з дому Тома:

- а) свист;
- б) нявкання;
- в) гавкання?

9. Для обряду виведення бородавок необхідно принести з собою:
а) мертвого пацюка;
б) мертву сову;
в) мертву кішку.
10. Хлопчики на кладовищі стали свідками:
а) появи привидів;
б) викрадення хрестів;
в) вбивства.
11. У суді Том урятував від шибениці:
а) лікаря Робінзона;
б) Мефа Понтера;
в) індіанця Джо.
12. З ким Том заблукав під час прогулянки у печері:
а) Сідом; б) Мері; в) Беккі?

**Перевірка знань за повістю Марка Твена
“Пригоди Тома Соєра”**

1. Тітонька Поллі – це...

- а) бабуся Тома; б) двоюрідна старша сестра Тома; в) сестра матері Тома.

2. Чому в понеділок Том почувався нещасним?

- а) Зостався на самоті; б) починався шкільний тиждень; в) починався тиждень роботи на горді.

3. Хто такий Гекльберрі Фінн?

- а) брат Тома; б) ворог Тома; в) друг Тома.

4. Чому Том зізнався, що він говорив із Геком?

- а) Він був чесний; б) він боявся вчителя; в) він побачив Беккі Течер.

5. Які слова написав Том, ховаючи їх від Беккі?

- “а) Давайте дружити”; “б) Приходьте в гості”; “в) Я вас люблю”.

6. Чому Тома виховувала тітонька Поллі?

- а) Батьки поїхали на заробітки; б) в нього померла мати; в) в нього померла бабуся.

7. Що зробив Том, щоб не йти до школи?

- а) Сказав, що в нього болить палець;
б) сказав, що в нього болить голова;
в) сказав, що він застудився.

8. Що показав Гекльберрі Тому?

- а) мертву кішку; б) новий одяг; в) свою іграшку.

9. Як Том познайомився з Беккі Тетчер?

- а) Підсівши до неї, Том відразу представився;
б) Підсівши до неї, почав малювати;
в) Познайомився після школи.

10. Що зробив учитель, побачивши, що Том і Беккі не слухають урок?

- а) вигнав Тома з класу; б) підняв Тома за вухо й посадив на місце; в) висік Тома.

11. Що було нагородою Тому за вирваний зуб?

- а) Уміння плювати небаченим способом; б) захоплення дівчат; в) повага

однолітків за виявлену мужність.

12. Чому індіанець Джо вбив лікаря?

а) задля розваги; б) захищаючи приятеля; в) через гроші та помсту .

13. Гек і Том шкодують Мефа Поттера, тому що він...

а) був родичем Гека; б) ніколи нікому не заподіяв зла; в) убив лікаря через необачність.

14. Що Том робив у коморі?

а) їв варення; б) ховався від Сіда; в) чекав, поки тітонька Поллі піде з дому.

15. Звідки тітонька Поллі дізналася, що Том купався?

а) Вона помітила, що волосся в нього мокре; б) проговорився сам Том; в) Сід виявився спостережливим і балакучим.

16. Як хлопці з “порядних сімей” ставилися до Гека?

а) із заздрістю; б) із зневагою; в) з побоюванням.

17. Чого боявся Том, коли виступав у суді як свідок трагедії?

а) Великої кількості людей у залі; б) помсти індіанця; в) що його звинуватять у співучасті.

18. Як поводитися Беккі, коли вони заблукали в печері?

а) Звинуватила в усьому саме Тома;
б) ні в чому його не звинуватила;
в) образилася й не розмовляла з ним.

19. Марк Твен – це...

а) американський письменник;
б) англійський письменник;
в) шотландський письменник.

20. “Більшість з пригод, описаних у цій книжці, сталися насправді: одні — зі мною самим, інші з моїми шкільними товаришами”. Про яку книгу Марка Твена йдеться?

а) “Пригоди Тома Соєра”; б) “Принц і злидар”; в) “Полліанна”.

21. Чим уявляв себе Бен Роджер до того, як зустрівся з Томом Соєром, який білив паркан:

а) судном, капітаном, сигнальним дзвоником; б) поїздом, машиністом; в) пароплавом “Велика Місісіпі”?

22. “...Всі матері в містечку ненавиділи... і водночас боялися, бо це був ледащо, поганий, невихований хлопчисько, який не визнавав жодних законів”. Чиє ім’я пропущене в цьому описі:

а) Тома Соєра; б) Гекльберрі Фінна; в) Сіда?

23. Справжнє прізвище Марка Твена:

а) Роджерс; б) Треверс; в) Клеменс.

24. Твір, де зображено кілька подій, в яких беруть участь кілька персонажів, пов’язаних з головним героєм, називається:

а) оповідання; б) повість; в) роман.

25. “У понеділок зранку Том Соєр почував себе дуже нещасним. Так завжди бувало з ним щопонеділка, бо з цього дня...” Вкажіть правильне продовження речення:

а) “...починається тиждень нових страждань у школі”;

б) “у нього починається страшенний головний біль”;

в) “йому хочеться відпочивати”.

26. Оповідання – це твір, у якому...#

а) описується один епізод із життя героя;

б) зображено кілька подій, у який беруть участь декілька героїв, пов`язаних із головним героєм;

в) зображено багато подій, діє багато героїв, змальовано значну частину життя героя.

27. Повість – це твір, у якому...

а) описується один епізод із життя героя;

б) зображено кілька подій, у який беруть участь декілька героїв, пов`язаних із головним героєм;

в) зображено багато подій, діє багато героїв, змальовано значну частину життя героя.

28. Роман – це твір, у якому...

а) описується один епізод із життя героя;

зображено кілька подій, у який беруть участь декілька героїв, пов`язаних із головним героєм;

зображено багато подій, діє багато героїв, змальовано значну частину життя героя.

29. Піти на кладовище виводити бородавки Том домовився з...

а) Бенном; б) Джімом; в) Геком.

30. Який сигнал мав викликати вночі з дому Тома?

а) свист; б) нявкання; в) гавкання?

31. Для обряду виведення бородавок необхідно принести з собою...#

а) мертвого пацюка; б) мертву сову; в) мертву кішку.

32. Хлопчики на кладовищі стали свідками...

а) появи привида; б) викрадення хрестів; в) убивства.

33. У суді Том урятував від шибениці...

а) лікаря Робінзона; б) Мефа Поттера; в) індіанця Джо.

34. З ким Том заблукав під час прогулянки у печері...#

а) Сідом; б) Мері; в) Беккі?

35. Яке українське місто відвідав Марк Твен?

а) Одеса;

б) Харків;

в) Миколаїв;

г) Житомир.

Відповіді на запитання теми №4а. Світ дитинства. Марк Твен “Пригоди Тома Соєра”

1в, 2б, 3в, 4в, 5в, 6б, 7а, 8а, 9б, 10б, 11а, 12в, 13б, 14а, 15в, 16а, 17б, 18б, 19а, 20а, 21а, 22б, 23в, 24б, 25а, 26а, 27б, 28в, 29в, 30б, 31в, 32в, 33б, 34в, 35а.

Розділ 2 Гра, що робить усіх щасливими
(сторінки 180-196)

Елеонор Портер «Полліанна»

1. Елеонор Портер – це...
А) англійська письменниця; Б) американська письменниця;
В) аргентинська письменниця; Г) французька поетеса
2. Яка подія відбулася в життя Елеонор Портер в 1913 році?
А) вона вступила до бостонської консерваторії; Б) вона вийшла заміж; В) почали видавати книгу «Полліанна» Г) вона народилася
3. Ким мріяла стати Елеонор Портер?
А) письменницею; Б) музикантом; В) співачкою; Г) поетесою
4. Родина Ходжманів була...
А) бідною, але шанованою; Б) заможною і шанованою;
В) знаменитою; Г) багатодітною
5. Що Елеонор Портер зробила заради сім'ї?
А) відмовилася від музичної кар'єри; Б) написала твір «Полліанна»; В) виїхала з містечка Літлтон; Г) переїхала до Англії
6. Що було на даху будинку Елеонор Портер?
А) звалище непотребу; Б) книжки; В) сад з кріслом; Г) робочий кабінет
7. Скільки разів перевидавався твір «Полліанна»?
А) 27; Б) 37; В) 47; Г) 56
8. Елеонор Стюарт – це ...
А) дівоче прізвище письменниці; Б) прізвище матері письменниці; В) прізвище дочки письменниці; Г) псевдонім письменниці
9. Скільки років Полліанні на початку твору?
А) 10; Б) 11; В) 12; Г) 9
10. Скільки романів написала Е.Портер:
А) 15, Б) 14, В) 25, Г) 3
11. Які правила «гри в радість»?
12. Хто навчив Полліанну «гри в радість» і чому?
16, 2 в, 3 в, 4 б, 5 а, 6 в, 7 в, 8 г, 9 б, 10 б

Приєм «Уважний читач»

«Про що йдеться в повісті?»(сторінка 182)

1. Жанр твору «Полліанна» (Повість)
2. Батьки Полліанни (мама Дженні, сестра тітки Поллі, батько - пастор Джон Віттієр, обоє померли)
3. Чому рідні не підтримували стосунки з Дженні?(Вийшла заміж проти волі батьків)
4. Чому так назвали доньку?(на честь своїх сестер- Поллі й Анни)
5. Безцінний скарб дівчинки – («гра в радість»)
6. Хто навчив її цієї гри (батько)
7. Хто підказав цю гру батькові?(Біблія)

8. Скільки разів у Святому письмі, за підрахунками батька, Господь закликає людей веселитися ? (800)
9. Чому тітка Поллі дає притулок сироті-небозі?(не з любові і співчуття, а суто з обов'язку)
10. Опис зовнішності героя художнього твору (портрет)
11. Вік дівчинки (11 років)
12. Хто зустрічає маленьку гостю на залізничній станції?(Служниця Ненсі та садівник Тімоті)

Розділ 3 «Приїзд Полліанни» (сторінка 184)

1. Зачитайте портрет Полліанни («худенька дівчинка в червоній картатій сукні, з волоссям, заплетеним у дві товсті коси. З-під солом'яного капелюшка виглядало гарне личко в ластовинні...)
2. Хто допоміг дівчинці приїхати до тітки?(Жіноча допомога)
3. Розкажіть за поясненням підручника, що таке «жіноча допомога»? Які її функції (одне з численних благодійних товариств у США, діє, як правило, при церкві. Жінки із забезпечених родин опікуються сиротами. Хворими, самотніми, надаючи посильну допомогу за пожертви прихожан. Дехто вважав, що краще купити килим, ніж одяг і валізу сироті)
4. Дівчинка була мовчазною?(Навпаки, дуже балакучою, Ненсі вже і не намагалася відповідати, бо не встигала за летом її думки)
5. Чому вона була в червоній сукні, а не в чорній траурній ? (бо не всі з жіночої допомоги дали згоду, краще купити килим для церкви)
6. А чому Полліанні теж не подобаються чорні сукні?(«мені було б значно важче радіти в чорному»)
7. Який привід для радості у смерті батька? Зачитайте (с. 186, останній абзац)
8. Які рядки твору свідчать про те, що Полліанна важко переживає смерть батька?(с. 186. 2 абзац)
9. За кого дівчинка прийняла Ненсі? (за тітку Поллі)
10. Чого вона очікує від переїзду?(чудовий великий будинок, багата тітка, килими, морозиво)
11. Що викликало розчарування? (Ненсі заперечила, що тітка не любить морозива)
12. Що обожнює Полліанна?(Килими, картини)
13. Чому дівчинка впевнена, що їй сподобається у тітки? (бо не звикла до гарних речей, а тепер їй усе сподобається)

Розділ 4 , 5 «Маленька кімнатка на горищі» (сторінка 188)

1. На яку тему тітка заборонила розмовляти?(про батька)
2. Які слова шокували тітку?(про її багатство)
3. Що мріяла Полліанна побачити у себе в кімнаті (килими, картини)
4. Чому Полліанна сказала, що навіть рада, що в кімнаті немає люстерка?(не буде бачити своє ластовиння)
5. Краєвид із вікна вона назвала (Моя картина)
6. За що покарала дівчинку тітка першого ж дня?(за спізнення на вечерю)
7. Що отримала дівчинка колись замість ляльки (милиці)

8. Яка радість від милиць?(Слава Богу, що вони не потрібні)
9. Як назвала тітка дівчинку (дивна дитина)
10. Чому? Що вразило тітку і видалося дивним? (радіє, коли її наказують, обнімає тітку і дякує за покарання)
11. Що робила Полліанна у себе на горищі ввечері? (гірко плакала)

Тест за змістом твору Е.Портер «Полліанна»

- Як віднеслась міс Поллі до приїзду небоги Полліанни?
 - А. З нестримною радістю
 - Б. Досить серйозно
 - В. Була проти
 - Г. Байдуже
- Яке почуття знов і знов охоплювало тітоньку Поллі з приїздом небоги?
 - А. Неймовірної радості
 - Б. Нервового роздратування
 - В. Безпорадності
 - Г. Тривоги
- Якою є насправді міс Поллі, добре знала лише одна людина. Хто це?
 - А. Служниця Ненсі
 - Б. Садівник Том
 - В. Місіс Сноу
 - Г. Чілтон
- Хто так відгукнувся про Полліанну: «Вона володіє здатністю радіти всьому, що сталося, чи має статися»?
 - А. Тітка Поллі
 - Б. Джон Пендлтон
 - В. Лікар Чілтон
 - Г. Міллі Сноу
- З чого почалася дружба між Полліанною та місіс Сноу?
 - А. Зачіски
 - Б. Холодцю
 - В. Гри
 - Г. Книжки
- Хто допоміг дівчинці перебраться з горища у справжню кімнату з килимом та картинами?
 - А. Ненсі
 - Б. Мрія
 - В. Жіноча допомога
 - Г. Том
- Який подарунок зробила Полліанна завжди незадоволеній місіс Сноу?
 - А. Привела собаку
 - Б. Принесла холодець, бульйон та курча
 - В. Зробила зачіску

- Г. Подарувала кольорові клубочки шерсті
- Що категорично заборонила тітка Поллі своїй небозі?
 - А. Згадувати при ній батька
 - Б. Лазити по деревам
 - В. Розповідати про жіночу допомогу
 - Г. Приводити у дім тварин
- Яке звертання тітки було найприємнішим для Полліанни?
 - А. «Моя любя»
 - Б. «Донечко»
 - В. «Полліанно»
 - Г. «Небого»
- Що змогло розтопити самотнє серце тітоньки Поллі?
 - А. Гра у радість
 - Б. Життєрадісність дівчинки
 - В. Родинні почуття
 - Г. Багатство
- Чому Полліанна відмовилась переїхати до містера Пендлтона?
 - А. Їй було краще у тітки
 - Б. Із-за вдячності тітці Поллі
 - В. Не давало покою багатство тітки
 - Г. Боялася містера Пендлтона
- Чому вчить повість «Полліанна» Елеанор Портер?
 - А. За все у житті треба платити, життя суворе
 - Б. Любові до життя і оточення
 - В. Самостійності
 - Г. Вірі у Бога

Елеанор Портер «Полліанна»

1. Чому назвали дівчинку Полліанною:
 - А) так захотів батько, Б) знайшли це в журналі, В) батькові подобалось ім'я Поллі, а мамі-Анна, Г) імена сестер матері.
- 2 Як звали маму Полліанни?
 - А) Дженні, Б) Поллі, В) Ненсі. Г) Елеанор.
3. Зростала Полліанна у
 - А) великій розкоші, Б) великій нужді, В) родині з середніми статками
4. Чому батька Полліанни не прийняла родина її матері?
 - А) тому що він був пастором; Б) тому що він був родом з іншого штату; В) тому що він був дуже порядним; Г) тому що він був бідним
5. Чого не було у Полліанни?
 - А) друзів; Б) книг; В) іграшок; Г) одягу
6. Звідки батько Полліанни взяв ідею гри «в радість»?
 - А) йому підказали друзі; Б) сам вигадав; В) йому підказала Полліанна; Г) підказала Біблія
7. Чому тітка Поллі прийняла Полліанну?

А) через почуття обов'язку; Б) через почуття провини перед батьками Полліанни; В) тому що їй було шкода дівчинку; Г) її змусили представники влади

8. Кімната, в якій поселили Полліанну була...

А) найзатишнішою у всьому будинку; Б) найтеплішою у всьому будинку; В) найгіршою у всьому будинку; Г) найменшою у всьому будинку

9. Якого кольору була сукенка на Полліанні в день її приїзду до тітки?

А) чорного; Б) червоного; В) білого; Г) жовтого

10. Хто Полліанну зустрів на вокзалі??

А) Тітка, Б) Ненсі, В) ніхто, Г) всі родичі.

11. Що робила тітка Поллі в той момент, коли в будинку перший раз з'явилася Полліанна?

12. Про кого заборонила говорити тітка Поллі Полліанні?

1г,2а,3б,4г,5в,6г,7а, 8г,9б, 10б.

Елеонор Портер «Полліанна»

1. Як Полліанна пояснила собі причину тітчиного небажання говорити про її батька?

А) тим, що тітка піклується про неї і не хоче, щоб вона страждала; Б) тим, що тітка не любила її батька; В) тим, що тітці самій боляче було його згадувати; Г) тим, що він був не вартий того, щоб про нього згадували

2. Що зробила Полліанна після того, як зрозуміла, яку «кімнату» їй виділили в тітчиному домі?

А) зраділа; Б) знепритомніла; В) заплакала; Г) почала нарікати на долю

3. Полліанна заспокоїла себе відсутністю дзеркала в кімнаті?

А) не треба буде робити зачіску; Б) не потрібно буде чистити зуби; В) не потрібно буде чепуритися; Г) не потрібно буде дивитися на ластовиння

4. Що в кімнаті Полліанні слугувало за «картину»?

А) вид з вікна; Б) вирізка з журналу; В) настінний календар; Г) гола стіна

5. Як тітка покарала Полліанну за спізнення до столу?

А) не пустили в будинок; Б) відключили світло в кімнаті;

В) залишили без вечері; Г) не дозволили виходити з кімнати

6. Який подарунок хотіла отримати Полліанна, а отримала милиці? А) ляльку; Б) книжку; В) сукню; Г) солодощі

7. Кого першого Полліанна почала навчати «гри в радість»?

А) тітку Поллі; Б) Ненсі; В) Тімоті; Г) садівника

8. Чому Полліанні спочатку було важко грати в гру?

А) тому що гра їй не подобалася; Б) тому що в неї не було батьків; В) тому що вона почувалася самотньою; Г) тому що вона була маленькою дівчинкою

9. Що повинні були наступного дня зробити Полліанна і тітка?

А) піти в магазин; Б) піти на прогулянку; В) записатися до школи;

Г) передивитися одяг дівчинки

10. Що зробила Полліанна після розмови з тіткою в перший вечір перебування в новому домі?

А) ніжно обняла тітку; Б) поскаржилася на вечерю; В) розповіла про те, як до неї ставиться Ненсі; Г) розповіла про своє життя

11. Чому тітка Поллі назвала Полліанну «дивною дитиною»?

12. Що пообіцяла зробити Ненсі в перший вечір перебування Полліанни в домі тітки?

1а, 2в, 3г, 4а, 5в, 6а, 7б, 8в, 9г, 10а.

• ЦЕ МЕНІ ПІД СИЛУ!
(Самостійні, контрольні роботи)

Поточна перевірна робота

Елеонор Портер «Поліанна»

1. Якою, на думку Ненсі, була міс Поллі?
 - а) педантична
 - б) знервована
 - в) милосердна
2. Чийого приїзду очікувала міс Поллі?
 - а) доньки
 - б) молодшої сестри
 - в) племінниці
3. Що трапилося з батьками Полліанни?
 - а) поїхали у далеку подорож
 - б) розлучилися
 - в) померли
4. Чому міс Поллі погодилася взяти дівчинку під свою опіку?
 - а) вважала це своїм обов'язком
 - б) любила дівчинку
 - в) з почуття жалю до дитини
5. У чому полягала гра Полліанни?
 - а) вважати чиєсь горе за привід для радості
 - б) знаходити привід для радості у всьому без винятку
 - в) радіти від прикрощів і сумувати від щастя
6. Якою, на думку багатьох і Ненсі, була місіс Сноу?
 - а) примхливою жінкою, незадоволеною життям
 - б) смішною вродливою жіночкою
 - в) гордою пані
7. Якою, на думку Полліанни, була місіс Сноу?
 - а) примхливою жінкою, незадоволеною життям
 - б) смішною вродливою жіночкою
 - в) гордою пані
8. Чим хворів Джон Пенделтон?
 - а) він простудився
 - б) зламав ногу
 - в) сахарний діабет
9. Чому міс Поллі уникала лікаря Чілтона?
 - а) бо він бачив її з новою зачіскою

- б) був поганим лікарем
 - в) була закохана в нього
10. Що здивувало міс Поллі, коли захворіла дівчинка?
- а) кількість бажаючих відвідати Полліанну
 - б) відсутність причин хвороби
 - в) швидке одужання дівчинки
11. Як змінила гра Полліанни мешканців міста?
- а) вони стали відповідальними
 - б) щасливішими
 - в) багатшими
12. Хто навчив саму Полліанну такої гри?
- а) її батько
 - б) її мати
 - в) міс Поллі.

Е. Портер

1. Якою, на думку Ненсі, була міс Поллі?

- а) педантична; б) знервована; в) милосердна.

2. Чийого приїзду очікувала міс Поллі?

- а) доньки; б) молодшої сестри; в) племінниці.

3. Що трапилося з батьками Полліанни?

- а) поїхали у далеку подорож; б) розлучилися; в) померли.

4. Чому міс Поллі погодилася взяти дівчинку під свою опіку?

- а) вважала це своїм обов'язком; б) любила дівчинку; в) з почуття жалю до дитини.

5. У чому полягала гра Полліанни?

- а) вважати чиєсь горе за привід для радості;
- б) знаходити привід для радості у всьому без винятку;
- в) радіти від прикрощів і сумувати від щастя.

6. Якою, на думку багатьох і Ненсі, була місіс Сноу?

- а) примхливою жінкою, незадоволеною життям;
- б) смішною вродливою жіночкою;
- в) гордою пані.;

7. Якою, на думку Полліанни, була місіс Сноу?

- а) примхливою жінкою, незадоволеною життям
- б) смішною вродливою жіночкою;
- в) гордою пані.

8. Чим хворів Джон Пенделтон?

- а) він простудився; б) зламав ногу; в) сахарний діабет;

9. Чому міс Поллі уникала лікаря Чілтона?

- а) бо він бачив її з новою зачіскою;
- б) був поганим лікарем;
- в) була закохана в нього.

10. Що здивувало міс Поллі, коли захворіла дівчинка?

- а) кількість бажаючих відвідати Полліанну;
- б) відсутність причин хвороби;

в) швидке одужання дівчинки.

11. Як змінила гра Полліанни мешканців міста?

а) вони стали відповідальними; б) щасливішими; в) багатшими.

12. Хто навчив саму Полліанну такої гри?

а) її батько; б) її мати; в) міс Поллі.

13. Про що свідчив одяг Полліанни, в якому вона приїхала до своєї тітки?

а) надзвичайна бідність; б) жалоба; в) багатство.

14. Батьківщина Елеонор Портер -...

а) Америка; б) Німеччина; в) Франція.

15. Оберіть героя твору Елеонор Портер «Полліанна»

а) Беккі Тетчер; б) тітка Поллі; в) Гекльберрі Фінн.

16. Що отримала в подарунок Полліанна замість омріяної ляльки?

а) велосипед; б) милиці; в) ролики.

17. За кого спочатку Полліанна прийняла Ненсі?

а) за служницю; б) за представницю Жіночої допомоги; в) за тітку Поллі.

18. Які спогади завжди засмучували дівчинку?

а) про тітку Поллі; б) про своє бідне життя; в) про батька.

19. За що вперше у будинку тітки Поллі було покарано дівчинку?

а) за спізнення на вечерю; б) за самовільну прогулянку дахом; в) за те, що впустила мух до своєї кімнати.

20. «Гра в радість» розпочалася з дивного подарунку замість ляльки. Що це було?

а) килим; б) зламаний годинник; в) милиці.

21. Що тітку Поллі найдужче дивувало в дівчинці?

а) її життєрадісність; б) її непосидючість; в) її недисциплінованість.

22. Закінчіть думку Полліанни: «Коли шукаєш привід для радощів, забуваєш про ...»:

а) турботи близьких; б) неприємне; в) розпорядок дня.

23. Скільки «картин» було в кімнаті Полліанни?

а) 0; б) 2; в) 1.

24. Хто готував кімнату на горищі у будинку тітки Поллі перед приїздом небоги?

а) тітка Поллі; б) Тімоті; в) Ненсі.

25. Тітка Поллі наказала дівчинці ніколи не говорити з нею про ...:

а) про Жіночу допомогу; б) її батька; в) про мух.

26. Відсутність люстра у кімнаті Полліанни порадувало її, бо...:

а) не доведеться дивитися на своє ластовиння; б) не доведеться за ним доглядати; в) можна його ненароком не розбити.

27. Яке покарання отримала Полліанна вперше від тітки Поллі?

а) домашній арешт на 5 днів; б) хліб з молоком на вечерю; в) допомога по господарству служниці Ненсі.

28. Закінчіть думку Полліанни: «Жити – це робити те, що ...»:

а) хочеться; б) тобі підказують близькі люди; в) правильно.

29. Хто опікувався дівчинкою одразу після смерті її батька?

а) тітка Поллі; б) сусіди; в) Жіноча допомога.

30. Що сподівалася побачити Полліанна у своїй новій кімнаті?

а) багато іграшок; б) картини та килими; в) велике ліжко.

31. Тімоті – це ...:

а) сусідський хлопчина; б) син тітки Поллі; в) син садівника.

31. Яку «радість» вбачала Полліанна в тому, що її валіза маленька?

а) можна непомітно сховати під ліжко; б) недовго розбирати; в) неважка.

32. Що спільного між образами Тома Сойєра та Полліанни?

а) вони бешкетливі; б) вони сироти; в) потрапляли в однакові пригоди.

33. Чого ніколи не любила тітонька Поллі?

а) дітей; б) морозива; в) килимів.

**Відповіді на запитання теми №46. Світ дитинства. Елеонор Портер
“Полліанна”**

1а, 2в, 3в, 4а, 5б, 6а, 7б, 8б, 9в, 10а, 11б, 12а, 13а, 14а, 15б, 16б, 17в, 18в, 19а, 20в, 21а, 22б, 23а, 24в, 25б, 26а, 27б, 28а, 29в, 30б, 31в, 32б, 33б.

Контрольна робота

Світ дитинства

Рівень 1

1. Хто автор твору «Пригоди Тома Сойєра»:

а) Е. Сетон – Томпсон;

б) М. Твен;

в) Е. Портер;

г) Л. Керролл.

2. Що було нагородою Тому за вирваний зуб?

а) повага однолітків за мужність;

б) наявність у кишені зуба;

в) уміння плювати небаченим способом;

г) зуб можна було обміняти на будь-що.

3. Чому Гекльберрі і Том прийшли вночі на цвинтар:

а) сховатися від індіанця Джо;

б) поховати дохлого кота;

в) вивести бородавки;

г) вистежити індіанця Джо.

4. За що вчитель покарав Тома?

а) за спілкування з Геком;

б) за запізнення;

в) за брехню;

г) за неувважність.

5. Укажи, ким був батько Полліанни:

а) місіонером;

б) суддею;

в) капітаном;

г) шкільним учителем.

6. У яку гру грає Полліанна:

- а) гра в веселощі; б) гра в радість;
в) гра в жмурки; г) гра в слова.

7. Яке справжнє ім'я автора твору «Пригоди Тома Соєра»:

- а) Е.Сетон – Томпсон; б) М.Твен;
в) Е.Портер; г) С.Клеменс.

8. Укажи, яку клятву Том і Гек освячували кров'ю:

- а) мовчати про побачене на цвинтарі;
б) мовчати про скарб індіанця Джо;
в) вічно дружити;
г) ніколи не забувати Беккі.

9. Укажи, за що картав себе Том, коли заблукав у печері:

- а) за те, що злякався кажанів;
б) за те, що не робив знаків на стінах;
в) за непослух;
г) за те, що не взяв із собою свічку.

10. Які слова написав Том, ховаючи їх від Беккі:

- а) «Я вас люблю» б) «Давай дружити»
в) «Запрошую в гості» г) «Я вас не забуду»

11. Як міс Полі дізналася, що Поліанна залишилася сиротою:

- а) з листа родичів Поліанни;
б) з листа пастора місіонерської церкви;
в) з листа невідомого їй Дж.О.Байта;
г) з листа Поліанни.

12. Укажи назву предмета, завдяки якому виникла «гра в радість»:

- а) картина з прекрасним краєвидом; б) милиці;
в) чудові квіти; г) нове вбрання.

Рівень 2

1. Дайте визначення поняття «портрет» «повість»

2. Визначте головні риси характеру Тома Соєра.

3. Наведи приклад твору в жанрі повісті.

2. Визначте головні риси характеру Поліанни.

3. Який «великий закон», що керує вчинками людей, відкрив Том, коли білив паркан?

Рівень 3

Творча робота

Чим приваблює читачів образ Поліанни?

або Шукач пригод Том Соєр.

Світ дитинства (за творчістю М. Твена, Е. Портер) :
різномірні завдання.

Початковий рівень (по 0,5 бала за кожну правильну відповідь)

1. Псевдонім письменника Марк Твен означає:

- а) повний вперед; б) мірка два;
в) ліво руля; г) рубай кінці.

2. Том Соєр і його друзі жили в американському містечку:
- а) Єрусалим; б) Рим;
в) Санкт-Петербург; г) Константинополь.
3. Найяскравіша підприємницька авантюра Тома Соєра — це:
- а) блукання в печері;
б) фарбування паркану;
в) експеримент із кішкою на цвинтарі;
г) виступ на суді.
4. На вокзалі Полліанну зустрів (-ла):
- а) тітка Поллі; б) містер Джон Пендлтон;
в) лікар Чілтон; г) Ненсі.
5. Тітка Поллі взяла осиротілу племінницю Полліанну під опіку:
- а) з любові до сестри; б) назло іншим родичам;
в) з обов'язку; г) з милосердя.
6. «Гра в радість» була вигадана татком Полліанни, коли дівчинка замість ляльки отримала:
- а) лижі; б) милиці;
в) одяг черниці; г) гантелі:
7. Що зробила Полліанна для хлопчика Джиммі?
- а) знайшла йому родину в особі Джона Пендлтона;
б) умовила тітку Поллі взяти його до них у сім'ю;
в) домоглася, щоб «Жіноча допомога» взяла його під свою опіку;
г) умовила тітку взяти його помічником садівника.
8. Батько Полліанни був:
- а) багатим підприємцем; б) чиновником середнього рангу;
в) завзятим мандрівником; г) бідним місіонером.
9. Полліанна не розповіла тітці Поллі про «гру в радість» тому, що:
- а) та заборонила говорити про тата, який це вигадав;
б) соромилася, вважаючи, що тітка вважатиме її нерозумною, несерйозною;
в) бачила, що тітка зовсім не сприймає ігор, дитячих розваг;
г) боялася, що тітка образиться, бо вважає себе й так щасливою.
10. Серйозне випробування, яке випало на долю Полліанни:
- а) внаслідок аварії перестала чути;
б) через нещасний випадок стало спотвореним обличчя;
в) внаслідок аварії припинила ходити;
г) через серйозну травму втратила зір.
11. Продовжте речення: «Повість — це ...»
12. Роман — це...

Середній рівень

◆ Знайдіть відповідники — імена героїв та їхній статус (по 0,5 бала за кожну правильну відповідь).

1. Том Соєр	а) однокласниця Гека;
2. Гек Фінн	б) однокласниця Тома;
3. Сід	в) друг Гека;
4. Беккі Течер	г) друг Тома;

д) зведений брат Тома.

Достатній рівень (по 1,5 бала за правильну відповідь)

- а) Охарактеризуйте коротко образ Тома Сойєра з однойменної повісті Марка Твена.
- б) Назвіть друзів Полліанни з однойменного роману Е. Портер, визначивши, як їхні образи допомагають розкрити характер головної героїні.

Високий рівень (3 бали за правильну відповідь на одне із завдань)

- а) Висловіть своє судження про те, чого дорослі можуть повчитися у героїв творів М. Твена, Е. Портер, а чого — діти в дорослих.
- б) Як навчитися радіти життю?

На острові бешкетництва (Позакласне читання)

1. Яким п'яти вимогам відповідає книжка «Пеппі Довгапанчоха»? (1) це повість – казка, 2) написано її у ХХ ст., 3) про пригоди, 4) смішні пригоди, 5) головна героїня – дівчинка, яка бешкетує не гірше за Тома Сойєра).
2. Хто автор цих пригод? (Шведська письменниця Астрід Ліндгрен).

Астрід Ліндгрен.

3. Як ще називали цю популярну дитячу письменницю? («Чарівницею зі Швеції», «Андерсеном нашої доби»).
4. Які нагороди мала письменниця? (Орден Усмішки, Золота медаль Андерсена, орден Нільса Гольгерсона та багатьма іншими національними та міжнародними преміями, орденами та медалями.)
5. Скільки пам'ятників спорудили ще за життя письменниці? (Три).
6. Що сказала письменниця на урочистій церемонії відкриття її бронзового погруддя неподалік від будинку, в якому вона мешкала? (Що відтепер вона навідуватиметься до парку, щоб поспілкуватися із самою собою).
7. Яку книжку тримає письменниця на другому пам'ятнику? («Брати Левове Серце»).
8. Повне ім'я письменниці (Астрід Анна Емілія).
9. Де народилася? (У Швеції в містечку Віммербю).
10. Чий взаємини залишилися для письменниці взірцем справжньої любові? (Батьків).
11. Коли вона почала вигадувати веселі історії, якими можна було розважати дітей? (Коли перебралася до Стокгольма, де влаштувалася секретаркою у видавництві, а з часом вийшла заміж і стала мамою).
12. Літературна спадщина (Понад 35 книжок).
13. Для кого була написана книжка про Пеппі Довгупанчоуху? (Для доньки Карін).
14. Завдяки якому випадку вона стала письменницею? (Коли одного зимового вечора послизнулася на вулиці і зламала ногу; під час хвороби описала пригоди Пеппі, щоб подарувати доньці на день народження).

Астрід Ліндгрен Тест

1. Астрід Ліндгрен – це...

- А)англійська письменниця; Б) шведська поетеса; В)американська письменниця; Г) *шведська письменниця*
2. Найвища нагорода, яку отримала Астрід Ліндгрєн...
- А)орден Усмішки; Б) орден Нільса Гольгерсона; В) *Золота медаль Ганса Крістіана Андерсена*; Г) Нобелівська премія
3. Скільки пам'ятників спорудили за життя Астрід Ліндгрєн?
- А) 2; **Б) 3**; В)4; Г)5
4. З якою книгою зображена Астрід Ліндгрєн на одному з пам'ятників?
- А) «Брати Левове серце»**; Б) «Пєппі Довгапанчоха»; В) «Малюк і Карлсон»; Г) «Міо, мій Міо».
5. Скільки років було батькам Астрід Ліндгрєн, коли вони закохалися один в одного?
- А)9; Б) 19; В) 18; Г) 29
6. Чому Астрід Ліндгрєн писала твори лише для дітей?
- А) тому що їй подобалися діти; Б) тому що вона зневажала дорослих; **В) тому що діти творять дива**; Г) тому що для дітей ще ніхто не писав художніх творів
7. Хто вигадав ім'я «Пєппі» для героїні твору?
- А) сама Астрід Ліндгрєн; Б) мати Астрід Ліндгрєн; В) видавець творів; Г) **донька Карін.**
8. Скільки років Пєппі Довгапанчоха? А)8; **Б)9**; В)11; Г) 12.
9. Що Пєппі взяла з корабля батька?
- А) коня і мавпочку**; Б) коні і гроші;
В) мавпочку і гроші; Г) гроші, коня і мавпочку
10. Пєппі Довгапанчоха була дуже...(*дивна дівчина*)
11. Як звали друзів Пєппі Довгапанчоха?
12. Що відомо про батьків Пєппі Довгапанчоха?

ПЕППІ ДОВГАПАНЧОХА

«Пєппі оселяється у віллі «Хованка» (додаткове читання)

- Скільки років дівчині?(9).
- Де її батьки?(*Мама - на небі ангел, а тато не втонув, а став на якомусь острові королем негрів*).
- Про що мріяла Пєппі? (*Що колись стане негритянською королівною*).
- Як звався будиночок, у якому вона проживала?(*Вілла «Хованка»*).
- Що залишилося на згадку про тата?(*Мавпеня – пан Нільсон та торба золотих монет*).
- Що сказав про неї один матрос? (*Дивна дитина!*).
- Що свідчило про те, що вона ще й напрочуд сильна? (*Підіймала коня, який жив у неї на веранді*).
- Хто жив по сусідству з Пєппі?(*Томмі й Аніка з мамою*).
- Якою здалася Пєппі для Томмі й Аніки при першій зустрічі?(*Чудною дівчинкою*).
- Опишіть зовнішній вигляд Пєппі. Зачитайте її портретну характеристику.(*Сторінка 241. Морквяного кольору волосся, цупко заплетене у дві кіски, що стирчали, мов палички, ніс картоплинкою, весь поцяткований ластовинням, великий рот із білими здоровими зубами. Вбрана химерно...).*

11. Якого кольору панчохи?(*Одна руда, друга чорна*).
12. Якого кольору плаття?(*Блакитного з червоними доточеними клаптями*).
13. Що дивного було в черевиках? (*Чорні, вдвічі довші за її ступні*).
14. Що найдужче вразило Томмі й Аніку?(*На плечі сиділо мавпеня в синіх штанцях, жовтій курточці й білому солом'яному брилику*).
15. Чому діти ще не зводили з неї очей? Як вона йшла?(*Одна нога по тротуару, а друга – по риштаку, а поверталася назад задки*).
16. В якій країні всі люди ходять задки?(*В Єгипті*).
17. А як ходять усі в Індії?(*На руках*).
18. В якій країні тільки те й роблять, що брешуть?(*У Конго*).
19. Чому ж Пеппі обманює?(*Бо надто довго жила в Конго*).
20. Хто живе з Пеппі на віллі? (*Пан Нільсон і кінь*).
21. Хто ж каже Пеппі, коли спати?(*«Сама. Спершу кажу лагідно, потім суворіше, а вже як і тоді не слухаю, то даю собі ляпаса..»*).
22. Чим хотіла пригостити дітей Пеппі на сніданок? (*Млинцями*).
23. Чому в Бразилії немає лисих?(*«Ніхто не вийде на вулицю, поки не намастять жовтком волосся»*).
24. Розкажіть як Пеппі пекла млинці.(С. 243)
25. Які подарунки дала Пеппі своїм новим друзям на згадку? (*Томмі – кинджал з руків'ям, оздобленим перламутром, а Аніка – різьблену коробочку, в якій був перстень із зеленим камінцем*).

Пеппі вишукує речі і встряє в бійку

1. Що робила Пеппі другого ранку, коли до неї прийшли Томмі й Аніка?(*Пекла тістечка*).
2. Скільки тістечок задумала спекти?(*Сотень 5*).
3. Де вона розкачувала тісто?(*На підлозі*).
4. Як назвала себе Пеппі після того як спекла тістечка? (*Пошуковець*).
5. Чим же вона займається?(*Вишукує речі, які лежать не там, де слід*).
6. Що колись знайшла Пеппі у джунглях Борнео?(*Справжнісіньку дерев'яну ногу*).
7. Де вона її поділа?(*Віддала одному дідові без ноги*).
8. Коли Пеппі зовсім перелякала своїх друзів?(*Хотіла взяти старого чоловіка, який спав на траві, щоб тримати його в клітці замість кролика і годувати кульбабою*).
9. Яким знахідкам раділа Пеппі?(*Іржава бляшанка, шпулька без ниток*).
10. Кого ще зустріли на вулиці діти?(*5 хлопців били хлопчика Вілле*).
11. Що зробила Пеппі?(*Ткнула забіяку Бенгта пальцем у спину і запитала, чи не хочуть зробити з малого Вілле котлету, накинувшись уп'ятьох на одного*).
12. Як зреагував Бенгт? Як обізвав зухвалу незнайомку? (*Обізвав опудалом, реготав, смикнув за косу, сказав, що це справжнісінька пожежа, об яку попик пальці; просив позичити один черевик, щоб поплавати в ньому замість човна; всі хлопці обзивали її Червоною Шапочкою*).
13. Як поводитися в цей час Пеппі?(*Не сердилася, не плакала, не злякалася, як сподівався забіяка, а приязно всміхалася*).

14. Що зробив Бенгт? (*Упевнившись, що словами її не дійме, штовхнув*).
15. Що зробила Пеппі? (*Двох хлопців підняла і перевісила через гілляку на березі, третього посадила на стовпець хвіртки, четвертого перекинула через огорожу, а п'ятого всадила на іграшковий візочок*.)
16. Як зреагували хлопці? (*Понімили з подиву*).
17. Що наказала Пеппі зробити Томмі в садку біля її будинку? (*Заирнути в дупло старого дерева – краще місце для пошуковців*).
18. Що знайшов там Томмі? (*Записник у шкіряній палітурці з маленьким срібним олівчиком*.)
19. Де запропонувала вона пошукати Аніці? (*Під трухлявим пеньком*).
20. Що ж знайшла Аніка? (*Коралове намисто*).
21. Як поставилися до цього діти? (*Стояли, пороззявлявши роти, такі були вражені*).
22. Чи зрозуміли вони, що Пеппі сама сховала ці речі? (*Так, коли йшли вже додому*).
23. Що відповіла Пеппі на шанобливе запитання Томмі, чому в неї й справді такі великі черевики? (*Щоб можна було ворухити пальцями*).
24. Як сплять у Гватемалі і як спала Пеппі? (*Ноги кладуть на подушку, а голову ховають під ковдру. Сама співала собі колискову*).

Пеппі пише листа і йде до школи

1. Кому написав листа Томмі? (*Своїй бабусі*).
2. Про що сумувала Пеппі? (*Що ніколи не отримує листів*).
3. Що сказали їй Аніка і Томмі? (*Як може отримувати листи той, хто сам нікому не пише – Аніка, а Томмі сказав, що не можна навчитися писати, якщо не ходити до школи*).
4. Що ж вирішила Пеппі? (*Сама собі напише листа*).
5. Чим займалися діти, поки Пеппі писала листа? (*Грالیся з паном Нільсоном, «лікували» його, а він не слухав медичну сестру і лікаря, тікав з ліжечка*).
6. Як лікують дітей, коли в них підіймається температура, у Південній Африці? (*Підвішують їх до лампи, і вони висять, доки зовсім не одужають*).
7. Що робили Томмі й Аніка, коли мавпеня від них утекло? (*Пішли на веранду чесати коня*).
8. Як підписала Пеппі конверт? (*Панні Пеппілотті Довгапанчосі, вілла «Хованка»*).
9. А що написано в листі? (*«Звідки ж я знаю, я його ще не отримала»*).
10. Виправте помилки в листі Пеппі, порахуйте їх. (*Більше 20 помилок, ст.. 251*)
11. Що порадили їй Томмі й Аніка? (*Сказали, що наробила повно помилок і повинна піти до школи*).
12. Про що ще повідомили діти? (*Що через кілька днів цілим класом ідуть на прогулянку*).
13. Яке дерево росло біля ганку школи? (*Береза*).
14. Чим займалися діти у класі (*Відчинивши вікна, слухали висвистування шпака*).
15. Кого вони раптом побачили на дереві? (*Пеппі*).

16. Що попросила Пеппі вчительку кинути їй крізь вікно?*(Трохи таблички множення, нові літери).*
17. Що заважало дітям думати?*(Весняне сонце, шпак, Пеппі, пан Нільсон).*
18. Який урок ішов? *(Математика).*
19. Яку тему вчили діти? *(Ділення).*
20. Який урок запропонувала Пеппі?*(Грання).*
21. Де є школа грання?*(В Австралії).*
22. Що діти роблять на уроках грання?*(Стрибають з вікон на подвір'я, з вереском мчать до класу, стрибають по партах разом з вчителькою).*
23. Що робить вчителька, коли діти б'ються?*(Стоїть збоку і заохочує їх).*
24. А що відбувається, коли йде дощ?*(Діти роздягаються й танцюють під дощем, а вчителька їм грає марш на фортепіано).*
25. Що пообіцяла вчителька Пеппі?*(Взяти її на прогулянку).*

Пеппі йде зі школярами на прогулянку

1. До якого лісу вирушили діти на прогулянку? *(До Страшного лісу).*
2. Чому ліс так називався?*(Бо там було страшенно гарно).*
3. Як подорожувала Пеппі? *(Верхи на коні).*
4. Кого почала гукати Пеппі в лісі?*(Страховиська).*
5. У що запропонувала грати Пеппі?*(У страховиська).*
6. Хто був страховиськом?*(Пеппі).*
7. Як дражнили її діти?*(Ти страховисько дурне, спробуй – но спіймай мене!).*
8. Що робила вчителька?*(Лежала на траві й читала книжку).*
9. Зачитайте опис Пеппі у ролі страховиська.*(Сторінка 255, 2 абзац).*
10. Коли Пеппі було ще так хороше, як у цей день?*(Коли вона змагалася з боксерами важкої ваги в Сан-Франциско).*
11. Яка незвичайна людина жила в Батавії?*(Чоловік з червоними очима).*
12. Чому поліція забороняла йому виходити на вулицю?*(Бо всі думали, що очі – червоне світло і всі машини зупинялися).*
13. Хто після прогулянки запросив усіх до себе в гості?*(Дівчинка Улла, що жила біля лісу).*
14. Кого вони зустріли по дорозі до Улли?*(Чоловіка, що віз повну підводу мішків).*
15. Що дуже розсердило Пеппі?*(Чоловік бив батогами коня, що був старий і ніяк не міг витягти воза з вибоїни).*
16. Що зробила Пеппі з чоловіком? *(Схопила за пояс, високо підкинула, тоді схопила і підкинула знову, він літав як м'яч. Останній раз не спіймала, і він гепнувся на землю).*
17. Від чого застерегла Пеппі Блумстерлюнда?*(Щоб він більше ніколи не бив коня).*
18. Про яку історію з конем розповіла йому Пеппі *(У Капстаді один лобур теж бив коня, вона йому порвала на клатті гарний костюм).*
19. Що зробила з конем?*(Взяла на руки і віднесла до чоловікової садиби, а коли повернулася, порвала і поламала батіг, один мішок звалила на плечі чоловіка, щоб сам ніс додому, а сама відтягла воза до садиби).*
20. Куди далі пішли діти з вчителькою?*(У гості до Улли).*

21. Що чекало на них у садку Улли (*Булочки, тістечка, сік, кава*).
22. Як вела себе за столом Пеппі? (*Сіла швидше за всіх і запхала в рота зразу дві булочки*).
23. Що вона відповіла на зауваження вчительки? (*Насилу вимовила з повним ротом, що обійдеться без церемоній*).
24. Чим вона шокувала маму Улли? (*Коли та запитала, соку їй чи шоколаду, Пеппі сказала, що для одної булочки сік, а для другої шоколад і надпила прямо з посуду*).
25. Як пояснила вчителька таку поведінку? (*Що Пеппі ціле своє життя пробула в морі на кораблі*).
26. Який секрет щодо свого майбутнього Пеппі розповіла вчительці, коли та запитала, чи хоче вона стати справжньою дамою? (*Що хоче бути морською розбійницею*).
27. Чи слухала вона пояснення вчительки, як вести себе в гостях? (*Так, вирішила вранці раніше вставати, щоб вивчити всі правила*).
28. Які правила поведінки у гостях не знала Пеппі? (*Не сідати до столу, поки не запросять господарі, нічого не брати самій, поки не запропонують, не їсти з ножа, не говорити з повним ротом, не чухатися, коли з кимось розмовляєш, дякувати за пригощення, а не говорити, що було мало, не колупатися у носі на людях, тощо*).
29. Про що повідомила вчительці, коли всі зібралися додому? (*Що мабуть не стане справжньою дамою, бо в неї бурчить в животі*).
30. Намалювати Пеппі. Хто краще справився з завданням? (*Обоє припустилися помилок, бо не звернули уваги на авторський портрет у творі*).

ЧАСТИНА ЧЕТВЕРТА СИЛА ТВОРЧОЇ УЯВИ

Розділ 1. У королівстві нісенітниць (сторінки 198-220)

Урок Мудрої Сови

1. Яку пустотливу оповідку знайшла Мудра Сова, відкривши ноутбук? («Пуськи Б'ятенацькі» Людмили Стефанівни Петрушевської).
2. Прочитаємо оригінал і переклад цього твору на сторінці 234, 235. підручник Євгенії Волощук «Зарубіжна література. 5 клас», К.»Генеза», 2005.
3. Як зрозуміли діти твір? (*Це нісенітниця*).
4. Навіщо пишуться такі твори? (*Лише для забави, тому не варто дошукуватися якогось сенсу*).
5. Сьогодні ми відвідаємо «короля нісенітниць»-це...
6. Про яких двох джентельменів розповідається у статті (*Доджсон і Керролл*)
7. Батьківщина письменника (*Великобританія*)
8. Улюблене заняття (*фотографія*)
9. Хто такий аматор? (*той, хто займається якоюсь справою не як професіонал, а як любитель*)

10. Аматором чого був Керролл(*театр, фотографія, вигадування логічних ігор*)
11. В історіях про Алісу поєдналися філософія, казка, гумор, гра та ... (*фантастика*)
12. Що таке **фантастика** (*різновид художньої літератури, у якому зображуються незвичайні, неправоподібні явища і створюється вигаданий, нереальний, сповнений чудес світ*)
13. Скільки років правила в Англії королева Вікторія? Як називали час її правління?(*64, «вікторіанська доба»*)
14. Хто став прообразом Аліси (*донька декана коледжу – десятирічна Аліса*)
15. Як назвав книжки?(*«Аліса в Країні Див» та «Аліса в Задзеркаллі»*)
16. В образі кого зобразив у другій книзі себе?(*Білого Лицаря*)
17. Чим незвичайні казки Керролла?(*дивні герої, дивна мова: каламбури, жарти, ігри, нонсенс*)

Льюїс Керролл

1. Чарльз Лутвідж Доджсон...
А) відомий американський письменник; Б) професор математики; В) відомий англійський казкар; Г) близький друг Льюїса Керролла.
2. Льюїс Керролл для дітей був...
А) гарним товаришем; Б) вимогливим дорослим; В) поважним вченим; Г) хорошим вчителем.
3. Чарльз Лутвідж Доджсон народився в...
А) США; Б) Австралії; В) Аргентині; Г) Англії.
4. Батько Льюїса Керролла був...
А) письменником; Б) поетом; В) лікарем; Г) священником.
5. Чим в дитинстві Льюїс Керролл розважав своїх братів та сестер?
А) фокусами; Б) іграми; В) читанням книг; Г) математичними задачами.
6. Чарльз Лутвідж Доджсон працював...
А) письменником; Б) лікарем; В) викладачем в коледжі; Г) священником.
7. Чому Льюїс Керролл здійснив подорож за кордон?
А) захотів відпочити; Б) вирішував справи церкви; В) його запросили на зустріч з прихильниками творів; Г) для участі у форумі математиків.
8. Яке захоплення було у Льюїса Керролла?
А) фотографія; Б) проведення церковних служб; В) зустрічі з дітьми; Г) подорожі світом.
9. Що Льюїс Керролл відтворив у творі про Алісу?
А) життя своєї родини; Б) життя сучасної йому Англії; В) життя сучасної йому Америки; Г) життя дівчинки Аліси Лідделл.
10. Кого мав на увазі Льюїс Керролл, коли вигадав персонаж Білий Лицар?
(себе)
11. Прообразом Аліси була (*дочка декана коледжу Аліса Лідделл*)
12. Слово «нонсенс» в перекладі з англійської означає...(*безглуздя*)

Униз і вглиб кролячою норою

(сторінка 204)

3. Що робила Аліса на березі?(*нудьгувала без діла*)

4. Хто промайнув повз неї?(Кролик)
5. Чому здивувалася?(він щось бубонів, ще й мав годинник)
6. Що зробила Аліса?(побігла за ним у нору)
7. Що сталося з нею в норі, коли тунель закінчився?(впала у глибоченний колодязь)
8. Що робила, поки летіла?(все розглядала: внизу темно, оглянула стіни-мисники, полички, мапи, картинки)
9. З одного мисника прихопила банку з наліпкою (Помаранчеве варення)
10. Куди викинула пусту банку?(тицьнула на одну з поличок, повз яку пролітала)Про що це свідчить?
11. Як закінчився політ?(Упала на купу хмизу)
12. Що робила далі?(побігла за Кроликом)
13. Що було в довгому низькому коридорі(купа замкнених дверей)
14. На що наштовхнулася дівчинка?(на триногий столик із скла)
15. Що лежало на столику(крихітний золотий ключ від дверей, за яким був предивний сад)
16. Чому не могла зайти в сад?(Була завеликою)
17. Що потім побачила на столі (пляшечку з написом «Випий мене»)
18. На що був схожий напій?(як пиріг з вишнями, заварний крем, ананас, смажена індичка, іриски й гарячі грінки разом узяті)
19. Що сталося з Алісою, коли випила цей напій(стягується, як підзорна труба)
20. Якого зросту стала дівчинка ($10 \text{ дюймів} = 2,54 \text{ см. на } 10 = 25 \text{ см.}$)
21. Чому знову не змогла потрапити до саду?(не взяла зразу ключ, а тепер не може його дістати з столу)
22. Що побачила під столом?(скляну скриньку з тістечком «Їж мене»)

Льюїс Керролл «Аліса в Країні Див»

1. Що, на думку Аліси, повинно бути в книжках?
А) цікава інформація; Б) малюнки; В) ілюстрації; Г) малюнки і розмови.
2. Що Кролик витягнув з кишеньки?
А) носову хустинку; Б) ключик; В) пляшечку; Г) годинник.
3. Що було на стінах колодязя? А) годинники; Б) мисники; В) портрети; Г) мисники і книжкові полиці.
4. Баночку з наліпкою «Помаранчеве варення» Аліса взяла з...
А) столика; Б) шафи; В) полиці в колодязі; Г) в погребі.
5. Хто така Діна?
А) кішка; Б) подруга Аліси; В) сестра Аліси; Г) сусідка Аліси.
6. З чого був зроблений столик, на якому лежав ключик?
А) з дерева; Б) із золота; В) із каменю; Г) із скла.
7. Що знаходилося за дверцятами?
А) столик; Б) сад; В) будинок; Г) підземелля.
8. З чим порівнювала себе Аліса, коли змінювала свій зріст?
А) з ліліпутом; Б) з карликом; В) з лупою; Г) з підзорною трубою.
9. Як колись Аліса себе покарала, коли змахлювала під час гри в крокет?
А) нам'яла собі вуха; Б) відшмагала себе; В) побила себе по щоках;

Г) не дозволила собі їсти цукерки.

10. Якими ягодами на тістечку були викладені слова? (*смородинками*)

Озеро сліз (сторінка 208)

1. Що забула Аліса з великого зачудування, коли почала рости? (*забула як правильно говорити – дивасніше*)

2. Який подарунок вирішила Аліса подарувати своїм власним ногам? (*нові чобітки*)

3. Її зріст тепер сягав (*9 футів, 1 фут == 12 дюймів = 30,48 см. На 9 == 274,32 см.*)

4. Дістала ключ? (*Так*)

5. Чому тепер не може знову потрапити до саду (*завелика, не влазить*)

6. Що робить далі? (*не помагають поради собі- плаче – розпустила рюмси*)

7. Скільки плакала (*поки наплакала ціле озеро*)

8. Що долинуло до її слуху (*лопотіння ніг кролика*)

9. Що він тримав цього разу? (*рукавички і віяло*)

10. Що зробив кролик, коли Аліса до нього звернулася? (*випустив усю з рук і очамріло дременув*)

11. Яку головоломку почала розгадувати Аліса (*хто вона, як і чому перемінилася – невже невігласка Мейбл*)

12. Як саме вона перевіряла себе? (*таблиця множення, столиці*)

13. Чи давала вона правильні відповіді? (*Ні – стор. 210*)

14. Чому Аліса злякалася (*швидко почала зменшуватися через віяло, мало не зникла – відкинула віяло, ріст- до двох футів = 30,48 на 2 = 61 см*)

15. Які нещастя сталися далі (*двері в сад знову замкнені, ключ на столику, впала в солоне озеро*)

16. Що її злило і дратувало (*навіщо скільки наплакала, ще потоне*)

17. Хто плавав разом з нею (*Миша*), а думала, що це (*морж чи гіпопотам*)

18. «Чому звернулася – О, Мишо...»- (*бачила табличку відмінювання у братовому підручнику з граматики*)

19. На якій мові вирішила говорити, думаючи що миша її не розуміє і що саме сказала і чому? (*на французькій, перше речення з підручника- де моя кішка?*)

19. Про що розповідає Аліса Миші? (*Про котів і собак*)

20. В яку гру грає Аліса на березі озера з птахами та звірами (*«Гасай-коло»*)

Порося та перець (сторінка 214)

1. На кого були схожі лакеї, яких побачила Аліса біля будиночка. (*1-карась, 2 – жаба*)

2. Що один лакей віддав другому, і як про це дізналася Аліса (*лист- запрошення для герцогині від королеви на крокет*)

3. Що сказав жабун Алісі, коли вона постукала до будинку? (*Що там такий шарварок, що з вашого стуку, як з риби піря*)

4. Кого побачила дівчинка у кімнаті (*Герцогиню, немовля і кухарку*)

5. Чому всі в будинку чхали (*все було переперчене*)

6. Хто не чхав (*кухарка і кіт*)

7. Яким був кіт (*чеширським, дурносміхом*).

8. Що дуже злякало Алісу?(кухарка жбурляла в герцогиню і в дитину все, що попало: кочергу, блюдце, тарілки, баняк)
9. Що запропонувала герцогиня зробити з Алісою і чому? (відьтяти голову, бо багато говорить і рахує)
10. Чого не терпить герцогиня (Арифметику)
- 11.Що жбурнула герцогиня Алісі, перед тим, як іти грати в крокет (немовля)
12. Яким було немовля (зачитати – стор. 217)
13. У кого перетворилося немовля?(у поросля)
14. Що дівчинка з ним зробила і з ким порівняла?(відпустила у хащі, з деякими дітьми)
15. Кого пригадала Аліса?(дітей, з яких би вийшли непогані поросята)
16. Хто живе в саду, про кого розповідає Чеширський кіт(Капелюшник і Шалений Заєць)
17. Яку дав обом характеристику (у обох не всі дома)
18. До кого вирішила піти Аліса, до Капелюшника чи до Зайця і чому?(Капелюшників бачила)
19. Скільки разів зникав кіт під час розмови?(3)
- 20 . Про що попросила його Аліса?(не хзникати швидко)
21. Яке найбільше диво у житті Аліси ?(Усмішка без кота)

Тест за змістом казки Льюїса Керролла «Аліса в країні Див»

- Яка дія Кролика зацікавила Алісу?
 - А. Кролик бідкався: «Ой лишенько, ой лишенько! Я спізнююсь!»
 - Б. Кролик витяг з кишені годинник і глянув на нього
 - В. Кролик з цікавістю розглядав Алісу та її сестру
 - Г. Кролик наспівав знайому мелодію
- Яким дивом Аліса змогла зменшитись у зрості?
 - А. Це чари Кролика
 - Б. Усі бажання Аліси здійснювалися
 - В. Випила чудодійну рідину з пляшки
 - Г. Аліса знайшла чарівну паличку
- Продовжте речення: «Аліса давала сама собі дуже добрі поради, але ...»
 - А. «... вони не ставали їй у пригоді»
 - Б. «... хоча дуже рідко дотримувалася їх»
 - В. «... все закінчувалося слізьми»
 - Г. «... сама собою не була задоволена»
- Шматочки гриба допомагали Алісі щомиті змінювати ...
 - А. Зачіску
 - Б. Думки
 - В. Власний зріст
 - Г. Одяг
- У кого з героїв поспіль приходив час «Вечірнього чаювання»?
 - А. У домі герцогині
 - Б. У домі Білого Кролика

В. Капелюшника, Зайця і Вовчика

Г. У палаці Королеви

- На яку гру запрошували щоп'ятниці до Королеви?
 - А. Шашки
 - Б. Шахмати
 - В. Нарди
 - Г. Крокет
- Єдиний друг Аліси у країні Див
 - А. Білий Кролик
 - Б. Миша
 - В. Вовчик
 - Г. Чеширський Кіт
- Якими словами вирішувала великі й малі проблеми Королева?
 - А. «Негайно граймо в крокет!»
 - Б. «Вигнати його геть!»
 - В. «Відтяти йому голову!»
 - Г. «Віддайте його до школи!»
- «Коли я стану герцогинею, у мене на кухні взагалі не буде перцю!»
Якими стають від перцю люди на думку Аліси?
 - А. Забудькуватими
 - Б. Злими і запальними
 - В. Милими і слухняними
 - Г. Зовні потворними
- Виберіть предмети, які у школі вивчала Казна-Що-Не Черепаха
 - А. Арифметика
 - Б. Вноження
 - В. Удавання
 - Г. Фізкультура
 - Д. Свисторія
- Хто насправді ота Королева у Країні Див?
 - А. Королева шахів
 - Б. Королева з колоди карт
 - В. Королева квітів Троянда
 - Г. Зоряна Королева
- Чим виявилась подорож Аліси до Країни Див?
 - А. Цирковим фокусом
 - Б. Дивним сном
 - В. Прочитаною мандрівкою
 - Г. Розповіддю сестри

Льюїс Керролл «Аліса в Країні Див»

1. Куди впала Аліса у казці «Аліса в Країні Див»?
 - а) у вириту траншею;

- б) в кролячу нору;
 - в) у колодязь
2. В якому озері опинились казкові персонажі?
 - а) озері надії
 - б) озері сміху
 - в) озері сліз
 3. У яку гру грала Аліса, щоб обсохнути?
 - а) *Гасай-Коло*
 - б) Біжи – Квадрат
 - в) Співай-Трикутник
 4. Що у зовнішності Чеширського кота вражало найбільше?
 - а) гострі нігті
 - б) *дивовижна посмішка*
 - в) довга шерсть
 5. Від чого у будинку Герцогині не було чим дихати?
 - а) *через розсипаний перець*
 - б) через отруйний газ
 - в) через відсутність квітів
 6. Куди потрапляє Аліса після відвідин Герцогині?
 - а) на крокет Королеви
 - б) на Божевільне чаювання
 - в) на Суд над Червоним Валетом
 7. Чим був цікавий годинник Зайця?
 - а) показував лише хвилини
 - б) показував лише години
 - в) показував лише дні
 8. У казці Сонька три сестри їли меляси, точили ляси та малювали вихиляси на букву:
 - а) А б) Б в) В
 9. Завдяки чому Аліса зменшилася вдвоє?
 - а) з'їла яблуко
 - б) з'їла шматочок гриба
 - в) з'їла кусень хліба
 10. Що використовували замість куль у крокеті Королеви
 - а) їжаків
 - б) яблука
 - в) колеса
 11. Що використовували замість молотків у крокеті?
 - а) страусів
 - б) пеліканів
 - в) фламінго
 12. Якою була улюблена фраза Королеви?
 - а) «Підняти голову»
 - б) «Відтяти голову»
 - в) «Схилити голову»

Розділ 2. Книжки, які залишаються з нами

(сторінки 220-224)

Марина Іванівна Цвєтаєва «Книги в червоній палітурці»

1. Марина Цвєтаєва – це... А) російська письменниця; Б) російська поетеса; В) українська письменниця; Г) румунська поетеса
2. Скільки років було Цвєтаєвій, коли вона принесла у видавництво свою збірку творів? А) 17; Б) 16; В) 18; Г) 19
3. «Вечірній альбом» - це... А) назва вірша Цвєтаєвої; Б) назва роману Цвєтаєвої; В) назва збірки творів Цвєтаєвої; Г) назва фільму про життя Цвєтаєвої
4. Марина Цвєтаєва народилася в... А) Москві; Б) Санкт – Петербурзі; В) Києві; Г) Кишиневі
5. Про що постійно розмовляли в родині Цвєтаєвих? А) про гроші; Б) про роботу; В) про музей і музику; Г) про фільми
6. Батька Цвєтаєвої заснував... А) музей; Б) бібліотеку; В) кіностудію; Г) школу
7. Мати Цвєтаєвої була обдарованою... А) піаністкою; Б) журналісткою; В) співачкою; Г) письменницею
8. Продовжте фразу Марини Цвєтаєвої: «Після такої матері мені залишалося одне – єдине: стати....» А) піаністкою; Б) журналісткою; В) співачкою; Г) поетом
9. Хто дітям в родині Цвєтаєвих «відкрив очі на вічне диво природи»? А) батько; Б) мати; В) бабуся; Г) сестра Марини Цвєтаєвої
10. Творами яких поетів захоплювалася змалечку Марина Цвєтаєва?
11. Якими мовами писала свої твори Цвєтаєва?
12. Що відобразилося в ранніх творах Цвєтаєвої?

• ЦЕ МЕНІ ПІД СИЛУ!

(Самостійні, контрольні роботи)

Керролл, Цвєтаєва

01. Куди впала Аліса у казці «Аліса в Країні Див»?

- а) у вириту траншею; б) в кролячу нору;
в) у колодязь г) у Задзеркалля

02. В якому озері опинились казкові персонажі Л. Керролла?

- а) озері надії б) озері сміху в) озері гіркоти г) озері сліз

03. У яку гру грала Аліса, щоб обсохнути?

- а) Гасай-Коло б) Біжи – Квадрат в) Співай-Трикутник

04. Що у зовнішності Чеширського кота вражало найбільше?

- а) гострі нігті б) дивовижна посмішка
в) довга шерсть г) закручені вуса

05. Через що в будинку Герцогині не було чим дихати?

- а) через розсипаний перець б) через отруйний газ
в) через кількість квітів г) через неприємний запах

06. Куди потрапляє Аліса після відвідин Герцогині?

- а) на крокет Королеви б) на Божевільне чаювання

в) на Суд над Червоним Валетом г) на берег річки

07. Завдяки чому Аліса зменшилася вдвоє?

а) з'їла яблуко б) з'їла шматочок гриба в) з'їла кусень хліба

08. Що використовували замість куль у крокеті Королеви?

а) їжаків б) яблука в) колеса г) апельсини

09. Що використовували замість молотків у крокеті?

а) страусів б) пеліканів в) фламінго г) пінгвінів

10. Якою була улюблена фраза Королеви?

а) «Підняти голову» б) «Відтяти голову»

в) «Схилити голову» г) «Посадити у в'язницю!»

11. Батьківщина Льюїса Керролла -...

а) Англія б) Німеччина в) Франція г) Росія

12. Серед героїв книги Л.Керролла «Аліса в країні див» немає:

а) Шаленого Зайця б) Чеширської Лисиці

в) Капелюшника г) Королеві

13. У вірші М. Цветаєвої «Книги в червоній палітурці» згадано знаменитого філософа:

а) Платона б) Діогена в) Сократа

14. Українською «Аліса в країні див» переклав:

а) В. Корнієнко б) П.Таращук в) Г.Бушинова

15. Фантастика – це...

а/нісенітниця

б/ різновид художньої літератури, у якому зображуються незвичайні, неправдоподібні явища і створюється вигаданий, нереальний, сповнений чудес світ.

в/прозовий твір, який має більший, ніж оповідання, обсяг.

16. Казка – це...

а/нісенітниця.

б/ порівняно коротка розповідь про фантастичні події та персонажів, такі, як феї, гноми, велетні тощо.

в/прозовий твір, який має більший, ніж оповідання, обсяг.

17. Нонсенс – це...

а/нісенітниця.

б/ порівняно коротка розповідь про фантастичні події та персонажів, такі, як феї, гноми, велетні тощо.

в/прозовий твір, який має більший, ніж оповідання, обсяг.

18. Повість – це...

а/ порівняно коротка розповідь про фантастичні події та персонажів, такі, як феї, гноми, велетні тощо.

б/ різновид художньої літератури, у якому зображуються незвичайні, неправдоподібні явища і створюється вигаданий, нереальний, сповнений чудес світ.

в/прозовий твір, який має більший, ніж оповідання, обсяг.

19. Установіть, де правильна послідовність подій у творі «Аліса в країні див»

- а) Озеро сліз, гра в крокет, чаювання в Шаленого Зайця.
- б) Суд, гра в крокет, у будиночку Кролика.
- в) Великий гриб, чаювання в Шаленого Зайця, суд.

21. Батьківщина Марини Цветаєвої –

- а) Україна б) Росія в) Білорусія г) Англія

22. Справжнє ім'я Льюїса Керролла – ...

- а) Роальд Дал
- б) Чарльз Лутвідж Доджсон
- в) Ернест-Сетон Томпсон

23. Час, про який пише Л. Керролл у книзі «Аліса в країні див», – це доба правління королеви...

- а) Вікторії б) Єлизавети в) Анни Стюарт

24. У вірші М.Цветаєвої «Книги в червоній палітурці» згадано таких композиторів:

- а)Гріг, Шуман б) Бах, Бетховен в) Шопен, Моцарт

25. Яка дія Кролика зацікавила Алісу?

- а)Кролик бідкався: «Ой лишенько, ой лишенько! Я спізнююсь!»
- б) Кролик витяг з кишені годинник і глянув на нього
- в) Кролик з цікавістю розглядав Алісу та її сестру
- г) Кролик наспівував знайому мелодію

26 Шматочки гриба допомагали Алісі щомиті змінювати ...

- а) зачіску б) думки в) власний зріст г) одяг

27. На яку гру запрошували щоп'ятниці до Королеви?

- а) Шашки б) Шахмати в) Нарди г) Крокет

28. Єдиний друг Аліси у країні Див – ...

- а) Білий Кролик б) Миша в) Чеширський Кіт

29. Хто насправді ота Королева у Країні Див?

- а) Королева шахів б) Королева з колоди карт
- в) Королева квітів Троянда г) Зоряна Королева

30. Чим виявилася подорож Аліси до Країни Див?

- а) Цирковим фокусом б)Дивним сном
- в) Прочитаною мандрівкою г) Розповіддю сестри

31. Про кого Аліса подумала: «А що, як він і досі буйний?»

- а) Шаленого Зайця б) Чеширського Кота
- в) Капелюшника г) Білого Кролика

32. Про кого Аліса подумала: «На вигляд наче добродушний, але які в нього пазурі та зуби!.. Варто з ним триматися шанобливо».

- а) Шаленого Зайця б) Чеширського Кота
- в) Капелюшника г) Білого Кролика

33. Про кого йдеться: «Згорнувши руки на грудях, ... сиділа на шапинці й статечно курила довгу кальянову люльку, не звертаючи жодної уваги на те, що діється довкола»

- а) Шаленого Зайця б) Чеширського Кота
- в) Капелюшника г) Гусінь

34. Про кого йдеться: «Він тихо дріботів назад, тривожно роззираючись на

всі боки, мовби чогось шукав»?

- а) Шаленого Зайця б) Чеширського Кота
в) Капелюшника г) Білого Кролика

35. Якому героєві належать слова: “Якщо в тебе всі вдома, то чого ти тут?”:

- а) Шаленому Зайцю б) Чеширському Коту
в) Капелюшнику г) Білому Кролику

36. Якому героєві належать слова: “Ти ще скажи, що “я дихаю, коли сплю” та “я сплю, коли дихаю” – одне те й саме”:

- а) Шаленому Зайцю б) Чеширському Коту
в) Капелюшнику г) Сонько-Гризуну

37. Якому героєві належать слова: “З часом треба поводитися правильно”:

- а) Шаленому Зайцю б) Чеширському Коту
в) Капелюшнику г) Білому Кролику

38. Якому героєві належать слова: “Серденько! Звели, будь ласка, прибрати кота!”:

- а) Королеві б) Чеширському Коту
в) Капелюшнику г) Королю

39. Як називаються художні засоби, використані М. Цветаєвою у вірші “Книги в червоній палітурці”: “Незрадливі, трімкі, віщій...”

- а) метафори б) діалоги в) риторичні питання г) епітети

040. Як називаються художні засоби, використані М. Цветаєвою у вірші “Книги в червоній палітурці”: “З дитячих раювань моїх /розраду несете мені ви...”

- а) метафора б) діалог в) риторичні питання г) епітети

41. Як називається художній засіб, використаний М. Цветаєвою у вірші “Книги в червоній палітурці”: “О, чом би між червоних книг/ Під лампою знов не заснути?”

- а) метафора б) діалог в) риторичне питання г) антитеза

Відповіді на запитання теми №5. Л. Керролл “Аліса в Країні Див”, М. Цветаєва “Книги в червоній палітурці”

1б, 2г, 3а, 4б, 5а, 6б, 7б, 8а, 9в, 10б, 11а, 12б, 13б, 14а, 15б, 16б, 17а, 18в, 19в, 21б, 22б, 23а, 24а, 25б, 26в, 27г, 28в, 29б, 30б, 31а, 32б, 33г, 34г, 35б, 36г, 37в, 38г, 39г, 40а, 41в.

Контрольна робота за темою «Сила творчої уяви»

1. Прообразом Аліси в книзі Л. Керролла «Аліса в Країні Див» стала:

- А) донька Льюїса Керролла; Б) сестра священника; В) племінниця письменника; Г) дочка ректора.

2. Аліса потрапила в Країну Див, тому що...:

- А) туди її запросив Капелюшник; Б) побігла за Білим Кроликом;
В) випадково упала в яму; Г) вночі її викрав Шалений Засць.

3. Аліса, розгубившись, так розплакалась, що:

- А) Королева розсердилася й наказала її покарати; Б) затопила сльозами всю Країну Див; В) позбігалися всі мешканці країни; Г) утворилося озеро сліз.

4. Чеширський Кіт знаменитий: А)здатністю раптово з'являтися й зникати; Б)своєю волелюбністю; В)своєю іронічністю, насмішкуватістю;Г) своєю усмішкою.

5. Автор «Аліси в Країні Див» був: А) біологом й істориком; Б) фізиком і мовознавцем;В) математиком і літератором; Г) географом і письменником.

6. Аліса, щоб побачити дива підземного царства, захотіла стягатися й розтягатися до потрібних розмірів, як:

А) гумка; Б) підзорна труба; В) велика пружина; Г) циркуль.

7. У вірші М. І. Цветаєвої «Книги в червоній палітурці» згадується композитор:

А) Штраус; Б) Гріг; В) Бах; Г) Шопен.

8. У вірші М. І. Цветаєвої «Книги в червоній палітурці» згадується відомий філософ:

А) Діоген; Б) Платон;В) Аристотель; Г) Сократ.

9. Основна тема вірша «Книги в червоній палітурці» - це любов до...

А) сестри; Б) природи; В) читання; Г) життя

10. У вірші «Книги в червоній палітурці» дитинство порівнюється з:

А) раєм; Б) літом; В) ранком; Г) піснею

11. В поезії Марини Цветаєвої згадуються персонажі творів:

А) О. Пушкіна; Б) Г.К. Андерсена; В) Марка Твена; Г) О. Уайльда

12. Від кого у Марини Цветаєвої зародилась пристрасть до книг?

А) від сестри; Б) від батька; В) від матері; Г) від бабусі

13. Знайдіть відповідники — героїв та портрет.

1. Сонько-Гризун	а) неухажні, боязкі;
2. Королева	б) спокійний, байдужий до того, що з ним роблять;
3. Чеширський Кіт	в) розумні, начитані, майстри своєї справи;
4. Садівники	г) гнівна, дратівлива, груба, жорстока;
	д) спокійний, незалежний, із почуттям власної гідності.

14. Встановіть відповідність між героями та назвами творів.

1. Принц	А. «Аліса в Країні Див»
2. Сова	Б. «Книги в червоній палітурці»
3. Кішечка	
4. Жебрак	
5. Королева	

15. Встановіть послідовність подій твору.

- А. Аліса зменшилася
- Б. Аліса побігла за кроликом
- В. Аліса познайомилася з Королевою
- Г. Аліса заснула
- Д. Аліса думає, на кого з подруг вона схожа

16. Виконайте одне завдання на вибір.

- 1. Висловіть міркування про роль книги, мистецтва в житті людини, наведіть приклади з художньої літератури та власного досвіду.

2. Поясніть висловлювання англійців: «Якщо ви не знаєте про Алісу й Чеширського Кота, Капелюшника й Шаленого Зайця, ви нічого не знаєте про Англію».

Контрольна тестова робота «Сила творчої уяви».

Мета: перевірити знання з теми «Сила творчої уяви»; розвивати навички самостійної роботи; комунікативні уміння; виховувати увагу, самостійність.

Обладнання: текст контрольної роботи.

Хід уроку

I. Організаційний момент.

II. Інструктаж щодо написання контрольної роботи.

III. Самостійна робота учнів за варіантами.

Варіант 1.

Початковий - середній рівні (правильна відповідь по 0,5 б)

1. Автором книги «Аліса в Країні Див» є англійський письменник:

А) Едвард Лір; Б) Редьярд Кіплінг; В) Льюїс Керролл; Г) Дж, Баррі.

2. Книжка «Аліса в Країні Див» створена для:

А) Аліси Лідделл; Б) дітей Льюїса Керролла; В) для дорослих; Г) для королівських дітей.

3. Посмішка Чеширського Кота могла:

А) зникати разом із ним; Б) залишатися, коли він зникав; В) існувати сама по собі; Г) впливати на події.

4. Садівниками Королеви з казки «Аліса в Країні Див» були:

А) шахові фігури; Б) кеглі; В) карти; Г) тварини.

5. Казна-Що-Не-Черепаша розповідає Алісі про:

А) своє життя; Б) навчання у школі; В) свою дружбу з Грифоном; Г) свою службу у Королеви.

6. Дитинство Марини Цвєтаєвої пройшло в місті:

А) Санкт-Петербурзі; Б) Києві; В) Парижі; Г) Москві.

7. Вірш Марини Цвєтаєвої «Книги в червоній палітурці» присвячений темі:

А) любові до читання; Б) любові до сім'ї; В) любові до природи; Г) захоплення прекрасним.

8. У рядку «Легенди золотих часів» виділене словосполучення є:

А) порівнянням; Б) епітетом; В) метафорою; Г) уособленням.

Достатній рівень (запитання 9-11 по 1 б, 12-26)

9. Продовжіть речення «Героїня поезії Марини Цвєтаєвої «Книги в червоній палітурці» мрійлива....»

10. У реченні «Від гірчиці - гіркне на душі, від кориці - починаєш усім коритися, від звіробою - визвірюються...» використано прийом мовної гри....

11. Поясніть, чому М. Цвєтаєва у вірші «Книги в червоній палітурці» називає світ дитинства й імена улюблених героїв «золотими».

12. Установіть відповідність

А	Б	В	Г
---	---	---	---

--	--	--	--

- А «з нагрудною кишенькою та ще й при годиннику» 1. Чеширський кіт
- Б «кругловидий, з лупатими очима, схожий на жабу» 2. Гусінь
- В «сиділа на шапинці й статечно курила довгу кальянову люльку» 3. Лакей Жабун
- Г «дебелий, з усмішкою від вуха до вуха» 4. Герцогиня
5. Білий Кролик

Високий рівень (3 бали)

Виконайте одне із завдань на вибір.

1. Визначте риси фантастики в повісті-казці Л. Керролла «Аліса в Країні Див».
2. Розкрийте роль книжок у житті Марини Цвєтаєвої.

Варіант 2

Початковий-середній рівень (кожна відповідь по 0,5)

1. Справжнє ім'я Льюїса Керролла:
А) Семюель Лендгхорн Клеменс; Б) Чарльз Лендгхорн Клеменс; В) Семюель Лутвідж Доджсон; Г) Чарльз Лутвідж Доджсон.
2. Дитя, яке Алісі підкинула Герцогиня, виявилось:
А) білочкою; Б) поросям; В) Чеширським Котом; Г) Білим Кроликом.
3. У промові Капелюшника до Аліси «...*треба поводитися правильно! Бач, якби ти з ним дружила, він робив би з годинником усе, що захочеш. Ось, припустімо, зараз дев'ята ранку – якраз час початку уроків, а ти береш і шепочеш Часові одне слівце - і стрілки я-ак забігають!.. Пів на другу, час обідати*» йдеться про:
А) годинник; Б) Шаленого Зайця; В) час; Г) директора школи.
4. Як Королева вирішувала всі суперечки?
А) проводила переговори; Б) усіх повчала й стверджувала, що вона права; В) наказувала відрубати голову; Г) наминала вуха.
5. Матір М. Цвєтаєвої була:
А) вчителькою; Б) письменницею; В) художницею; Г) піаністкою.
6. Збірка, до якої ввійшла поезія «Книги в червоній палітурці», називалася:
А) «Юнацькі вірші»; Б) «Чарівний ліхтар»; В) «Вечірній альбом»; Г) «Цар-дівича».
7. У рядках «*Червоні палітурки книг, Мої ви друзі незрадливі...*» вжито:
А) епітет; Б) метафору; В) порівняння; Г) уособлення.
8. Гріг, Шуман, Кюї, які згадуються в поезії Марини Цвєтаєвої «Книги в червоній палітурці», - це
А) відомі художники; Б) відомі композитори; В) відомі письменники; Г) відомі вчені.

Достатній рівень (9-11 по 1 б, 12 -2 б)

9. Імена героїв «Чеширський кіт», «Шалений Заєць», «Капелюшник»

Л. Керролл запозичив із англійських .

10. Поясніть, чому розділ «Свідчення Аліси в суді» є кульмінацією повісті-казки Л. Керролла «Аліса в Країні Див».

11. Розкрийте значення поетичних рядків М. Цветаєвої «*Легенди золотих часів. Відвага – з чистою красою!*»

Високий рівень (36)

Виконайте одне з завдань на вибір.

1. Дайте визначення поняття «тема» й «ідея» та назвіть тему й ідею поезії М. Цветаєвої «Книги в червоній палітурці».

2. Напишіть невеличкий твір на тему «Мої враження від повісті-казки Л. Керролла «Аліса в Країні Див».

V. Підбиття підсумків уроку.

Домашнє завдання. Читати рекомендовану літературу. Зробити ілюстрацію до епізоду, що сподобався. Розробити рекламу книжки.

Сила творчої уяви (за творчістю Л. Керролла та М. І. Цветаєвої)

Різноманітні

завдання

Початковий та середній рівні

1. Березневий Заєць, Капелюшник та Соня з книги Л. Керролла «Аліса в Країні Див» увесь час

займалися тільки тим, що пили чай, тому що:

- а) дуже любили чай;
- б) у них зупинився час;
- в) вони уклали парі на це;
- г) їх зачарував злий ворожбит.

2. Миша розсердилася на Алісу, адже та:

- а) смикнула її за хвостик;
- б) насміхалася над нею;
- в) згадувала свою кішку;
- г) погрожувала їй, вимагала розповісти таємницю.

3. Фальшивий Черепаха розповів Алісі свою історію про те:

- а) які предмети вчили в їх школі;
- б) як і які в них виставляли оцінки;
- в) якими гарними фахівцями були їх вчителі;
- г) як вони весело розважалися після уроків.

4. Що здавалося Алісі не так, як потрібно, у королівському суді?

- а) Наказ королеви: спочатку вирок, потім — рішення присяжних;
- б) судді виправдовувалися, а обвинувачувані їх звинувачували;
- в) усі свідки присяглися говорити лише неправду;
- г) звинувачений спокійнісінько їв пироги, через які його судять.

5. У вірші М. І. Цветаєвої «Книги в червоній палітурці» не названо поміж улюблених літературних героїв ліричної героїні:

- а) Тома Сойєра;
- б) Беккі Тетчер;
- в) Гекльберрі Фінна;

- г) Полліанну.
6. Гусінь із книги Л. Керролла «Аліса в Країні Див» порадила дівчинці для коригування її зросту:
- а) прочитати заклинання;
 - б) тікати швидше якнайдалі від цього місця;
 - в) робити фізичні вправи на розтягання та стискання;
 - г) з'їсти шматочки гриба з обох боків.
7. Бавили дитя-порося в книзі «Аліса в Країні Див»:
- а) королева;
 - б) герцогиня;
 - в) Березневий Заєць;
 - г) Білий Кролик.
8. Суд у Країні Див відбувся через те, що:
- а) вкрали пироги;
 - б) вкрали корону;
 - в) вкрали короля;
 - г) викрали Алісу.
9. Знаряддям для королівського крокету не були:
- а) фламінго-молотки;
 - б) іжаки-м'ячі;
 - в) жирафи-ворота;
 - г) воїни-карти.
10. У вірші М. І. Цветаєвої «Книги в червоній палітурці» названо поміж улюблених композиторів ліричної героїні:
- а) Баха;
 - б) Шумана;
 - в) Бетховена;
 - г) Шопена.
11. Справжнє ім'я Льюїса Керролла:
- А) Семюель Лендгхорн Клеменс;
 - Б) Чарльз Лендгхорн Клеменс;
 - В) Семюель Лутвідж Доджсон;
 - Г) Чарльз Лутвідж Доджсон.
12. Збірка, до якої увійшла поезія «Книги в червоній палітурці», називалася:
- А) «Юнацькі вірші»; Б) «Чарівний ліхтар»; В) «Вечірній альбом»; Г) «Цар-дівчиця».

Достатній рівень

1. Установіть відповідність: Утворіть логічні пари — герої та портрет.

А «з нагрудною кишенькою та ще й при годиннику»	1. Чеширський Кіт
Б «кругловидий, з лупатими очима, схожий на жабу»	2 Гусінь
В «сиділа на шапинці й статечно
курила довгу кальянову люльку»	3. Лакей Жабун
Г «дебелий, з усмішкою від вуха до вуха»	4. Герцогиня»
Д «з рожевими очима у лайкових білих рукавичках, із віялом	5. Білий Кролик

- Е «з тулубом лева й головою орла» 6. Миша
 Є «сіра, з чорним вушком і чорною плямкою на носі» 7. Грифон
 Ж. «з маленькими очіцями, сердита, ображена» 8. Фальшивий Черепаха
 З «з телячою головою»

2. Установіть відповідність між характеристиками та літературними героями, згадуваними в поезії М. Цветаєвої «Книги в червоній палітурці».

1. «...смолоскип узяв і никає в печері»	А Том Соєр
2. «Як Діоген, що жив у діжці»	Б Злидар Том Кенті
3. «Над хлопчаком струнким - корона...»	В Гекльберрі Фінн
4. «Щасливий з Беккі ...»	Г Індіанець Джо
	Д принц Едуард

3. Знайдіть відповідники — героїв та портрет

1. Сонько-Гризун 2. Королева
 3. Чеширський Кіт 4. Садівники

а) неуважні, боязкі;

б) спокійний, байдужий до того, що з ним роблять;

в) розумні, начитані, майстри своєї справи;

г) гнівна, дратівлива, груба, жорстока;

д) спокійний, незалежний, із почуттям власної гідності.

4. Продовжте речення:

Фантастика — це...

5. Нонсенс — це..

6. Схарактеризуйте образ Аліси за книгою «Аліса в Країні Див». Або

Схарактеризуйте ліричну героїню вірша М. І. Цветаєвої «Книги в червоній палітурці». Або

Назвіть героїв вірша М. І. Цветаєвої «Книги в червоній палітурці» й поясніть,

чому саме вони так запам'яталися та припали до душі ліричній героїні.

Високий рівень

Виконайте одне із завдань на вибір. ,

1) Продовжте опис пригод Аліси в Країні Див.

2) Висловіть міркування про роль творчої уяви, фантазії в житті людини, наведіть приклади з художньої літератури та власних спостережень.

3) Розкрийте роль книжок у житті Марини Цветаєвої.

4) Складіть діалог Аліси з книги Л. Керролла «Аліса в Задзеркаллі» із сестрою про сон.

5) Визначте риси фантастики в повісті-казці Л. Керролла «Аліса в Країні Див».

6) Відгук «Моя улюблена книга»

ЧАСТИНА П'ЯТА. У КОЛІ ДОБРИХ ГЕРОЇВ

Розділ 1. Долина дивовиж і щирості (сторінки 226-252)

1. Авторка легендарних книжок про Мумі-тролів?(Туве Янсон)
2. Батьківщина письменниці(Фінляндія)
3. Основна робота туве Янсон (художниця, ілюструє художні твори, малює плакати)
4. Мумі-троль – це (літературний персонаж)
5. Літературний персонаж – це ... дійова особа твору.
6. Казки про Мумі-тролів написано мовою (шведською)
7. Культура яких країн належить творчість Янсон (Фінляндія і Швеція)
8. Запишіть у зошит всіх героїв , які мешкають в Долині Мумі-тролів (с.229)
9. Що знайшли Мумі-троль, Нюхмумрик та Чмих на прогулянці (капелюх чарівника)
10. Що вирішив зробити з капелюха Тато?(кошик для сміття)
11. Що найбільше цінує Нюхмумрик?(губну гармонію)
12. У що перетворилася ячна шкорлупа, яку кинули в капелюха?(на 5 маленьких хмаринок)
13. На що схожі ці хмаринки (ніби з вати, подушечки)
14. Що робили діти?(зіштовхувалися на них)

Сила творчої уяви

1. Укажи псевдонім Чарльза Лутвіджа Доджсона:

- а) Туве Янсон;
- б) Марк Твен;
- в) Льюїс Керролл;
- г) Пауль Маар.

2. Укажи професію автора твору «Аліса в Країні Див»:

- а) лікар;
- б) математик;
- в) художник ;
- г) композитор.

3. Укажи, де плавала Аліса:

- а) у льодовитому океані;
- б) у річці ;
- в) у озері сліз;
- г) у повітряному океані.

4. Що відбувалося у домі Капелюшника, коли туди потрапила Аліса:

- а) бал;
- б) гра в крокет ;
- в) чаювання;
- г) приготування обіду.

5. Укажи, що родина Мумі («Капелюх Чарівника») робила взимку:

- а) полювала;
- б) готувала реманент для роботи навесні;
- в) вишивала весняні квіти;
- г) спала

6. Укажи річ, яка була дорогою Мумрику – Нюхайлику:

- а) капелюх ;
- б) ковдра;
- в) гармоніка;
- г) книжка.

7. Укажи країну, у якій народилась Туве Янсон:

- а) Росія; б) Польща; в) Фінляндія; г) Німеччина.

8. Укажи персонажа твору «Аліса в Країні Див»:

- а) Поліанна Вітєр;
- б) Гекльберрі Фінн;
- в) Кім Сміюн ;
- г) індіанець Джо.

9. Укажи, якими словами зустріли Алісу Шалений Заєць і Капелюшник:

- а) ласкаво просимо;
- б) немає місця;
- в) просимо до столу;
- г) іди геть.

10. Укажи, кому Аліса, як тільки прокинулася, розповіла про свій сон:

- а) мамі; б) сестрі; в) батькові; г) Герцогині.

11. Укажи, на кого перетворився Мурашиний Лев:

- а) на їжака;
- б) на химеру;
- в) на хмарку;
- г) на воду.

12. Як використовували спочатку Мумі - тролі чорний капелюх:

- а) як головний убір;
- б) як кошик для сміття;
- в) як пам'ятний сувенір;
- г) як кошик для фруктів.

Творча робота

Алісині відкриття в Країні Див

або Чудовий світ Мумі – тролів.

Тест за змістом твору «Комета прилітає»

- Хто знайшов «небезпечну» дорогу, яку варто дослідити?
 - А. Мумі-тато
 - Б. Крихітка Чмих
 - В. Мумі-троль
 - Г. Ондатр
- Хто з героїв найбільше у світі любив купатися і пірнати?
 - А. Крихітка Чмих
 - Б. Нюхмумрик

В. Мумі-троль

Г. Кошеня

- Кому належить таємниця про знахідку справжнього гроту з піском?

А. Крихітці Чмиху

Б. Нюхмумрику

В. Мумі-тролю

Г. Ондатрові

- Який гість з'явився у Мумі-будинку під час зливи?

А. Хемуль

Б. Кошеня

В. Ондатр

Г. Карлсон

- Яке майбутнє передрік Ондатр після зливи?

А. Спекотне літо

Б. Всесвітній потоп

В. Кінець Всесвіту

Г. Напад інопланетян

- Хто розповів мандрівникам про комету?

А. Хемуль

Б. Варан

В. Нюхмумрик

Г. Снорк

- Який спосіб захисту від вогню та червоної комети запропонував Нюхмумрик?

А. Натерти підземною соняшниковою олією

Б. Викупатися у річці

В. Домовитися з духами вогню

Г. Одягнути плащ-невидимку

- Хто урятував героїв у Пустельних горах від водоспадів?

А. Хропця

Б. Метелики

В. Хемуль

Г. Парасолька

- Характерна риса Чмиха...

А. Відвага

Б. Скиглення

В. Паніка

Г. Боягузство

- Хто така Хропця?

А. Родичка тролів

Б. Пухнасте звірятко

В. Жук

Г. Метелик

- Якого кольору Мумі-троль?

- А. Пістрявий
- Б. Білий
- В. Жовтий
- Г. Смугастий
- Що діставав з крайчика скелі над прірвою Мумі-троль, ризикуючи життям?
 - А. Капелюх
 - Б. Браслет
 - В. Сковорідку
 - Г. Рюкзак
- Перше у світі звірятко, якому дали подивитися у великий телескоп – це...
 - А. Мумі-троль
 - Б. Чмих
 - В. Нюхмумрик
 - Г. Хемуль
- Яка пригода трапилась з Хропцею?
 - А. Її піймав Хемюль у сачок
 - Б. Заполонив отруйний кущ
 - В. Упала зі скелі у прірву
 - Г. Її викрав кондор
- Як віддячила Хропця Мімі-тролю за порятунок?
 - А. Смачно нагодувала
 - Б. Подарувала дзеркальце
 - В. Нагородила зіркою
 - Г. Поцілувала
- Яким чином звірята перейшли мертве море?
 - А. Перелетіли
 - Б. Перейшли в брід
 - В. Перейшли на ходунах
 - Г. Обійшли довкола
- Чого злякалася каракатиця на полюванні на Мумі-троля?
 - А. Крику Хропці
 - Б. Мілини
 - В. Різкого світла у дзеркалі
 - Г. Свого відображення у дзеркалі
- Куди має прилетіти червона комета за передбаченням Ондатра?
 - А. У мертве море
 - Б. У Пустельні гори
 - В. У Мумі-долину
 - Г. На подвір'я до Мумі-троля
- На який запах йшов Мумі-троль від мертвого моря?
 - А. Запах квітів
 - Б. Запах бузку

- В. Печених булочок
- Г. Яблук
- Що допомогло Мумі-тролю та його друзям врятуватися від катастрофи?
 - А. Згода і дружба
 - Б. Випадковість
 - В. Запаси їжі
 - Г. Поради астрологів

Туве Янсон «Капелюх чарівника»

1. Коли відбуваються події казки «капелюх чарівника»?
 - А) навесні; Б) влітку; В) восени; Г) взимку
2. Хто знайшов капелюха?
 - А) Мумі – троль; Б) Мумі – троль і Нюхмумрик;
 - В) Мімі – троль, Нюхмумрик і Чмих; Г) Мумі – троль, Чмих і Гемюль
3. Якого кольору був капелюх?
 - А) сірого; Б) темно- синього; В) вишневого; Г) чорного
4. Капелюх для Мумі – тата був...
 - А) якраз впору; Б) замалий; В) завеликий; Г) зависокий
5. Взимку Мумі – тролі трималися лише на
 - А) самій глиці; Б) самому печиві; В) самому молоці; Г) самій картоплі
6. З ячної шкаралупи утворилося....
 - А) 2 хмаринки; Б) 5 хмаринок; В) потвори; Г) літери
7. Коли Мумі – троль знов став собою?
 - А) коли відрекомендувався королем з Каліфорнії; Б) коли виліз з капелюха;
 - В) коли його впізнав батько; Г) коли його впізнала мама
8. За три секунди Мурашиний Лев...
 - А) заліз в капелю; Б) закопався в пісок; В) з'їв мураху; Г) прочитав газету
9. На чому літав Чарівник?
 - А) на хмаринці; Б) на птахові; В) на килимі; Г) на чорній пантері
10. Що Мурашиний Лев колись зробив з мамою Мумі – тролля?
11. Де Мумі – тролі перебували спекотні дні?
12. Від кого почув «страшну історію» Нюхмумрик?

Літературний диктант «Уважний читач»

- Таємниця Чмиха, про яку він думав усю дорогу
- Що найбільше за все любив Чмих?
- На якій ніжці Хропця носила браслет?
- Хто помішав Чмиху зібрати гранати?
- Найвірніший спосіб їсти млинці
- Який предмет урятував героїв на водоспаді?
- Улюблений напій героїв мандрів
- Хто є автором ідеї відправити звіряток в Обсерваторію?

- Особливість Хропці Великий птах, загрозу якого відчували звірята
- Коли мала прилетіти комета?
- Що влаштували у горах звірята, шукаючи Хропцю?
- Якого кольору набирала Хропця від страху?
- Музикант на танцювальному майданчику
- Як назвала комашка Мумі-троля на танцювальному вечорі?
- Під які інструменти танцювали звірята та комахи?
- Хто з героїв на морському дні знайшов кинджал?
- Хто вкрав альбом з марками Хемуля?
- З чого звірята зробили повітряну кулю?
- Радість чекала на Хемуля у домі Мумі-троля
- Чим займалась Мумі-мама в останні години планети?
Що вирішила подарувати Мумі-мама Чмиху на честь повернення?

Тест за змістом твору Роальда Дала «Чарлі і шоколадна фабрика»

1. Чого найбільш за все хотілося Чарлі Бакету?

- А. Цукерок
- Б. Морозива
- В. Шоколаду
- Г. Ситної їжі

2. Кому належала найбільша та найзнаменитіша фабрика шоколаду?

- А. Містеру Фіклгрубру
- Б. Містеру Вонці
- В. Містеру Слугворту
- Г. Містеру Продноузу

3. Хто замовив містеру Вонці величезний шоколадний палац?

- А. Містер Фіклгрубру
- Б. Вождь племені умпа-лумпів
- В. Індійський принц Пондішер
- Г. Королева Англії

4. З оголошення в газеті: «... золоті квитки сховані під звичайними...» Де були сховані квитки?

- А. Під обгортки шоколадних цукерок
- Б. В коробку шоколадних цукерок
- В. Під обгортки плиток шоколаду
- Г. Під обгортку шоколадного морозива «Пломбір»

5. Чого не робили співмешканці міста Августа Глупа в честь знахідки ним золотого квитка?

- А. З вікон вивішували прапори

- Б. Усім дітям дарували безкоштовно шоколад
- В. Діти не йшли до школи
- Г. Влаштували парад

6. Під якою назвою шоколад став щасливим для Чарлі?

- А. Молочний шоколад
- Б. «Захоплення Вонки»
- В. «Хрумкий горіховий шоколад Вонки»
- Г. «Чайка»

7. У якій країні живуть тигророги та дракомоти?

- А. В Австралії
- Б. В Танзанії
- В. В Лумпландії
- Г. В Ліліпутії

8. У якому цеху Вонки працювали лише навчені білки?

- А. Горіховому
- Б. Шоколадному
- В. «Цукерки, які посміхаються»
- Г. У всіх цехах

9. З чого виготовлена трава у шоколадному цеху фабрики?

- А. Мармеладу
- Б. М'ятного цукру
- В. Зеленого карамелю
- Г. Щербету

10. Хто перший з гостей побачив на фабриці маленьких чоловічків?

- А. Дідусь Джо
- Б. Верука Солт
- В. Чарлі Бакет
- Г. Август Глуп

11. Куди відправили білки сім'ю Солтів?

- А. В шоколадний цех
- Б. Додому
- В. В цех, де чавлять сік
- Г. На смітник

12. Як змінився Майк Тіві, пролетівши шлях через телебачення?

- А. Повернулась лише верхня частина, нижня -- розпалась на дрібні частинки.
- Б. Зменшився у зрості
- В. Випромінював світло
- Г. Не змінився

Роальд Дал «Чарлі і шоколадна фабрика»

1. Яку страву найчастіше їли в родині Чарлі? А) картопляне пюре; Б) борщ з м'ясом; В) капустяний суп; Г) картопляний суп
2. Де працював батько Чарлі? А) на шоколадній фабриці; Б) на заводі зубної пасти; В) в продуктовому магазині; Г) на автомобільному заводі
3. Хто з членів родини Чарлі працював на фабриці містера Вонкі? А) дідусь; Б) бабуся; В) мама; Г) тато
4. Зі скількох осіб складалася родина Чарлі? А) 3; Б) 4; В) 5; Г) 7
5. Що індійський принц попросив зробити містера Вонкі? А) мармуровий замок; Б) палац з карамелі; В) палац з шоколаду; Г) шоколадний будинок
6. Чому містер Вонкі звільнив працівників своєї фабрики? А) тому що збанкрутів; Б) вони вимагали вищої зарплатні; В) вони недоброросовісно ставилися до своїх обов'язків; Г) деякі крали рецепти його виробів
7. Скільки дітей містер Вонкі запросив на свою фабрику? А) 3; Б) 5; В) 15; Г) 4
8. Як часто Чарлі їв шоколад? А) 1 раз в місяць; Б) 1 раз в тиждень; В) 1 раз в рік; Г) кожного дня
9. Що Чарлі зробив з шоколадкою, яку йому подарували на день народження? А) віддав друзям; Б) розділив між всіма членами родини; В) з'їв сам; Г) заховав
10. Чому батька Чарлі звільнили з роботи?
11. Де Чарлі взяв гроші на шоколадку із золотим квитком?
12. Яке слово не міг вимовити містер Вонкі?

Тест за казкою Р. Дала "Чарлі і шоколадна фабрика"

1. Запрошення від містера Вонки, яке прочитав у голос пан Бакет ...
 - а) приніс посильний;
 - б) отримали на пошті;
 - в) було надруковане на Золотому квитку.
2. У запрошенні була вказівка: біля фабричної брами бути рівно ...
 - а) о десятій ранку;
 - б) об одинадцятій годині;
 - в) о дев'ятій ранку.
3. Пан Бакет наказав синові готуватися до ...
 - а) екскурсії на шоколадну фабрику;
 - б) знайомства з власником фабрики;
 - в) найважливішого у своєму житті дня.
4. На думку пана Бакета, найбільше заслуговує піти з Чарлі дідунь Джо, тому що .
 - а) він найстарший;
 - б) він знає про фабрику більше за інших;
 - в) це рішення Чарлі.
5. Рухи Віллі Вонки були швидкі, як ...
 - а) у жвавої дитини;
 - б) у лисички;
 - в) у білки.

6. Усі найважливіші цехи шоколадної фабрики розташовані ...
- а) нагорі;
 - б) на першому поверсі;
 - в) глибоко під землею.
7. Чому верещала Верука Солт?
- а) Побачила маленьку людинку;
 - б) боялася впасти в шоколадну ріку;
 - в) від здивування, що все навкруги їстівне.
8. Августус Глуп ...
- а) уважно слухав розповідь містера Віллі Вонки;
 - б) підкрався до річки й жменями заливав собі в рот рідкий гарячий шоколад;
 - в) розмовляв із іншими дітьми.
9. Містер Вонка наказав умпа-лумпі шукати Августуса ...
- а) у великій шоколадомішалці в цеху помадок;
 - б) на березі шоколадної ріки;
 - в) у казані для помадок.
10. Особисту яхту містер Вонка видовбав ...
- а) з твердого шоколаду;
 - б) з великого льодяника;
 - в) з величезної карамельки.
11. Секрет смужечки чарівної жувальної гумки «Вонка» в тому, що вона ...
- а) замінює харчі;
 - б) ніколи не втрачає кольору;
 - в) дуже дешева.
12. Що сталося з Віолетою, коли вона без дозволу схопила жуйку?
- а) її покарав умпа-лумпа;
 - б) перетворилася на велетенську ягоду чорниці;
 - в) відмовилася залишити цех жуйки.
13. Куди білки тягли Веруку в горіховому цеху?
- а) до сміттєпроводу ;
 - б) до іншого цеху;
 - в) чистити горіхи.
14. У скляному ліфті Майк Тіві натис кнопку, біля якої було написано:
- а) «глазуровані олівці для смоктання»;
 - б) «лимонадні плавальні басейни»;
 - в) «телевізійний шоколад».
15. Що сталося з Майком в цеху, який він сам вибрав?
- а) відмовився йти далі;
 - б) став карликом;
 - в) забув про телевізор.
16. Ліфт містера Вонки працює ...
- а) на шоколадних силах;
 - б) на електриці;
 - в) на пальному.
17. Пісні, які виконують умпа-лумпи чують ...

- а) Чарлі та його дідусь Джо;
- б) Майк Тіві з батьками ;
- в) Верука, Августус та Віолета.

18. Новим власником шоколадної фабрики Віллі Вонки стає ...

- а) Майк Тіві; б) Августус Глуп;
- в) Верука Солт; г) Віолета Борегард;
- г) Чарлі Бакет.

Пауль Маар «Машина для здійснення бажань, або Суботик повертається в суботу»

1. Пауль Маар –це... А) американський письменник; Б) шведський казкар; В) німецький письменник; Г) фінський письменник
2. Хто займався його вихованням ? А) мати; Б) батько; В) бабуся; Г) мачуха
3. Яку історичну подію пережив Пауль Маар? А) Другу світову війну; Б) першу світову війну; В) громадянську війну; Г) Французьку революцію
4. Хто підштовхнув в дитинстві Пауля Маара до письменницької діяльності? А) мати; Б) бабуся; В) батько вітчима; Г) батько мачухи
5. Що не любив батько Пауля Маара? А) книжок; Б) дружину; В) сина; Г)мистецтво
6. Ким працював Пауль Маар після отримання диплома? А) лікарем; Б) юристом; В) художником; Г) вчителем малювання
7. Пан Пляшкер – це... А) товариш Пауля Маара; Б) герой творів про Суботика; В) сусід Пауля Маара; Г) сусід Суботика
8. Де був знайдений Суботик? А) в магазині; Б) на базарі; В) в сусідньому будинку; Г) на підприємстві
9. Що випробовував батько Суботика? А) парасольки; Б) телефони; В) взуття; Г) дощовики
10. Чого Суботик навчив свого батька?
11. Що Суботик подарував батькові?
12. Перерахувати місця, де побував Суботик разом з батьком.

Тест за змістом твору «Машина для здійснення бажань»

- Яку дивну звичку мав пан Понеділкус?
 - А. Відповідати запитанням на запитання
 - Б. Відповідати на власні запитання
 - В. Розмовляти із собою
 - Г. Мовчати у відповідь
- Чого найбільше всього чекав пан Пляшкер?
 - А. Понеділка
 - Б. Приходу гостей
 - В. Повернення Суботика
 - Г. Розмови з пані Брюкман
- Коли Суботик виконував бажання, то ...

- А. Меншав у зрості
- Б. На його обличчі зникали сині крапинки
- В. Він ставав дорослішим
- Г. Товстішав
- Яку пораду Суботик давав постійно панові Пляшкеру?
 - А. Не бажати дурниць
 - Б. Не бажати чогось для інших
 - В. Чітко формулювати бажання
 - Г. В усьому радитись зі Суботиком
- Який вчинок Суботика розгнівав офіціанта та відвідувачів ресторану «Еліта»?
 - А. Згриз стілець
 - Б. З'їв карту меню
 - В. Їв руками
 - Г. Голосно розмовляв з паном Пляшкером.
- Що влаштував Суботик у понеділок в кімнаті свого друга?
 - А. Святковий обід
 - Б. Шашковий турнір
 - В. Пожежу
 - Г. Вогнище індіанця
- Що найперше замовив пан Пляшкер у машини бажань?
 - А. Крапинку на обличчя Суботика
 - Б. Смачний обід
 - В. Багато грошей
 - Г. Водолазні костюми
- Якого домашнього улюбленця стосувалося бажання пана Понеділкуса для машини бажань?
 - А. Собаки
 - Б. Мишки Клари
 - В. Папуги Кулеса
 - Г. Золотої рибки
- Хто щоразу потерпає від витівок Суботика і «татуса»?
 - А. Пані Брюкман
 - Б. Пан Жабман
 - В. Приятель пан Понеділкус
 - Г. Поліцейські
- Яке найромантичніше бажання загадав пан Пляшкер?
 - А. Потрапити на Північний полюс
 - Б. Опинитися на Південному березі
 - В. Отримати автомобіль
 - Г. Набити кишені марками
- Чому згоріла машина бажань?
 - А. Від невірних дій
 - Б. «Програла» Суботику

- В. За бажанням пана Пляшкера
- Г. Від перевантаження
- Чим пояснюється образа пана Пляшкера на пана Понеділкуса?
 - А. До сліз шкодував за машиною
 - Б. Хвилювався за Суботика
 - В. Той йому давно набрид
 - Г. Хотів показати свій характер
- Чим закінчився ремонт машини бажань?
 - А. Запрацювала ще краще
 - Б. Перекручувала бажання
 - В. Згоріла
 - Г. Виконувала бажання, які їй були до вподоби
- Що для Суботика найголовніше?
 - А. Вміти вибирати бажання
 - Б. Вірити у власні сили
 - В. Володіти машиною бажань
 - Г. Жити без мрій
- Чого навчив Суботик пана Пляшкера?
 - А. Самотужки здійснювати свої бажання
 - Б. Допомогати оточуючим
 - В. Ремонтувати машини
 - Г. Їздити на автомобілі

• ЦЕ МЕНІ ПІД СИЛУ!
(Самостійні, контрольні роботи)

Янсон, Дал, Маар

01. Що стало причиною шаленого попиту на шоколад від Віллі Вонки?

а) знижена ціна; б) «золотий білет» під обгорткою; в) вдалий рекламний хід.

02. Чому Чарлі передумав іти на фабрику?

а) хотів продати свій білет; б) загубив свій білет; в) батьки не пускали.

03. Яке слово було важко вимовити Віллі Вонка?

а) імена дітей; б) «Добрий день!»; в) «батьки».

04. Жуйка-обід мала замінити...:

а) томатний суп, картоплю фрі та морозиво;

б) грибний суп, ростбіф зі смаженою картоплею та чорничний пиріг; в)

томатний суп, ростбіф зі смаженою картоплею та чорничний пиріг.

05. Чим традиційно закінчуються відвідини фабрики кожного з дітей?

а) маленьким подарунком на згадку;

б) повчальна пісня ума-лумп;

в) прощальне слово господаря.

06. Що заважає бути кондитером-генієм, на думку Віллі Вонка?

а) сім'я; б) розваги; в) відсутність досвіду у справі.

07. У якій країні Туве Янсон вшановують як справжнього національного героя?

а) Німеччина; б) Фінляндія; в) Швеція.

08. Що любив записувати Мумі-Тато?

а) пісні; б) рецепти; в) мемуари (спогади).

09. Мумі-Тролі жили:

а) на високій горі; б) у глибокій ямі; в) у прекрасній Долині.

10. На чому або кому Мумі-тролі вперше побачили магічну силу капелюха?

а) на Мумі-Татові; б) на Мумі Тролеві; в) на яєчній шкарлупі.

11. Що став колекціонувати Гемуль?

а) рубіни; б) рослини; в) рожеві хмаринки.

12. Художні твори, що стали надбаннями не лише національної, а й світової літератури, в яких порушуються питання, актуальні за будь-яких часів, а образи мають загальнолюдський зміст, — це ...

а) класичні твори; б) зарубіжні твори; в) сучасні твори.

13. Роальд Дал народився ...#

а) у Великій Британії; б) в Італії; в) у Німеччині.

14. Головна чеснота Чарлі Бакета — це ...

а) його добре серце; б) його знання; в) його фантазії.

15. Чому Віллі Вонкі прискіпливо придивляється до дітей?

а) Йому цікаво спостерігати за ними;

б) він шукає спадкоємця, бо не має своєї сім'ї;

в) діти його дратують.

16. Казкові образи, що створила Туве Янсон — це ...

а) Мумі-тролі; б) принци й принцеси; в) феї та чарівники.

17. Персонаж — це ...

а) головний герой твору

б) другорядний герой твору

в) будь-який герой твору.

18. Які чарівні особливості має капелюх («Капелюх чарівника»)?

а) він збільшує все, що потрапляє в нього

б) він перетворює все, що потрапляє в нього

в) він зменшує в розмірах та помножує все, що потрапляє в нього.

19. Літературний герой — це ...

а) персонаж із яскравими індивідуальними рисами

б) герой, який перебуває у центрі художнього зображення

в) персонаж, що з'являється в окремих епізодах

20. Найкращими шкільними спогадами Роальда Дала були ...

а) прогулянки по місту;

б) шоколадні плитки фабрики «Кедбері»;

в) прочитані книги.

21. Чарлі та його родина з гідністю витримали ...

а) випробування бідністю і голодом;

б) далеку й важку подорож;

в) недоброзичливість сусідів.

22. У фіналі твору Р. Дала Чарлі Бакет отримав у винагороду ...

а) великий будинок;

- б) можливість подорожувати;
- в) шоколадну фабрику Віллі Вонкі.

23. Мумі-троль, Чмих і Нюхмумрик ...

- а) знайшли чорний капелюх;
- б) загубили чорний капелюх;
- в) придбали червоний капелюх.

24. Хто з героїв повісті «Капелюх чарівника» каже: «Подолання труднощів піде на користь»?

- а) Хропся; б) Вітрогонка; в) Мумі-троль.

25. Чим частіше за все вечеряли члени родини Бакетів?

- а) капустяним супом; б) пшоняною кашею; в) кожного разу різними стравами.

26. Чому Чарлі передумав іти на фабрику?

- а) хотів продати свій білет; б) загубив свій білет; в) батьки не пускали.

27. Яке слово було важко вимовити Віллі Вонка (за кіноверсією)?

- а) імена дітей; б) «Добрий день!»; в) «батьки».

28. Звідки родом помічники Шоколадної фабрики ума-лумпи?

- а) з безлюдного острова; б) з непрохідних джунглів; в) з іншої планети.

29. Хто мав удома: “двох собак, чотирьох котів, шістьох кролів, двох папуг, трьох канарок, одного зеленого какаду, одну черепаху, акваріум із золотими рибками, клітку з білими мишками і старого...хом’яка?”

- а) Віолета Бореарт; б) Віллі Вонка; в) Верука Солт.

30. Чим традиційно закінчуються відвідини фабрики кожного з дітей?

- а) маленьким подарунком на згадку; б) повчальна пісня ума-лумп; в) прощальне слово господаря.

31. Що заважає бути кондитером-генієм, на думку Віллі Вонка (за кіноверсією)?

- а) сім’я; б) розваги; в) відсутність досвіду у справі.

32. Знайдіть характеристику Агустуса Глупа:

- а) нестримний до їжі б) мудрий, дивакуватий
- в) спокійний, добрий г) агресивний, злий

33. Знайдіть характеристику Веруки Солт:

- а) нестримна до їжі б) самовпевнена, нахабна
- в) спокійна, добра г) капризна, нервова

34. Знайдіть характеристику Віолетти Бореарт:

- а) нерозумна, неуважна б) самовпевнена, нахабна
- в) спокійна, добра г) капризна, нервова

35. Знайдіть характеристику Майка Тіві:

- а) нерозумний, неуважний б) мудрий, дивакуватий
- в) спокійний, добрий г) агресивний, злий

36. Знайдіть характеристику Чарлі Бакета:

- а) нерозумний, неуважний б) мудрий, дивакуватий
- в) спокійний, добрий г) агресивний, злий

37. Знайдіть характеристику Віллі Вонка:

- а) нерозумний, неуважний б) мудрий, дивакуватий
- в) спокійний, добрий г) агресивний, злий

38. Суботик – це...

- а) веселий песик
- б) інопланетний гість
- в) фантастична істота
- г) веселий клоун

39. Улюбленим заняттям Суботика було:

- а) складати вірші
- б) співати пісні
- в) грати в мяча
- г) танцювати

40. Суботик називав пана Пляшкера татком, бо:

- а) він насправді був його татком
- б) він йому дуже подобався
- в) той сам попросив його про це
- г) він завжди мріяв, щоб у нього був татко

41. Найбільше Суботик любив ласувати:

- а) мясом
- б) усім, що попадало під руку
- в) овочами
- г) фруктами

42. Які зміни відбувалися із Суботиком після того, як він виконував бажання?

- а) випадала одна волосинка
- б) появлялася веснянка
- в) ставав дуже сумним
- г) зникала веснянка

43. Пан Пляшкер зрадів поверненню Суботика, бо:

- а) той виконив його бажання
- б) нарешті його життя стало цікавішим
- в) сам не міг відремонтувати машину бажань
- г) дуже сумував за ним

44. Образ Суботика утверджує насамперед:

- а) сімейні цінності
- б) стійкість у життєвих випробуваннях
- в) оптимістичний світогляд
- г) пріоритет творчої уяви, фантазії

45. Твір Т.Янсон “Капелюх чарівника” утверджує насамперед:

- а) сімейні цінності
- б) стійкість у життєвих випробуваннях
- в) оптимістичний світогляд
- г) пріоритет творчої уяви, фантазії

46. Ким не була Туве Янсон?

- а) Письменниця
- б) Скульптор
- в) Ілюстратор
- г) Учитель

47. Скільки книжок написала Туве Янсон про Мумі-тролів?

- а) 3
- б) 5
- в) 10
- г) 16

48. Пауль Маар – ... письменник.

- а) англійський
- б) данський
- в) норвезький
- г) німецький

Відповіді на запитання теми №6. Сучасна література для дітей. Т. Янсон, Р. Дал, П. Маар

1б, 2а, 3в, 4в, 5б, 6а, 7б, 8в, 9в, 10в, 11б, 12а, 13а, 14а, 15б, 16а, 17в, 18б, 19а, 20б, 21а, 22в, 23а, 24в, 25а, 26а, 27в, 28б, 29а, 30б, 31а, 32а, 33г, 34б, 35г, 36в, 37б, 38в, 39а, 40г, 41б, 42г, 43г, 44в, 45а, 46г, 47г, 48г.

КОНТРОЛЬНА РОБОТА

Тема: У колі добрих героїв. Творчість Роальда Дала, Туве Янсон

ТЕСТИ

1. Що стало причиною шаленого попиту на шоколад від Віллі Вонки?

А) знижена ціна; Б) «золотий білет» під обгорткою; В) вдалий рекламний хід.

2. Чому Чарлі передумав іти на фабрику?

А) хотів продати свій білет; Б) загубив свій білет; В) батьки не пускали.

3. Яке слово було важко вимовити Віллі Вонка?

А) імена дітей; Б) «Добрий день!»; В) «батьки».

4. Жуйка-обід мала замінити...:

А) томатний суп, картоплю фрі та морозиво; Б) грибний суп, ростбіф зі смаженою картоплею та чорничний пиріг; В) томатний суп, ростбіф зі смаженою картоплею та чорничний пиріг.

5. Чим традиційно закінчуються відвідини фабрики кожного з дітей?

А) маленьким подарунком на згадку; Б) повчальна пісня ума-лумп;

В) прощальне слово господаря.

6. Що заважає бути кондитером-генієм, на думку Віллі Вонка?

А) сім'я; Б) розваги; В) відсутність досвіду у справі.

7. У якій країні Туве Янсон вшановують як справжнього національного героя?

А) Німеччина; Б) Фінляндія; В) Швеція.

8. Що любив записувати Мумі-Тато?

А) пісні; Б) рецепти; В) мемуари (спогади).

9. Мумі-Тролі жили:

А) на високій горі; Б) у глибокій ямі; В) у прекрасній Долині.

10. На чому або кому мумі-тролі вперше побачили магічну силу капелюха?

А) Мумі-Тато; Б) Король із Каліфорнії; В) яєчна шкарлупа.

11. Що колекціонує Гемуль?

А) рубіни; Б) рослини; В) рожеві хмаринки.

12. Якій художній засіб використано у виразі «Чарівник мав високого чорного капелюха»?

А) епітети; Б) метафора; В) антитеза.

ТВОРЧІ ЗАВДАННЯ

1. Напишіть міні-висловлювання на тему (до 6 речень): «У чому секрет щасливого і гармонійного життя родини мумі-тролів?» (за творчістю Туве Янсон «Капелюх Чарівника», 3 б.)

2. Запишіть інтерв'ю (до 12 реплік) з 1 із учасників екскурсії по Шоколадній фабриці (за творчістю Роальда Дала «Чарлі і Шоколадна фабрика», 3 б.)

Ключі до тестів: 1б, 2а, 3в, 4в, 5б, 6а, 7б, 8в, 9в, 10в, 11б, 12а

Контрольна робота за темою «Сучасна література. У колі добрих героїв»

1. Твори Дала піднімали питання:

А) виховання дітей; Б) про природу; В) про тваринний світ;

2. Чим містер Вонкі приємно здивував Чарлі?

А) дав йому коштовності; Б) подарував шоколадну фабрику; В) подарував фрукти, шоколад;

3. В родині Чарлі відносини були:

А) недружелюбними; Б) родинними, теплими; В) складними;

4. Хто з героїв повісті співав пісні повчального змісту?

А) Чарлі Баккет; Б) Умпа - Лумпи; В) містер Віллі Вонкі;

5. Головна думка казки Т. Янсон «Капелюх чарівника»:

А) весь світ – прекрасна чарівна казка; Б) жити – значить боротися; В) краса врятує світ;

6. Яку нову колекцію почав збирати Хемуль?

А) рубіни; Б) значки; В) рослини;

7. Спосіб життя мумі – тролів схожий на спосіб життя:

А) тварин; Б) невідомих істот; В) людей;

8. Вирази «гарненькі маленькі вушка – велетенські поймакани вуха»,

«очка маленькі і добрі – очиська, мов тарілки» - це художній засіб... А)

порівняння;

Б) антитеза;

В) метафора

9. Щоб перевірити спочатку здатність синіх цяточок пан Пляшкер

забажав...

А) автомобіль; Б) погоду як на Півночі; В) опинитися на безлюдному острові

10. Чому пан Пляшкер посварився з товаришем? А) тому що той обізвав

його;

Б) тому що закохалися в одну жінку; В) тому що той без дозволу зайшов у

його кімнату

11. Суботик допоміг батькові стати.... А) добрішим; Б) впевненішим; В)

сильнішим

12. Що спільного у трьох вивчених творах? А) розповідь про родинні

стосунки;

Б) розповідь про відносини між друзями; В) розповідь про віру в дива

13. Знайти відповідність між автором та країною, в якій він жив.

1. Роальд Дал

А. Росія

2. Туве Янсон

Б. Німеччина

3. Пауль Маар

В. Франція

Г. Фінляндія

Д. Англія

14. Знайти відповідність між героями та назвами творів

1. Мурашиний Лев А. «Чарлі і шоколадна фабрика»

2. Чарлі Бакет Б. «Капелюх чарівника»

3. пані Брюкман
4. ВерукаСолт
5. пан Вівторакус
6. Гемюль

В. «Суботик, або машина для здійснення бажань»

15. Встановіть послідовність подій казки «Капелюх чарівника»

- А. Нюхмумрик розповідає про чарівника
- Б. Мумі – троль перетворився на страховисько
- В. Тато Мумі – троля приміряє капелюх
- Г. Шкаралупа від яєць перетворилася на хмаринки
- Д. Чарівник шукає по світу Королівський рубін

16. Виконати одне із завдань.

1. Написати розповідь про твір сучасної літератури, який найбільше сподобався
2. Чим приваблюють читачів твори Роальда Дала?
3. Чому вчать читачів твори ТувеЯнсон?

Урок Мудрої Сови

Клоуз-тести «Літературознавчі поняття»

1. Портрет (стор.183)
2. Фантастика – це (стор.200)
3. Літературний персонаж (стор.227)

ПІДСУМКИ РОКУ: ПОВТОРЕННЯ ВИВЧЕНОГО

Заключний розділ

(Сторінка 254)

Повторення та узагальнення вивченого

(Влаштувати для дітей заключний іспит).

1. Хто чекає нас? *(Мешканці Саду Зарубіжної літератури: Іссумбосі, Малян, Синдбад, пані Метелиця, Хлопчик-зірка, Соловейко, Лобо, Том Соєр, Полліанна, Пеппі, Аліса, Мумі-троль, Чарлі Бакет, Суботик).*
2. Чи справитеся ви, діти, з іспитом?*(Так).*
3. Яка нагорода вас чекає?*(медаль «Почесному гостеві Саду Зарубіжної Літератури»).*

Брейн – ринг за казками.

1. Ви, мабуть, пам'ятаєте українську народну казку «Солом'яний бичок» і, безумовно, знаєте, що бичок-третячок із соломи зроблений, смолою засмолений упіймав ведмедя, вовка, лисицю і зайця, які у викуп за своє життя принесли бабі та діду меду вулик, овець отару, курочок та гусочок, а ще стьожок, сережок, намиста доброго. Дід з бабою забагатіли. А що ж після цього сталося з самим бичком? *(Розтав на сонці).*
2. Хто з героїв просив: «Гуси, гуси, гусенята?»

Візьміть мене на крилята
Та понесіть до батенька,
А в батенька – їсти й пити,
Ще й хороше походити»?

(Івасик - телесик).

3. Хто з українських письменників написав п'єсу-казку «Котигорошко»? *(А.Шиян)*
4. Як брати Грім назвали музичний ансамбль, у якому грали: півень на балалайці, кіт на скрипці, пес на барабані, осел на гітарі? *(«Бременські музиканти»)*
5. Хто написав казку «Коник – горбоконик»? *(П.Єршов).*
6. Як звали робітника, який працював у попа? З якої казки Пушкіна цей персонаж? *(Балда. «Сказка о попе и работнике его Балде»).*
7. Хто написав казку «Федорине горе»? *(Корній Чуковський).*
8. У якій російській народній казці сини царя шукали собі наречених за допомогою стріл? *(«Царівна-жаба»).*
9. Який зарубіжний письменник написав казку «Червона шапочка»? *(Шарль Перро).*
10. Який наряд був у короля з казки Андерсена «Новий наряд короля»? *(Він був голий).*
11. Як звали найбалакучішу жінку в українських народних казках? *(Хвеська).*
12. У казці Р.Кіплінга «Мауглі» всі звірі боялися червоної квітки, яка була лише у людей, і якою одного разу скористався сам Мауглі у боротьбі з тигром? Що це за квітка? *(Вогонь).*
13. Як звали подружку Буратіно у казці «Золотий ключик, або Пригоди Буратіно»? Хто автор цієї казки? *(Мальвіна. О.Толстой).*
14. У якій казці собака запросив вовка в гості, коли в господаря було весілля, і пригощав його під столом? *(«Сірко»).*
15. За допомогою чого принц перевірів, чи справжня принцеса прийшла до них уночі? Хто автор казки? *(«Принцеса на горошині», Андерсен.).*
16. З чого було зроблено ліжко Дюймовочки в однойменній казці Андерсена? *(З горіхової шкаралупи).*
17. Назвіть головну героїню казки Андерсена «Снігова королева»? *(Герда).*
18. Хто з українських письменників писав казки для дітей? *(І.Франко, Панас Мирний, Леся Українка, Марко Вовчок, О. Пчілка, А.Шиян).*
19. Його ім'я в перекладі на українську мову означає Жабеня? *(Мауглі).*
20. Назва першої книги про Гаррі Поттера? *(«Гаррі Поттер і філософський камінь»)*
21. Хто вніс викуп за Мауглі? *(Багіра, Балу).*
22. Автор книги про Гаррі Поттера. *(Дж.Ролінг).*
23. Хто складав різні химерні фігурки з крижин, і це називалося «льодова гра розуму»? В його очах ці фігури були витвором мистецтва, а складання – найважливішою справою. Він складав із крижин цілі слова, але ніяк не міг скласти того, що йому особливо хотілось. Хто і яке слово складав? *Кай, вічність).*

24. Хто є «старшим братом» героя казки І.Франка «Фарбований лис» (Фарбований шакал, герой індійської збірки «Пачататра»).
25. Яка дівчинка так квапилась виконати настанови хрещеної матері, що ледь не лишилася босою? (Попелюшка).
26. Як звати надзвичайну дівчинку, яка теплом свого вірного серця розтопила крижинку в грудях друга? (Герда).
27. Яка примха спала на думку невихованій дівчинці – сироті напередодні Нового року? (Отримати кошик свіжих пролісків).
28. Як звати двох бешкетників, яким вдалося побувати на власному похороні? (Том і Гек).
29. Назвіть прізвища письменників, казки яких ми читали у цьому році. (Брати Грім, Шарль Перро, О.Пушкін, Г.Андерсен, С.Маршак, Дж.Кіплінг, А.Ліндгрєн).
30. Поставте літературних героїв по зросту: Мюнхаузен, Хлопчик-мізинчик, Гулівер, Дюймовочка.
31. Якого кольору було волосся у Мальвіни? (Голубого).
32. Хто був попередником Буратіно? (Піноккіо).
33. Як віддячила пані Метелиця вдовину доньку? (Смолою).

1.«Хто автор?»

1. «Казка про мертву царівну...».
2. «Руслан і Людмила»
3. «Пані Метелиця»
4. Прислів'я і приказки.
5. «Соловейко»
6. «Хлопчик-зірка.»
7. «Іссумбосі».
8. «Пензлик Маляна».
9. «Про коника та цвіркуна...».
- 10.«Нічна пісня мандрівника».
- 11.«Пеппі Довгапанчоха».
- 12.«Пригоди Тома Соєра».
13. «Задзвени із глибини...».
- 14.«Лобо – володар Курумпо».
- 15.«Полліанна»
- 16.«Аліса в Країні Див»
- 17.«Книжки в обкладинках червоних»
- 18.«Капелюх чарівника»
- 19.«Чарлі та шоколадна фабрика»
- 20.«Машина для здійснення бажань...»
- 21.«Фарбований шакал»
- 22.«Подорож Синдбада»

2.« Батьківщина письменника»

1. 1.Брати Грім (Німеччина).
2. О.Пушкін (Росія).
3. Ш.Перро (Франція).

4. Г.Андерсен (Данія).
5. С.Маршак (Росія).
6. Оскар Уайльд (Ірландія)
7. Джон Кітс. (Англія.)
8. Йоганн Гете (Німеччина)
9. Генріх Гейне (Німеччина)
- 10.Ернест Сетон-Томпсон (Канада)
- 11.Марк Твен (США)
- 12.Елеонор Портер (Америка)
- 13.Льюїс Керролл (Англія)
- 14.Марина Цвєтаєва (Росія)
- 15.Тувє Янсон (Фінляндія, Швеція)
- 16.Роальд Дал (Норвегія)
- 17.Астрід Ліндгрєн (Швеція).
- 18.Пауль Маар (Німеччина)

3. За деталлю впізнати твір.

Троянди

Черевичок

Починок

Перстень

Червона квітка

(Снігова королева Г.К. Андерсон)

(Попелюшка Ш.Перро)

(Пані Метелиця братів Грімм)

(Дванадцять місяців С. Маршак)

(Мауглі Дж. Р. Кіплінг)

4. Про кого ці слова ?

- Бешкетник... Золоте серце (Том Соєр, Пригоди тома Соєра Марк Твена)

- Цих обманиць... треба закувати в ланцюги та посадити до в'язниці (Дванадцять місяців С. Маршака)

- Та навіть у лахмітті і в попелі... була набагато гарнішою за своїх сестер . (Попелюшка, Попелюшка Ш. Перро).

- Жінка була така гарна та ніжна, але з криги, з сліпучої, іскристої криги . (Снігова королева, Снігова королева Г.К. Андерсона)

- Волосся кучерявилось: оточувало золотим с'яйвом свіженьке, кругленьке, як троянда, личко дівчинки . (Герда, Снігова Королева Г.К. Андерсен)

- Дівчинка отримує винагороду за важку працю, несправедливе ставлення до неї мачухи та її дочок і високі моральні якості. (Попелюшка Ш. Перро.)

5. Назвати твір за головною думкою.

- Природа щедро віддячує людині за її важку працю. (Пані Метелиця братів Грімм).

- Перемога щирих людських почуттів над злом і холодною байдужістю. (Снігова Королева Г.К. Андерсена)

- Гідність людини вища за титули і багатства, благородна душа, розум і честь будуть торжествувати. (Чесна бідність Р. Бернса.)

6. Порада.

Допоможіть знайти ліки від хвороби. Доберіть відповідні прислів'я і приказки. У якій казці описана страшна хвороба?

- Байдужість (Снігова Королева); Лінь (Пані Метелиця); заздрість- (Попелюшка).

7. Хто з авторів вивчених вами творів писав під псевдонімом?

8. Упізнай твір за героєм:

- Хлопчик – зірка, Маляк, Лобо, Полліанна, Мумі-троль, Чарлі, Аліса, Синдбад тощо.

9. Назвіть імена письменників: ...Пушкін,...Андерсен,...Янсон,...Уайльд, ...Маар, Цветаєва тощо.

10. Тестові запитання

1. Вкажи, як Багіра назвала вогонь

а) Яскраве світло

б) Червона зірка

в) Червона квітка

2. Вкажи, що називають фольклором:

а) усну народну творчість

б) твори письменників, написані однією мовою

в) твори письменників перекладені лише українською мовою

3. Вкажи, який з названих художніх творів не є фольклорним:

а) казка

б) прислів'я

в) повість

4. Вкажи, який з наведених видів художніх творів є фольклорним:

а) повість

б) оповідання

в) прислів'я

5. Вкажи, які спільні образи містять вірші Алкмана і Гете

а) самотньої людини

б) зіркового неба

в) гірських вершин

6. Вкажи, хто розповів легенду про Першого із Тигрів і Страх:

а) Балу

б) Мауглі

в) Хаті

Поміркуйте над тим, що ви очікували від уроків зарубіжної літератури на початку навчального року і що вони вам дали ?

- Відповіді дітей

• ЦЕ МЕНІ ПІД СИЛУ!

Підсумкова контрольна робота за рік

1. Що таке світова література?

2. Чим відрізняється одне від одного:

- Прислів'я та приказка. Наведи приклади.

3. Дайте визначення поняття «портрет у художньому творі».

Доповніть відповідь прикладами з вивчених творів.

4. Представниками яких країн є письменники:

- Г.Х.Андерсен
- М.Твен
- М.Цветаєва
- О.Уайльд

5. Установіть відповідність між творами і авторами:

- «Соловейко» а. Марк Твен
- «Нічна пісня мандрівника» б. Дж.Кітс
- «Пригоди Тома Соєра» в. Й.В.Гете
- «Про коника та цвіркуна» г. Г.Х.Андерсен

• Розгорнута відповідь на одне із питань:

- Яка книга дитячого письменника 20-21 ст. є твоєю найулюбленішою?
- Дай стислу характеристику своєму найулюбленішому літературному герою. Чим він сподобався тобі?

II Варіант

1. Що таке фольклор?

2. Чим відрізняється одне від одного:

- Народна та літературна казка. Наведи приклади.

3. Дайте визначення поняття «пейзаж у художньому творі».

Доповніть відповідь прикладами з вивчених творів.

4. Представниками яких країн є письменники:

- О.Пушкін
- Е.Сетон – Томпсон
- Е.Портер
- Брати Грімм

5. Установіть відповідність між творами і авторами:

- «Попелюшка» а. Г.Гейне
- «Пані Метелиця» б. Л.Керролл
- «Аліса в Країні Див» в. Ш.Перро
- «На крилах пісні полину» г. Брати Грімм

6. Розгорнута відповідь на одне із питань:

- Яка книга дитячого письменника 20-21 ст. є твоєю найулюбленішою?
- Дай стислу характеристику своєму найулюбленішому літературному герою. Чим він сподобався тобі?

Зміст

ВСТУП. ЛІТЕРАТУРА І ФОЛЬКЛОР.

1. Розділ 1. Духовна скарбниця людства? _____ 3
2. Розділ 2. Скарби народної фантазії _____ 4

ЧАСТИНА ПЕРША. КАЗКИ НАРОДІВ СВІТУ

3. Розділ 1. Казковими стежками _____ 8
4. Розділ 2. Пригоди казкових тварин. _____ 9
Фарбований шакал
5. Розділ 3. Чарівливий світ чарівної казки _____ 15
Иссумбосі, або Хлопчик-мізинчик
Пензлик Маляна _____ 19
6. Розділ 4. Давні збірки народних казок _____ 22
Третя подорож Синдбада
7. Розділ 5. Мудрість народних казок _____ 27
«Пані Метелиця»
Особливості казкового світу _____ 35
Це мені під силу!(Підсумкові і контрольні тести) _____ 39
8. Розділ 6. Коли казка стає поезією _____ 49
О.Пушкін Вступ до поеми «Руслан і Людмила»
«Казка про мертву царівну і сімох богатирів» _____ 51
Вікторина «Казки Пушкіна» _____ 56
9. Розділ 7. Дива повсякденного життя _____ 68
К.Андерсен «Соловейко»
10.Розділ 8. Маєстро витончених казок _____ 72
О.Уайльд «Хлопчик-зірка»
Вікторина «Казки світу» _____ 78
Це мені під силу! (Підсумкові і контрольні тести) _____ 81

ЧАСТИНА ДРУГА. ПРИРОДА І ЛЮДИНА

- 11.Розділ 1. «Поезія землі не вмере ніколи...» _____ 88
Джон Кітс «Про коника та цвіркуна»
12.Розділ 2. «Тебе, природо, знаю я, тож мушу упіймати...» _____ 91
Й.В.Гете «Нічна пісня мандрівника»
13.Розділ 3 «На крилах пісні полину...» _____ 92
Г.Гейне «Задзвени із глибини»
Особливості поетичної мови _____ 93
14.Розділ 4. Захисник «наших волохатих і пернатих родичів»... _____ 94
Е.Сетон- Томпсон « Лобо – володар Курумпо»
Це мені під силу!(Підсумкові і контрольні тести) _____ 95

ЧАСТИНА ТРЕТЯ. СВІТ ДИТИНСТВА

- 15.Розділ 1. Незвичайні пригоди звичайного бешкетника _____ 107
Марк Твен «Пригоди Тома Соєра»
16. Розділ 2. Гра, що робить усіх щасливими _____ 126
Елеонор Портер «Полліанна»
Це мені під силу!(Підсумкові і контрольні тести) _____ 131

На острові бешкетництва. Позакласне читання	137
<i>Астрід Ліндгрен «Пеппі Довгапанчоха»</i>	
ЧАСТИНА ЧЕТВЕРТА. СИЛА ТВОРЧОЇ УЯВИ	
17.Розділ 1. У королівстві нісенітниць	142
<i>Л.Керролл «Аліса в Країні Див»</i>	
18.Розділ 2. Книжки, які залишаються з нами	149
<i>М.Цветаєва «Книжки в обкладинках червоних»</i>	
<i>Це мені під силу!(Підсумкові і контрольні тести)</i>	149
ЧАСТИНА П'ЯТА. У КОЛІ ДОБРИХ ГЕРОЇВ	
19.Розділ 1. Долина дивовиж і щирості	159
<i>Туве Янсон «Капельох чарівника</i>	
<i>Роальд Дал «Чарлі і шоколадна фабрика»</i>	161
<i>Пауль Маар «Машинадля здійснення бажань, або Суботик</i>	
<i>повертається в суботу»</i>	168
<i>Це мені під силу!(Підсумкові і контрольні тести)</i>	170
20.Підсумки року: повторення вивченого	176
<i>Заключний іспит</i>	
<i>Брейн-ринг за казками</i>	
<i>Хто автор?</i>	

ЛІТЕРАТУРА

1. Джерело: Підручник «Світова література, 5 клас. Є. В. Волощук . - К.:Генеза, 2013»

2 Руденко Валентина Іванівна Посібник « 5 кл Випробування учнів. Різні форми контролю на уроці. 2009» за підручником Євгенії Волощук «Зарубіжна література. 5 клас», К.»Генеза», 2005

- <https://rudenkovi.jimdo.com>

3. Руденко Світлана Василівна, вчитель зарубіжної літератури Балаклеївської загальноосвітньої школи I - II ступенів № 2 Смілянської районної ради Черкаської області

- [kontrolni_roboty_iz_zarubizhnoji_literatury_u_5_klasi.docx](#) - 31.19 KB

4. Руденко Світлана Василівна, вчитель зарубіжної літератури Балаклеївської загальноосвітньої школи I - II ступенів № 2 Смілянської районної ради Черкаської області

- [testovi_zavdannya_iz_zarubizhnoji_literatury_5_klas.docx](#) - 54.67 KB

5. Блог вчителя зарубіжної літератури, ОХЕ Луцької ЗОШ I-III ступенів №15 Гончарової Н.І. На допомогу учням Готуймося до комп'ютерного опитування

6. **Методична скарбничка** вчителя, вихователя, батьків. Вікторина «Казки Пушкіна»

- <http://metodichka.com.ua/DetKniga9.htm>

7. В.В.Паращич Уроки світової літератури 5 клас «Це мені під силу!» Контрольні роботи.

